

Bir Kent Nasıl Öldürülür

**Ben beş yaşımda geldim Ankara'ya;
o tarihten beridir bu kentte yaşıyorum.
Yaklaşık 48 yıl oldu. Ayrılmak mı?
Hiç aklımdan geçirmedim.
İzmir'i, İstanbul'u, daha başka
pek çok kenti gezdim,
ama her şeye rağmen
benim yerim Ankara.**

Gülistan Aydoğdu >> s.07



Erhan Muratoğlu

Küçük Esnafın Komünizm Korkusu
Ali İsmail Korkmaz'ın Yiğit(!) Katilleri
Bülent Han >> s.05

“Bizimkisi Hizmet Yarışı”

Aydan Öz. >> s.06

Azınlık Kimdir?

Elçin Aktoprak >> s.10

Cem Eroğul ile Kent Yaşamı Üzerine
Kayuş (Çalıkman Gavrilof) Hanım

Murat Sevinç >> s.14-15

Ankara'nın “Gâvur” Tarafı

Arif Şentek >> s.16-17

Ankara Ermenileri Şimdi Neredeler?

İrfan Akalp >> s.16-17

Bir Zamanlar

Fahri Aksırt >> s.18

Ankara'da Şubat/Mart Sergileri

Özgür Ceren Can >> s.21



Foto: Fahri Aksırt

Gezi Direnişinden İktidar ve Kent İlişkisine Bakmak

Gezi isyanları neslimizin daha önce tanıdık olmadığı boyutta bir sosyal hareketler bütünüydü. Birçoğumuz böyle bir şeyi beklemediğimizi ve aniden ortaya çıkan bu hareket karşısında ne kadar büyük bir şaşkınlık yaşadığımızı söyledik. İktidar ise bunun aylar ve hatta yıllardır planlanan bir süreç olduğunu ifade ederken tek bir konuda belki de haklıydı: Gezi isyanları bir kopuştan ziyade yıllardır süregelen, biriken huzursuzluğun bir sonucuydu.

Mert Anıl Eren >> s.09

Roboskili Aileler Ankara'daydı

08 Şubat Cumartesi günü Roboski'den gelen ailelerin katılımıyla Tayfa Kitapkafe'de bir söyleşi gerçekleştirildi.

Kara/keçi >> s.08

DOSYA: Azalttıklarımız

Ankaralının dilinde mahalle mahalle dolaşan “bir zamanlar...” sözünün içinde melankolik bir azalmayı sezeriz hemen. Bu azalmanın öznesi ve nesnesi çoğu zaman bulanıklaşsa da “azalanlar” listesi oldukça nettir. Eski bir avlunun hiç açılmayan kapıları, kilitleri suskun evler, taş duvarlar, sahafta birkaç fotoğraf, akşam sohbetlerinde bahsi geçen Ermeni ablalar, Yahudi bakkallar, düğünler, yemekler, suskunluklar, sesler, yüzler, gözler, isimler... Biz bu listenin tamamına suç ortağı oluyoruz bu dosya ile.

“Azalttıklarımız” dosyası, Solfasol gazetesinin borcudur...

Kübra Ceviz >> s.10-18



Foto: VEKAM Arşivinden

Ankara - Vue générale prise en 1929. N° 322

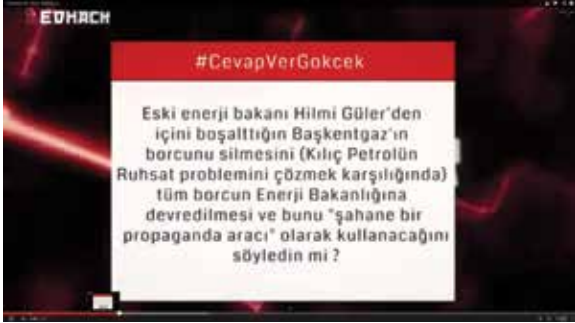


Melih Gökçek'in Uzun Zamandır Konuşulan Yolsuzlukları Üzerine Redhack'ın Hazırladığı Video, İnternette ve Çeşitli Kanallarda Yayınlanıyor.

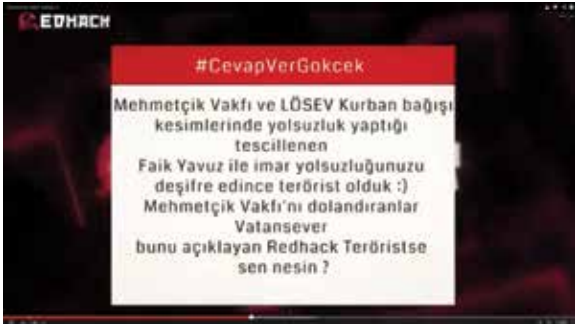
Redhack tarafından hazırlanan videoda Melih Gökçek'e sorular soruluyor. İlk soru, cemaat evinde polise yakalanması ile ilgili, pijamasının çizgilerinin enine mi, dikine mi olduğu soruluyor.



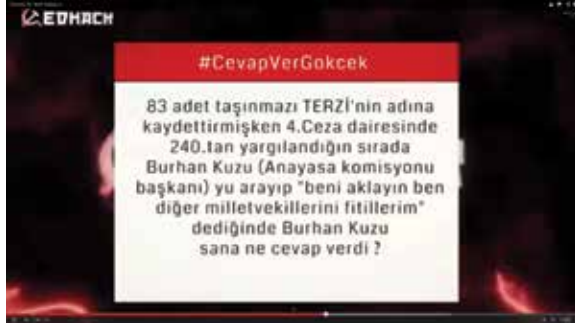
Sorulardan bir diğeri, TOBB'un Başkanvekili Faik Yavuz'un Yeni Mahalle'deki arazileri için, emsal değerinde imarda değişiklik talepleriyle ilgili. Yine bir soru daha: Acity Plus Outlet'in otoparkının ne karşılığı imara açıldı? Sorulardan bir başkası da Turan Güneş Bulvarı, Funda Sitesi'nde yaklaşık değeri 1.500.000 ABD Dolarlık köşebaşı villanın nasıl alındığı ile ilgili. Gökçeklerin bildirdiği servet beyanı ve belediyeden aldığı maaş ile bu villanın bedelini uzun yıllar ödemesi mümkün değilmiş. Bu arada satın alınan villanın yanındaki belediyeye ait araziye de Osman Gökçek tarafından etrafı çevrilerek el konulmak istenmiş, ancak Çankaya Belediyesi burayı herkese açık bir çocuk parkı olarak düzenlemişti. Bir soru da Başkentgaz'ın belediyeye ait borçlarını devlete nasıl devretmeye çalıştığı ile ilgili?



Yine Faik Yavuz? Mehmetçik Vakfı'nı ve LÖSEV'i dolandırdığını ortaya çıkarmışlar. Redhack, Faik Yavuz dururken, Gökçek'in kendilerini teröristlikle suçlamasına kızmış.

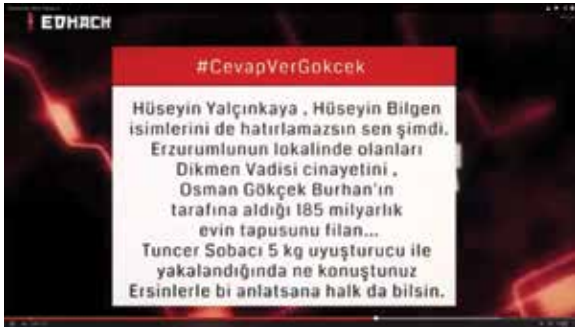


Bir başka soru daha: bir cinayet suçlaması sonrası, oğullarını kurtarmak için Borga Şahin ve Taşkın Özkale'ye aylık ödemeler neyin nesi? Bir soru daha: Melih Gökçek, 2009 Temmuzunda Yukarı yurtçu 63033 ada 1. Parsel ile 1352. Parselde yaptırılan hafriyat işlerinden 2.5 milyon TL almış olabilir mi? Ve başka bir soru daha 2004'de görevini kötüye kullanmaktan ceza davası açıldığında, kendi dava arkadaşlarını tehdit etmiş olabilir mi?



Melih Gökçek'in Ankaragücü'ne dönük operasyonları için de sorular var, videoda. Ankaragücü arpalık mıydı diye soruluyor. Sonra nasıl oldu da 37 yaşındaki bir adam 1 ay içinde önce futbolcu lisansı aldıktan sonra Ankaraspor ile profesyonel futbolcu sözleşmesi imzaladı diye başka bir soru var; Gökçek'in oğlu kastediliyor. Yine Ankaragücü ile ilgili, Ulubol ve Söğüt İnşaat'ın 12.5 milyon TL borçlandırılmasında Gökçek'in parmağı var mı? Kuşulu Altgeçit işini alan Nata İnşaat ile ilişkileri de bir hayli çetrefilliyimş Gökçek'in; Ankaragücü Nata İnşaat'a 5 milyon TL borçlandırılmış? Videodaki sorularda Gökçek, katillerle uğursuzlarla da ilişkilendiriliyor. Sorulardan bir tanesi de Keçiören'deki davaya bakan hakimi tarattırın Ersin Ayhan ile Melih Gökçek'in arasının niye açıldığı ile ilgili? Ve yine cinayet, zorla el koyma, uyuşturucu iddiaları...

Sonra parklar var, dağıtılan park elektrik/aydınlatma işlerinde rüşvet iddiaları ve ağaçlandırma işlerindeki yüksek rakamlar?



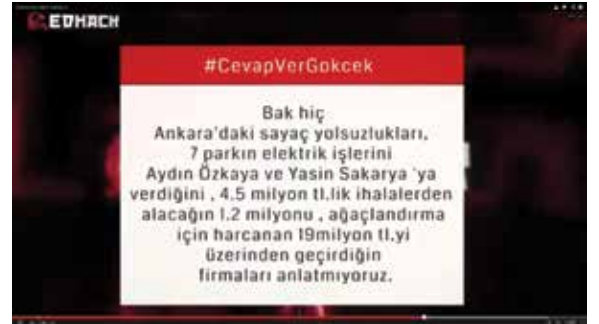
Videoda bir-iki de bel altı vuruş yapmış Redhack: Biri Gökçek'in genç sevgilisini Nevin Hanım'dan sakladığı ile ilgili, diğeri de başbakanımızın fotoşoplu fotoğraflarını çok beğendiğini söylemiş olmaları, biraz da dalga geçmişler.



Melih Gökçek'e isnat edilen bu yolsuzluk suçlamaları dışında, birçok başka hukuksuz ya da hoş olmayan başka uygulamaları da ortaya döküldü Başkan'ın. Sayın Gökçek, hukuka rağmen ben yaptım oldu anlayışı ile iş yapan bir başkan olarak biliniyor, ne de olsa. Daha belediye başkanlığının ilk günlerinden itibaren Ankara Belediyesi amblemi konusunda dayatmaları unutulmadı, mesela. Hitit güneşi yerine şu anda esamesi okunmayan cami kubbesi süsü verilmiş Atakule silüetini dayatması ile belleklere kazınmıştı. Aradakileri saymazsak, en son amblem süsü verilmiş kedi gözleri yayıldı şehrin çeşitli yerlerine!

Bir de başından beri ODTÜ'lülerle kapıştı durdu. ODTÜ arazisindeki yapıları, izinsiz ilan etti ve açılan bütün davaları kaybetti. Sonra Eymir Gölü'nün çevresini doğal sit alanı olmasına karşın imara açmak için didindi durdu. Kısa süre önce ODTÜ yolunu açmak için uyguladığı hukuksuzluklarla hatırladık Gökçek'i. ODTÜ'ye ulaşım hizmetini kesti. Yargının otobüs hizmetine devam kararına rağmen yine hukuk tanımadı, Sayın Gökçek. Bir başka ulaşım skandalı, uzun yıllarca dünya kadar borçlanıp, altından kalkamadığı metroyu, müflis tüccar misali borçları ile hükümete devrettiğinde "minnettarlığından" ağız kulaklarına varıyordu, bilboardlarda Sayın Melih Gökçek'in. Gökçek'in yapılan AVM'lere gizli ortak olduğu dedikoduları ile çalkalandı Ankara, bir aralar. Sonra inatla yaptırmaya çalıştığı Demir Kafes... Yapımı için inadı geçince, yıktırılmasında da hukuksuzluklar ortaya döküldü, emsal değerler yükseltilerek ihaleler verildi... Yol kenarlarına diktiler ithal ağaçlar, yol kenarlarında birilerini zengin etmek için yaptırılmış, ucube saat kuleleri; estetik yoksunu kent mobilyalarından, kapılardan söz ederken, hani tükürürüm böyle sanatın içine diyerek yıktırdığı o güzelim su perisi heykelini de unutmak mümkün değil doğrusu...

Redhack'in videosunu internet üzerinde birçok video sitesinden indirmek mümkün. Biz dailymotion.com aracılığı ile izledik. Solfasol/Abo



Gökçek'in Saçtığı Saçmalar

Şifreler kim için ve kimlere: AKP'nin Ankara Büyükşehir Başkan adayı Melih Gökçek'e kalırsa: yerel seçimlere 15 gün kala, baronların ve dış güçlerin destek verdiği marjinal gruplar, sokaklara dökülecekmiş ve suikastlar düzenlenecekmiş. Tehditler aldığını da söyleyen Gökçek, evlatlarına ve ayrıca 3 kişiye toplam 5 tane mektup bırakmış. Eğer kendisine suikast düzenlenirse, mektuplarda şifreler varmış. Bu, şifreleri açıklayacakmış. Gökçek korkuyor. Gökçek, yaptığı onca yolsuzluktan sonra, iktidarın dışına savrulmaktan korkuyor. Gökçek başka partilerdeki rakipleri kadar, AKP içindeki rakiplerinden de korkuyor. Gökçek olsa olsa bu korku ile şifreler yazmıştır, ayar vermek için.

ABD elçisine dair yanlış bilgilendirme: Gökçek'in saçmaları bu kadar değil. ABD Elçisi Ricciardone'ye ilişkin olarak da anlatıyor da anlatıyor: "ABD elçisini davet ettiğini, olayların aslını birebir anlatmak istediğini" söylemiş. Gök-

çek anlatmış, Elçi 'Dehşete düştüm' demiş. 'Kasım-Aralık aylarında Erdoğan ve AKP iktidarı gidecek' demişsiniz, diye çıkmış Büyükelçiye. Büyükelçi, 'Kim söyledi?' demiş. Gökçek de 'yalanlasanıza' demiş. Büyükelçi yalanlamamış. 17 Aralık'tan sonra da 'Bir imparatorluğun çöküşünü seyre ediyorsunuz' demiş. Uluslararası olaylar olduğu o kadar netmiş yani. Her şey organize imiş. Türkiye'ye bu baronlar ve Neoconlar, hükmetmek kaydıyla siyasi partileri de yeniden dizayn etmeye karar vermişlermiş.

Gökçek tarafından Büyükelçi Ricciardone'ye atfedilen bu açıklamalar, ABD Büyükelçiliği, tarafından tamamen reddedildi. Büyükelçilik tarafından yapılan açıklamada: Büyükelçi, belediye başkanıyla konuşmalarında tüm Türkiyeli dostlara, -çeşitli parti veya gruplarını değil- her zaman Türkiye'yi ve paylaşılan ilkelerin desteklendiği vurguladığını dile getirdi. Büyükelçi, paylaşılan demokratik değerler arasında vatandaşların ifade özgürlüğü ve barışçıl toplantı hakkının da bulunduğunun üstünde durduğunu açıkladı.

Büyükelçi ayrıca Amerika Birleşik Devletleri'nin Türk siyasetine karışmadığını ve karışmayacağını ve Amerika'nın bunun aksine olan ithamları kabul etmediğini Belediye Başkanı ile konuşmasında da vurgulamış. Büyükelçi, Gökçek'in yanlış bilgilendirmelerini kast ederek, doğru bilgilendirmenin bir kez daha altını çizmiş.

Gökçek'in Gazi Üniversitesi'ne yaptırdığını söylediği Ankara Ulaşım Ana Planı da bir maval mıymış: Gazi Üniversitesi tarafından, Belediyeye Şubat ayı içinde teslim edilmesi gereken AUAP 2038 projesi ile ilgili Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'ne bağlı Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, projeye bir ilgileri olmadığını açıkladı. Ayrıca Belediye bu planın revizyon edilmiş nazım imar planı olduğunu iddia ederken, Gazi Üniversitesi'nden yapılan açıklamada ise kendilerinden istenen çalışmanın, mevcut durumun bir trafik etüdü olduğu söyleniyor. Solfasol/Abo



Gezi Direnişi Sırasında, Eskişehir’de Polisler Tarafından Sokakta Dövülerek Öldürülen Ali İsmail Korkmaz’ın Mahkemesi Kayseri’de Yapıldı.

Adliye önünde bir çoğu şehir dışından gelenlerin olduğu binlerce kişilik kalabalık, sabahın erken saatlerinden itibaren, Adliyenin önünde adalet nöbeti tuttular.

Duruşma bütün gün boyunca sürdü. Ali İsmail Korkmaz’ın avukatları ve müdahillerin bile salona sokulmaması için duruşma salonu yine sivil polisler tarafından doldurulmuştu. Yapılan uyarılarla, polislerin bir kısmı salondan uzaklaştırıldı. Bazı katılımcıların üzerinde silah olduğu şikayetleri yapıldı. Ancak yargı heyeti, gerekli tespitleri yapmaktan kaçındı. Tutuksuz olarak yargılanan tek polis memuru olan Y.A’nın tutuklanması talebi ret edildi. Ali İsmail’i tekmeleyerek ölümüne sebep olduğuna dair tanık ifadeleri ve görüntüler olan Mevlüt S. isimli polis, görüntülerde ayağı ile dürttüğü kişinin Ali İsmail olmadığını ve hiç kimseyi tekmelemediğini ifade ederek: Kendisine küfür eden bir şahsı, “niçin küfrediyorsun, git buradan” diyerek ayağıyla başından dürttüğünü söyledi. Tüm sanıklar, daha önce verdikleri ifadelerini ret ettiler ve ellerindeki sopalarla, ara sokaklara kaçanları kovalamadıklarını, dövmediklerini söylediler.

Ali İsmail Korkmaz’ın annesi Emel Korkmaz, salona elinde oğlunun fotoğrafı ile geldi ve katil sanıklarına oğlunun resmine bakmaları için uyardı. Emel



Korkmaz, sanık avukatlarına, oğlunun insanlara saygılı olduğunu ve hiç kimseye lanet bile etmediğini söyledi. Ali İsmail’i katletmekle suçlanan sanıkların yaptıkları savunmalar karşısında, Anne Emel Korkmaz “8 aydır kan ağlarken, yaptıkları bu savunmalar beni güldürdü” dedi ve katilleri savunan avukatların ellerini vicdanlarına koyarak savunma yapmalarını istedi. Baba Korkmaz ise oğlunun yediği dayakla, her yerinin morardığını, kafatasının kırıldığını, dişlerinin döküldüğünü, gözlerinin morardığını anlattı. Hastaneye gittiklerinde oğullarını tanıyamadıklarını, böylesine vahşice dövenlerin insan olamayacağını, ancak vahşi bir yaratık olabileceğini söyledi. Dövenlerin küfür ettiği için oğlunu dövdüğünü söylemelerine karşılık “Acılar içinde kıvranan, kafasında iki kırık olan bir çocuğun küfretmeyip, teşekkür mü etmesi mi gerekirdi!” diye sordu.

Sanıklar 15 yıl ile yargılanıyor. Ancak Ali İsmail Korkmaz’ın katilleri dahil, Gezi olaylarında kötü davranan hiçbir polis için devlet soruşturması açılmadı. Duruşmanın ardından Ali İsmail Korkmaz’ın ailesi, adliye önünden ayrılmayan kalabalığa bilgi verdi ve teşekkür etti. **Solfasol/Abo**

Dışarıda Deli Dalgalar İnisyatifi, Yeldeğirmeni Dayanışması Ve Uluslararası Ankara Öykü Günleri Derneği 2 Şubat’ta, Cezaevlerindeki Arkadaşlarını Unutmadılar

Sokakta birlikte yürürken, çay bahçesinde yan masada otururken, mitingde dirsek dirseğeyken, okulda sıra arkadaşımızken, mahallede komşumuzken, oyun arkadaşlarımızken, apansız götürülüp de üstlerine kırk kilit kapatılanları unutmadık dediler. Etkinliğe katılanlar, Yel değirmeni Dayanışma Evinde kitaplar paketlediler. Paketledikleri kitapları gönderdiler.

Dışarda Deli Dalgalar İnisyatifi, bu işi hep yapıyor. Yeteri kadar “deli” ve vicdanlı herkesi kitaplarını paylaşmaya, birlikte paketleme yapmaya, siyasi tutuklulara selam uçurmaya ve dayanışmaya çağırıyor. Okuduğunuz ve beğendiniz öykü, roman, araştırma kitaplarını, iyi durumdaki dergileri içerdekilerle paylaşmak için göndermenizi bekliyorlar. Bırakacağınız kitapların arasına posta pulu da ekleyerek aşağıdaki adrese iletirseniz, kitaplar, yerlerine ulaşacak.

Ankara’da kitap toplama mekanı: Eskici Kafe Bar, Konur Sok. 8/5 Kızılay (Leman Kültür’ün üstü 3. kat) İletişim: Sevinç 0507 701 22 05 ve Hüseyin 0506 802 77 17 **Solfasol/Abo**

Sevan Nişanyan’a Özgürlük!

Matematik Köyü’ne bağışladığı arazi üzerinde yaptığı 60 m²’lik binanın kaçak olması gerekçe gösterilerek, İzmir Torbalı cezaevine gönderilen Ermeni ve Solcu Yazar Nişanyan’a özgürlük çağrısı, yurtdışında da yankı buluyor.

Dünyaca ünlü birçok aydın, yazar, aktivist, Türkçe, Fransızca, İngilizce ve Almanca olarak hazırladıkları “Sevan Nişanyan’a özgürlük” Acil eylem / Urgent action / Action urgente / Dringende Aufruf çağrısıyla tüm dünyaya seslerini duyurmaya çalışıyorlar. Hazırlanan çağrı metninde «Sevan Nişanyan’a kurulan kumpastan vazgeçilsin. Bir kaçak inşaat cenneti olan Türkiye’de kimseye ceza verilmezken yazar Sevan Nişanyan, Şirince Köyü’nde kendi mülkü üzerinde kaçak inşaat yaptığı gerekçesiyle cezalandırılarak 2 Ocak tarihinden beri İzmir-Torbalı cezaevinde tutulmaktadır. Ayrıca Şirince’de yarattığı eserlerden dolayı mimarlık nobeli ile taçlandırılması gerekirken, hakkında açılan 17 davadan dolayı yaklaşık 50 yıllık bir ceza tehdidi ile de karşı karşıyadır” denildi.

Çağrıda, ‘Sevan Nişanyan’a özgürlük’ talebinin adresleri

de verildi ve e-posta ve tweetlerle bu adreslere çağrılarının iletilmesi istendi. Çağrı metni şöyle devam ediyor:

“Aslında herkesin bildiği gibi Sevan Nişanyan’ın davalarının kaçak inşaat ile bir ilgisi yoktur. Bu cezalar resmi ideolojiye karşıt tarih ve dil çalışmalarından dolayı verilmektedir.

Bu kapsamda olan İslam mitolojisini İslamcılar gibi yorumlamıyor diye verilen 13,5 ay ceza tehdidi Yargıtay’da onanmak için bekliyor. Sevan Nişanyan’ın düşüncelerinden dolayı cezaevine yollanması birçok tepkiye neden olacağından kaçak inşaat suçu icat edilerek cezaevine konulmuştur. Mesele kaçak inşaat meselesi değildir. Sevan Nişanyan halkının sesi ve yazar kalemidir. Ona kurulan kumpastan vazgeçilsin ve uğradığı haksızlık giderilerek özgür bırakılsın.”

(‘Sevan Nişanyan’a özgürlük’ talebinizi, e-posta ya da tweetlerinizle aşağıdaki adreslerden Türkiye yetkililerine iletmenizi rica ediyoruz. **Solfasol/Abo**)

@cbabdullahgul - cumhurbaskanligi@tccb.gov.tr -
@RT_Erdogan - bimer@basbakanlik.gov.tr -
cemil.cicek@tbmm.gov.tr - info@adalet.gov.tr

Ethem Sarısülük’ün Kardeşleri Cem ve İkrar Sarısülük Hakkında, “Polise Mukavemet ve Kamu Malına Zarar” Suçlarından Soruşturma Açıldı

Ethem Sarısülük’ü vuran polis Ahmet Şahbaz’ın yargılandığı davanın ikinci duruşmasında, Ankara Adliyesi’nde polis saldırısından sonra kırılan adliyenin camlarından dolayı, Ethem’in kardeşleri, suçlanıyor. Ethem’in kızkardeşi İkrar Sarısülük, Savcılıkta verdiği ifadede: polislerden hakaret gördüğünü, üzerlerine gaz bombası atıldığını söyledi. Taş attığını ama adliye camlarını kırmadığını söyledi.

Sarısülük kardeşlerin avukatları, polisin faşizan şiddeti karşısında kendilerini korumak için taş attıklarını ama bu taşların yaralanmaya ya da mala zar vermediğinin kayıtlar-da da görüldüğünü söyledi. **Solfasol/Abo**



Yine Sendikasızlık, Yine İş Cinayetleri

Ocak’ta işçi ölümleri: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin Ocak ayı raporuna göre 82 işçi hayatını kaybetti. Ölenlerden Yücel Arı, 6 yaşında bir kâğıt toplayıcısıydı. Bursa’da sokakta kâğıt toplarken, arabanın altında kaldı. İna Zubukova, göçmen işçiydi. Hastabakıcılık yapıyordu; kalp krizi geçirdiğinde yanında baktığı hastadan başkası yoktu.

Ostim ve İvedik katliamları: 3 Şubat 2011’de Ostim ve İvedik OSB’de, iki işyerinde alınmayan önlemler ve dolum yapan firmanın hatalı dolum yapması nedeniyle teslim alınan propan tüplerinin patlaması sonucu 20 hemşerimizi kaybetmiştik. Bu patlamaları iş kazası olarak adlandırabilmek mümkün değildi. Çok açık olarak dolum yapan firma ile dolum yapılan tüpleri sipariş veren işyeri yetkilileri, bu cinayetlerden sorumluydu. Nitekim patlamaların 4. yıldönümünde açılan pankartlarda “Cinayet! Sessiz kalan da, önlem almayan da, soruşturmayan da faildir” yazıyordu.

Sendikasızlaştırılma: Çalışma Bakanlığı’nın 2013 yılına ilişkin istatistikleri de yayınlandı. Rapora göre, sendikalaşma oranı yüzde 10 bile değil. Özelleştirmelerle hızlanan Taşeronlaştırma hala devam ediyor. Taşeron işçilerin sendika hakkı ise fiilen yok. Çalışma Bakanlığı’nın raporuna göre kayıtlı işçi sayısı 11.7 milyon. Sendikalı işçi sayısı ise 1.1 milyonun altında. Sendikalaşma olanakları işverenler tarafından zorlaştırılan taşeron işçilerin, sendikalaşmasına devlet de zorluk çıkartıyor. 10 binin üzerinde üye yapan Devrimci Sağlık İş’in üye sayısı devlet tarafından 1178 olarak tescil edildi. Devrimci Sağlık İş Çalışma Bakanlığının bu uygulamasını protesto etmek için, Bakanlık önünde eylem yaptı. İşig/dev-sağ-iş/ Solfasol/Abo





Krizin Eşiğinde Türkiye

Dünyaca tanınmış bütün ekonomi uzmanları, 2014 yılının ekonomik olarak Türkiye için hiç de iyi geçmeyeceğinde anlaşılmış gibiler.

Önce yatırımcılar açısından birkaç ekonomik rakam: Türkiye'nin 2013 rakamlarına bakıldığında ihracat 152 milyar, ithalat 252 milyar dolar. Toplam dış ticaret açığı (2012'de) 84 milyardan 100 milyar dolara dayanmış. İhracattaki en büyük kalem, otomotiv sektörü, 21 milyar dolar!

Yaklaşan krizin habercilerinden biri otomotiv sektöründe yükselen ağlama sesleri, bu sene otomotiv sektöründe, artış değil de ciddi bir düşme beklentisi var. Bu arada toplam dış ticaret açığı yaklaşık %20 artmış. İhracatın ithalatı karşılama oranı, % 64'ler civarından, % 57'lere düşmüş.

Nobel ödüllü iktisatçı, Paul Krugman Türkiye için *"istenilecek son şey siyasi kriz yaşayan Türkiye'de yeni bir ekonomik krize izin vermektir"* diyor. Krugman, Türkiye için iyimser düşünen iktisatçılardan biri; problem olarak gelişmiş ekonomilerin uygulayacağı kemer sıkma politikalarını gösteriyor. Yani önümüzdeki yıllarda Türkiye'nin ihracatı, geçmiş yıllardaki gibi artış göstermeyecek. Bu arada Türkiye'ye akan sermayede de ciddi riskler olduğunu söylüyor. Artık batılı zengin ülkelerin, çevre ülkelerde yatırım yapma iştahları eskisi gibi olmayacak. Dolayısıyla aralarında Çin, Türkiye, Brezilya gibi ülkelerin olduğu gelişmekte olan ülke ekonomilerin durumlarının zor olacağına işaret ediyor.

Avrupa bankalarından BNP Paribas'ın ekonomi yorumcuları ise Türkiye'nin gelişmekte olan ülkeler arasında başı en çok belaya girecek ülkelerden olduğunu söylüyor. Çünkü Türkiye'de özel sektörün dış borcunun, yıllık ihracatının % 180'i kadar olduğunu (yani ancak 2 yıla yakın ihracatı ile borçlarını ödeyebileceğini, dolayısıyla tehlike sınırlarını çoktan geçtiğini) ve cari hesap açığının da gayrisafi yurt içi hasılanın %8'ine yakın olduğunu, bu göstergenin de %4 olan tehlike sınırının çoktan aşıldığını gösterdiğini söylüyor. Birçok batılı iktisatçı, ekonomik göstergelerin kötülüğüne rağmen, tekrar 2000'lerin başındaki gibi çok büyük bir ekonomik kriz yaşanmayacağını da belirtiyorlar.

Orta sınıf hızla yoksullaştırılırken, oylar nasıl artırıldı: Kur ve kredi faizlerindeki artışla birlikte,

özellikle yoksullarının ekonomisinin krize girmesi kaçınılmazdı. Kriz, zamlara ve enflasyonun artmasına neden olacak. Her krizde olduğu gibi, bu krizin bedelini de hızla yoksullaşan kesimler ödeyecek. Üstüne bir de siyasi kriz!

AKP'nin 12 yıldır sürdürdüğü ekonomik politika ile devletin topluma yönelik harcamaları olabildiğince küçültülmüştü. Bütün amaç, mali disiplinin sürdürülmesiydi; yani faiz dışı fazla vermek üzerine kurulmuştu. Sosyal devlet iflas ettirildi. Üretken yeni iş alanları yaratılmadı, istihdam politikaları çöktürüldü. Tüm sosyal harcamalar kuşa döndürüldü. Böylece devlet bütçesinde olağanüstü tedbirlerle tasarrufa gidildi ve faizler ödendi, böylece kamu borç yükü de temizlendi. Ekonomide büyüme hedefleri ise cari işlem açığıyla karşılandı. Yani faizleri düşürmek suretiyle dışardan olabildiğince çok para girişine izin verildi. Düşük fon maliyetleri ile bir süre sahte bir bahar yaşandı.

Son 10-11 yılda Türkiye'ye 400 milyar dolardan çok kaynak girişi sağlandı. Ancak bu fon girişinin çıkması durumunda telafi edecek yatırımlar yok, Türkiye'de. Gelen bütün para, üretken yatırım yerine rantı dayalı, verimsiz bir alan olan inşaat sektörüne yatırıldı. Gökdelenler, AVM'ler, lüks konutlar, karayolları... Yani dışardan gelen fonlar, kendini geri ödeyebilecek sanayi yatırımları yerine "betona" gömüldü. En çok %4-4,5 olması gereken cari işlem açığının gayri safi milli hasılaya oranı, kimi zamanlar % 10'lara kadar çıktı.

Aslında yolsuzluklar yeni değil, bu bir politik tercih: Bu mali politika, bugüne kadar orta kesimlerin daha da yoksullaştırılması (işçileştirilmesi) pahasına yürütüldü. Ancak makarna, kömür gibi karşılıksız yapılan yardımlar ile en alttaki kesimlerin ihtiyaçlarının bir kısmı, siyasi hayırseverlik gibi gösterilerek karşılandı. Bu sayede, bu en yoksun ve yoksul kesimler, iktidar için bir oy deposuna da dönüştürüldü. Böylece emek harcayarak çalışanlardan yapılan kesintiler, en alttakilere gıdım gıdım aktarıldı. En üstteki kaymak tabakaya da dokunulmadı, hatta yürütülen ekonomik politikalarından en çok onlar nemalandı.

Devlet, kaynak aktarımını hep sermayedarlar lehine yapmakta ama burada da bir yarış, rekabet olduğu gerçeği yadsınamaz; işverenlere ihale dağıtımını iktidara bağlı kamu görevlileri vasıtasıyla gizli/saklı ilişkiler ağı içinde yapılmaya devam ettiği ve yargının da bu yolsuzlukların hesabını sormadığı müddetçe; açığa çıksın çıkmasın yolsuzluklar, kaderimiz olmaya devam edecek.



Ekonomik kriz, sadece orta sınıfı etkilemeyecek, bütün Türkiye halklarının kâbusu olacak. Ücret artışları, yılbaşından yılbaşına belirlenen ücretliler için bu yıl çok daha zor geçecek. Kurdaki ve faizlerdeki artışla, başta enerji olmak üzere tüm mal ve hizmetlerde zamlar, üst üste gelecek; yoksullar için hayat, ister istemez pahalılaşacak. En alttakiler, büyük olasılıkla sadaka gibi aldıkları devlet yardımlarını da kaybedecekler, onların hayatı daha da zorlaşacak. Sadece hayat pahalılığı değil, siyasi baskılar da artacak.

Geleceğe dönük tahminlere gelince: İktisatçıların 2014'e ilişkin gösterge oranlarına dönük tahminleri giderek daha da kötüleşiyor. Örneğin Mahfi Eğilmez, kendi sitesi olan www.mahfiyegilmez.com'da tahminlerini şöyle özetliyor. Büyümeyi önceleri %4'ler civarında öngörmekteyken, şimdi %1,5'lara kadar azaltmış. Enflasyona dair fiyat artışları ortalamasının %9'ları zorlayacağına inanıyor. İşsizlik için tahmini en az 1 puanlık daha artış ile, %10,5. Bütçe açığının GSYH'ya oranı %2,5'ları geçeceğini sanıyor. Cari açığın oranında iyimser, %6 civarında bekliyor. Yıl sonu dolar kur hedefi 2,50 TL olur diyor. Bu durumda 2014 için Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın 750 milyar dolar civarına düşeceğini ve dolayısıyla kişi başı gelirin 10.000 doların altında gerçekleşeceğini sanıyor.

Bize kalırsa ezilenler açısından, gelirlerin daha da azaldığı, masrafların çoğaldığı, geçinmenin daha da zorlaştığı bir yıl var önümüzde. Bu, gelir dağılımdaki adaletsizliğin yoksullar aleyhine daha da artacağını ve siyasi baskıların da çoğalacağını gösteriyor. Bu manzara, adaletsizlikler ve baskılar karşısında ezilenlerin seslerinin daha da yükseleceği bir Türkiye'nin de geleceğine işaret. **Solfasol/Abo**

Halletmenin Çeşitli Anlamları: Herşeyi Gizlice Halletmek* İse Derdin, İnan ki Açığa Çıkacaktır Gizlediklerin

Geçtiğimiz aylarda, ABD Başkanı Obama, çok zor durumda kalmıştı. ABD'nin karşı casusluk örgütü NSA vasıtasıyla, başta Merkel olmak üzere bütün Avrupa'lı "dost"larını dinlettiği ortaya çıkmıştı. Obama'nın dostunu ya da düşmanını dinlediği bir dünyada, Türkiye'de de Cumhurbaşkanı'ndan, mimarına, mühendisine kadar herkesin dinleniyor olması çok mu şaşırtıcı!

Yapılması planlanan işlerin hal yolu: bilgi saklamak ve saklanan bilgiyi güç için, para için kullanmak olunca, dostmuş düşmanmış fark etmez, tüm tarafların gizlenen bilgiyi elde etmek için yapmayacağı hiçbir şey yok. Sonuç mu dinlemelerin bini, bir para.

Hoş, mahkeme kararı ile dinlemelere alışmıştık, hem birbirlerinin gözünü bile oymaktan çekinmeyen iktidar ortaklarının dinlemeleri sayesinde bir hayli bilgi sahibi de olduk: kimin evinden milyon dolarlar çıkıyor, kim kimin işlerini takip ediyor, kim hangi ihale için nereye başvuruyor, imar problemleri nasıl çözülüyor, hangi gazete için kim, kimin emri ile para havuzu oluşturuyor, kim kimden korkusu ile kimbilir ne kadar ödüyor!? Hem sonra iktidar ortakları arasındaki bu kavga sayesinde, yargıdaki haksızlıklar/hukuksuzluklar da ortalara saçılmadı mı? Yolsuzluk, usulsüzlük olarak ortaya saçılanlara



şaşırmadık; ortaya saçılan pisliklerin tamamı, (en azından sezgisel olarak) herkesin bildiği şeylerdi. Alışkınız: eskiden iş almanın yolu, enişterledi; şimdi abilerle, oğullarla birlikte kurulmuş vakıflara uğramak gerekiyor. Öyle ya, işini halletmenin abc'sini bilmeyen yoktu ki iş dünyasında. Şaşkınlığımız, bilindik yolsuzluklara değil; ortaya serilmiş bunca usulsüzlük ve yolsuzluklarla suçlananların tepkisi, hakikaten yüzsüzlüğün de ötesinde, şaşırtıcıydı. Yolsuzluk olmadı, yapmadık denilmedi, bu yapılan darbedir denildi. İktidar, yargı denetiminden kurtulup, mutlak iktidara yürümek için düğmeye bastı. Şaka değil görevden almalar, emniyette onbine; yargıda bine doğru gidiyor. Basında çıkan yolsuzluk haberleri sansürleniyor. Suçlama üstüne suçlamalar girila...

Yönetilenler denetlenebilir, hesap sorulabilir şeffaf bir yönetim istiyor.

Dinleme furyası sadece asker, siyasetçi, işadamlarıyla

sınırlı değil; mimar ve mühendisler de dinleniyor. Ortaya çıktı ki, Mimarlar Odası'ndan sonra İnşaat Mühendisleri Odası da dinlenmiş, İnşaat Mühendisleri Odası'nda da dinleme cihazı bulundu. Aslında belediyelerin ve siyasi iktidarın imar yolsuzluklarına karşı durmaya çalışan Mimar Mühendis Odaları'nın kimler tarafından dinletildiğine dair kuşku götürmez bir kanaat var elbette. Dinlemelere takılmasına rağmen, dinlemelere karşı en doğru yanıtı, İnşaat Mühendisleri Odası verdi. Böcek adı verilen dinleme cihazının bulunmasından sonra İMO tarafından yapılan açıklamada, bu böceğin kimler tarafından bırakıldığı soruldu. Yapılan açıklamada, İnşaat Mühendisleri Odası'nın kanunla kurulmuş, kamu adına mesleki denetim yapan anayasal bir kurum olduğu; görev tanımı içinde siyasi iktidarların ve yerel yönetimlerin karar ve tasarruflarını mesleki ve bilimsel esaslar bağlamında denetlemek yükümlülüğünün olduğu ve dolayısıyla merkezi ya da yerel bazdaki yöneticilerle yıldızının barışmadığı da özellikle belirtilerek, odanın dinlemeye takılmasının nedenlerine ve hangi kaynaklardan yapıldığına ilişkin kaygılar dile getirildi.

Ayrıca mevcut AKP iktidarı tarafından yapılan mevzuat değişiklikleri ile meslek odalarının güçsüzleştirilmeye, zayıflatılmaya çalışıldığı da anlatılan bildiride, İnşaat Mühendisleri Odası'nın gizli kapaklı, yasal olmayan hiçbir uygulaması, gündemi ve ajandası olmadığına da yer verildi. Meslek Odası olarak hiçbir zaman doğru bildiğini ifade etmekten, doğrularda ısrar etmekten, kamuoyunu bilgilendirmekten vazgeçmeyeceklerini de belirttiler.

Darısı siyasetçilerin başına... Denetlenebilir ve saydam bir yönetim politikası oluşturmak bu kadar mı zor? **İMO/Solfasol/Abo**



Sola Çek

Akp'li Gökçek'e Karşı, Chp'nin Sağcı Aday Çıkarması Yerine, Solcu Adaylar Göstermesini İsteyen Bir Grup Ankara'lı, Chp'yi "Solaçek"meye Çalışıyor

"Sola Çek" inisiyatifi altında buluşan grup, CHP'nin eski MHP'li Mansur Yavaş'ı Büyükşehir adayı olarak göstermesine tepki olarak yayınladıkları bildiride, CHP yönetiminin, Gezi Direnişi'nde sokağa çıkanların taleplerini kavrayamadığını ve "kadınları, çocukları, yaşlıları ve engellileri; öğrencileri, taşeron işçileri, **doğanın ve emeğin değerini önceleyen bir belediyeçilik anlayışını sol politika ve adaylarla taçlandırma beklentisinin bu kadar yüksek olduğu bir dönemde CHP'nin sokağın beklentisini göremediği**"ni söylediler. Bildiride, Dalokay ve İsvan gibi solcu belediye başkanları hatırlatılarak, sağ politikaların terk edilmesi istenildi. **Solfasol/Abo**



İktidarın Yazılı ve İnternet Üzerindeki Özgür Basına Baskıları Artırıyor

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı ve Bilgi Teknolojileri Kurumu, habersol.org.tr ve T24.com.tr'ye Umut Oran'ın Çalık'ın üzerinde görünen, Sabah ve ATV'nin, yine iktidara yakın işadamlarının oluşturduğu bir para havuzu oluşturularak satın alınması ile ilgili olarak talimatın bizzat Recep Tayyip Erdoğan tarafından verilip verilmediğine dair soru önergesini yayından kaldırmaları için yazılı bir emir gönderdiği ortaya çıktı. Daha da vahimi, aynı yazının BTK ve TİB tarafından, soru önergesini veren milletvekili Umut Oran'ın sitesinden de kaldırılması için gönderildiği öğrenildi. BTK ve TİB daha sonra her üç yazının da sehven (yanlışlıkla) gönderildiğini söyledi.

İfade özgürlüğü ve basın üzerindeki bu baskıların artabileceğine ilişkin olarak aralarında Elektrik Mühendisleri Odası, Bilgisayar Mühendisleri Odası, Alternatif Bilişim Derneği, Bilişim Muhabirleri Derneği, İstanbul Barosu Bilişim Hukuku Komisyonu, Tüm İnternet Derneği, İnternet Teknolojileri Derneği, Linux Kullanıcıları Derneği'nin de bulunduğu çeşitli dernek ve kuruluşlar, 5651 sayılı internet kanununda yapılması tasarlanan değişikliğin ifade özgürlüğü üzerine getireceği sakıncaları dile getirdiler ve itirazlarını dillendirdiler. **EMO/Sol/Solfasol/Abo**



Kentsel Dönüşüm Can Almaya Devam Ediyor

Altındağ'da riskli ilan edilerek kentsel dönüşüme açılan bölgede başlatılan yıkımda, yandaki gecekondular yıkıldı. Engelli yurttaş enkaz altında kalarak

hayatını kaybetti. Tedbirsizlikten dolayı yaralıları da var. Yıkım işlerinin hepsi plansız, hepsi riskli. İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi'nden yetkililerin incelemesinde, başlatılan yıkımın, teknik risklerinin baştan bilindiği ve yine başlatılan yıkımın aynı zamanda hukuksuz olduğu da ortaya çıktı.

İMO'nun tespitleri şöyle:

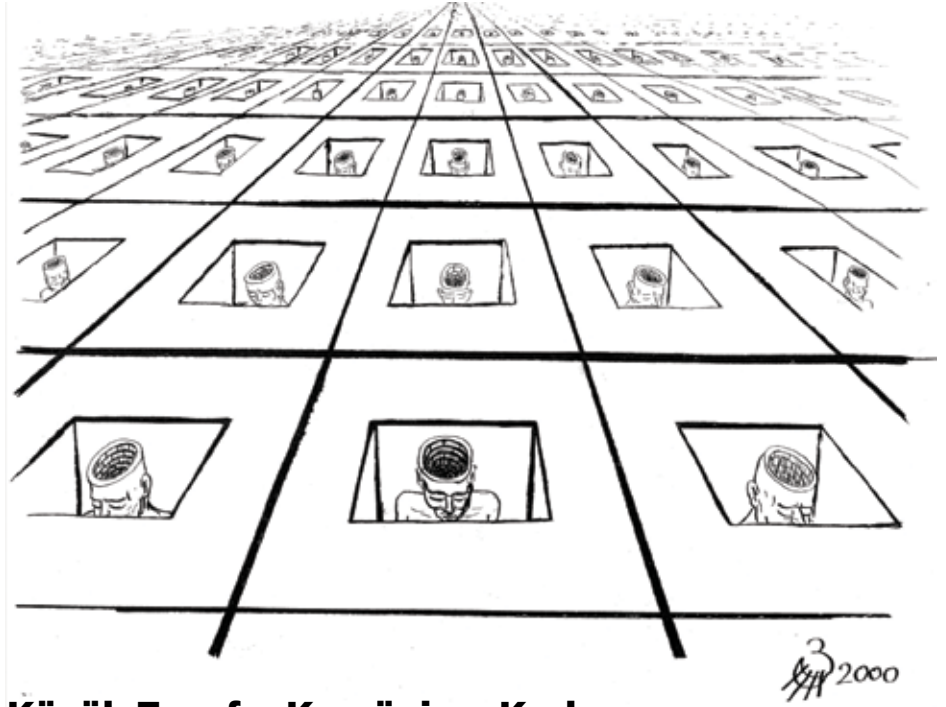
- Söz konusu alanın Temmuz 2013 tarihinde Bakanlar Kurulu Kararı ile **riskli alan** ilan edildiği,
- Çevre sakinleri ve bina sahipleri tarafından söz konusu kararın yürütmesinin durdurulmasına ilişkin Danıştay'a başvuru yapıldığı,
- Danıştay'ın konu ile ilgili kararını sonuçlandırmadığı ve hukuki sürecin devam ettiği,
- Hukuki sürecin tamamlanmamış olmasına karşın yakın bir zamanda yıkım işlemlerine başlandığı **öğrenilmiş olup**,
- Yıkım alanının yakınında faal evler ve iş yerleri olduğu,
- **Yıkım işlemlerine ilişkin herhangi bir koruyucu tedbirin alınmadığı.**

İMO tarafından yapılan **açıklamada tespitlerin ardından:**

"Bu durum karşısında, yıkım işlemlerine ilişkin olarak Sincan'da benzer bir şekilde 10 katlı bir binanın çökmesini takiben 5 Temmuz 2013 tarihinde yaptığımız basın açıklamasında dile getirdiğimiz hususları üzülmekle tekrarlamak isteriz:

- Yıkım işlemlerinde plansızlık, yol ve yöntem eksikliği vardır.
- Riskli yapıların yıkımına ilişkin olarak alınması gereken ilave tedbirler düşünülmemektedir.
- Bilim ve tekniğe uygun yol ve yöntemler ve buna bağlı kural ve şartlar oluşturulmamıştır.
- Görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmemiştir.

Bu saptamalar temelinde, gereklilikler yerine getirilmeden yasanın oluşum sürecindeki gibi hızlı ve aceleci bir şekilde adeta telaşla yıkım işlemlerinin yapılmasının yeni can kayıplarının yaşanmasına davetiye çıkardığını, dolayısıyla sorumluluğun kendilerine ait olduğunu yetkili idarelere bir kere daha hatırlatıyoruz" deniliyor. **İMO/Solfasol/Abo**



Küçük Esnafın Komünizm Korkusu Ali İsmail Korkmaz'ın Yiğit(!) Katilleri

Bülent Han

CIA bizim gibi ülkelerde sosyalist devrimler olmaması için halkın değerlerine ve de ciğerlerine dokunacak ne varsa malzeme yapmaktan çekinmemiştir. Bunun için ciddi bütçeler ayırmiş, meyvelerini de toplamaya devam etmektedir. 1950'lielerde de Komünizm tehdidine karşı kendi ülkesinde de aydınlardan tutun, sinema oyuncularına kadar birçok kimseyi hapislere attı. Artık sömürmek için gözünü diktiği ülkelerde organize ettiği darbe, katliam, gizli operasyonun haddi hesabı yoktu. Özellikle Müslüman ülkelerde halkın genel olarak din, namus, vatan gibi hassasiyetleri üzerine binlerce yalanla süslenmiş propagandalarla sosyalistleri karaladı, halkın gözünden düşürmek için atmadık iftira bırakmadı. Bu yalanları halk yıllar geçtikçe çözdü ancak iş işten geçmişti. Tüm attığı iftiralara aslında kapitalizmle sübuta erdiğini şahsen yaşayıp gördü, görüyor halklar bir bir...

Ancak içlerinden bir tanesi neredeyse genetiğine işledi ki üç kuruş bulup rahata erenin rüyasına bile komünizm girip elindeki üç kuruşa gözünü diktiğini sandı. Ülkemiz gelişmemiş sanayisinin yanında tam da bir küçük esnaf cennetiymen mülkiyetin en tatlısı bu alanda var oldu. Az bir iş yapıp başını sokacak bir evi, arabası, bir iki daire, biraz birikmiş para bu kesime birkaç yıllık güvence verince, kapitalizmin ve onun "nimetleri"nin yegane savunucusu bu kesim olup çıkıverdi. Boşuna dememişlerdi; devrim olursa elindeki mülkünü alacaklardı!..

O zaman sosyalistlerin ezilmesi için ne yapılsa yeriydi ve bu fanatizmin küçük esnafın damarlarında akışının verdiği heyecanla Ali İsmail Korkmaz'ın kafasına inen her odun, her tekme gücünü bu tarihsel bilinç çarpılmasından alıyordu. Ali İsmail Korkmaz'ın tek kişi olması onların it sürüsü gibi başına üreleşmelerinin bir ayıp yanı yoktu onlara göre!.. Teke teklik filmlerde ve yiğitlik destanlarında anlatılırdı. Yere düşene vurulmayacağı da olsa olsa fakirlerin dostu olan sinema filmlerindeki baş kahramanın sevimli görünmesi için yazılmış bir oyunculuk ilkesi olabilirdi onlar için.

Onlar Ali İsmail Korkmaz'ın başını ezerken aslında komünizmin başını eziyorlardı. Ezmesinler de ne yapsınlardı. Yarın bunlar güçlenir ellerindeki dükkanı alırdı! Hem vatani hem de fırını kurtarmış oluyorlardı! Öyle bir kişiye beş kişi, sonra da kamera kayıtlarını silmek yiğitliklerine yiğitlik katmış mıdır bilinmez... Lakin bu çocuğu biz öldürdük diye göğüslerini gerekerek gezemeyecekleri aşikar. Ancak biraz hapis yatıp, siyah takımları giyip çek senet işiyle iştigal edebilecekleri de ihtimal dahilinde... Bu insan olmama hallerinin bir çok örneğini memleketim sayısız örneklerle gördü elbette.

Ancak küçük esnafın komünizm korkusunun tedavisi pek kolay görünmüyor. Biri çıkıp onlara "Yahu bunların kimsenin yaşam standardını aşağı çekmek gibi bir derterleri yok, olsa olsa başkalarının da yaşam standardını sizin seviyenize çekmek olabilir" dese de bu günden yarına düzelme beklemek saflık olur. Tabi asıl onları böyle işleyen uluslararası tekellerin onlara acımayacağını, ekonomik krizlerde asıl kendilerinin felaket sonuçları yaşadıklarını kendilerinin bilmesi beklenmekle beraber, bu düzelmenin bu günden yarına gerçekleşmesi pek mümkün görünmemektedir. Bu hastalığın çaresi bilinç ve gerçeklerdir. Yoksulların ve öğrencilerin küçük esnaf batırdığı görülmüştür. Ancak büyük market ve alışveriş merkezlerinin küçük esnafın canına okuduğunu herkes bilir, görür ve yaşar. Yoksa günden güne işleri zorlaşan küçük esnafın kârını elinden alan Ali İsmail Korkmaz değildir. Bu kapitalizm adamı hem soyup soğana çevirir, hem katil eder. Sonra her gün 19 yaşında bir çocuğun cesediyle uyursunuz.

Kahraman mı oldunuz yoksa boğazınıza kadar pisliğe mi battınız ayırt edemezsiniz bile...



“Bizimkisi Hizmet Yarışı”

Aydan Öz.

Baştan söyleyeyim, içinde çok sığ olduğumu düşünenler olacaktır. İçiniz rahat olsun, farkındayım, ara sıra ben de kendi hakkımda böyle düşünüyorum. Politika konusuna kafam gerçekten çalışmıyor, ama biraz da temiz düşünceler üretebilmek adına kendimi uzak tutmaya çalışıyorum. Gencim, toyum, safım, sığım belki ama; evet benim de oy kullanma hakkım var. Yerel seçimler yaklaşıyor, 5 yılına Ankara'yı emanet etmek üzere bir başkan seçeceğiz kendimize.

Düşününce aslında ah ne cefakârdır bu başkanlar, vatandaşlar huzur içinde yaşasın diye gecelerini gündüzlerine katarlar; şehrin eksiklerini gidermek için sürekli kafa patlatırlar, tatilleri hafta sonları falan da yoktur, hep daha iyisi için çalışırlar. Biz de onlara minnet duyarız; hakkaniyetlerine, dürüstlüklerine ve estetik değerlerine güveniz.

Birinden birini seçmek gerektiğinde ise bunun adı bir çeşit “hizmet yarışı”dır. Onlar bize kent hakkındaki vizyonlarını sunarlar, hangisi akla daha yatkınsa onu seçeriz.

Bu noktada, tek bir kişi seçileceğinden belediye başkanlığı bir temsiliyet meselesi değildir. Bu artık bir tercih meselesidir. Sürecin kendisi bir kaç adayı öne çıkarır ve size fikrinizi sorar. Hakikaten fikirlerini desteklediğiniz, güvendiğiniz biri varsa ona oy verirsiniz. Ama öyle biri yoksa ve hakikaten güvenmediğiniz güçlü bir adayla karşı karşıyaysanız, o zaman ne yaparsınız? Düşünüyorum, düşünüyorum; hep aynı sonuca varıyorum. İçime sinmiyor, ama başka bir seçenek göremiyorum.

Toplu taşıma saatlerinin uzatılmasını hedefleyen kampanyayı hatırlayanlar olacaktır.

Nereye bağlayacağım dersenez; toplu taşıma saatlerinin uzatılmasını hedefleyen kampanyayı hatırlayanlar olacaktır. Herhangi bir politik taraf tutmadan, bir kentli hakkı talebi olarak başlattığımız bu kampanya ile 10bin imzaya rağmen geçen sene kendimize ciddi bir muhatap bulamamıştık. Ama şimdi durum biraz daha farklı, başkan değilse bile başkan adayları sesimizi duyuyorlar. Fırsattan istifade, anketlerde en yüksek payı alan 3 adaya “Gece ulaşımı istiyoruz, bu konudaki düşüncemiz nedir?” dedik ve ikisinden çok hızlı geri dönüş aldık: “Ankara’da 24 saat ulaşımı destekliyoruz”. Biri henüz cevap vermedi, ama onu da 20 yıldır icraatlarından tanıyoruz.

Bir dönüm noktasındayız, belki bir 5 yıl daha kimse fikrimizi sormayacak, sormaya değer bulmayacak ve hatta bunu televizyonlarda haykıracak. Peki siz ne düşünüyorsunuz, ne yapacaksınız?



Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi

Belediye meclisi üyelerini biz Seçiyoruz ama haklarında pek bir şey bilmiyoruz. Bir kaç milletvekili ismi rahatlıkla sayabiliyoruz ama kentte gündelik hayatımıza dair en önemli kararlara imza atan belediye meclis üyelerinden birinin adını ve/veya faaliyetlerini söyleyin deseler ne deriz mesela..? Gerçi, merak edip öğrenmeye kalksanız sizi bekleyen zorlu bir macera. Karşınızda Yerel Katılım Çalışma Grubunun atıldığı maceranın ilk çıktıları.

*Ayrıntılı bilgi ve iletişim için:
kentkarnesi@gmail.com
@ankaramahallesi

58
Ticaretle uğraşanların toplam sayısı 58.
39 tüccar/esnaf
19 müteahhit
6 maliyeci 4 avukat
1 öğretmen ve 31 diğer meslekler (yönetici, emekli, memur vs.)

53
Belediye Meclisi'nin yaş ortalaması 53.
Ankara'nın yaş ortalaması ise 32! En genç ilçe Pirsaklar. En yaşlı ilçe Çankaya.

16
Büyükşehir'e bağlı 16 ilçe var.

52
Bir çok karar için salt çoğunluk yani 52 oy yeterli. AKP 61 oyuyla rakipsiz.

%44,7
Üniversite mezunu
%25,2
Lise mezunu
%15,5
Yüksekokul mezunu
%14,6
İlköğretim mezunu

8
103 üyeli Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nde 95 erkek, 8 kadın var. 4 AKP'den, 4 CHP'den.

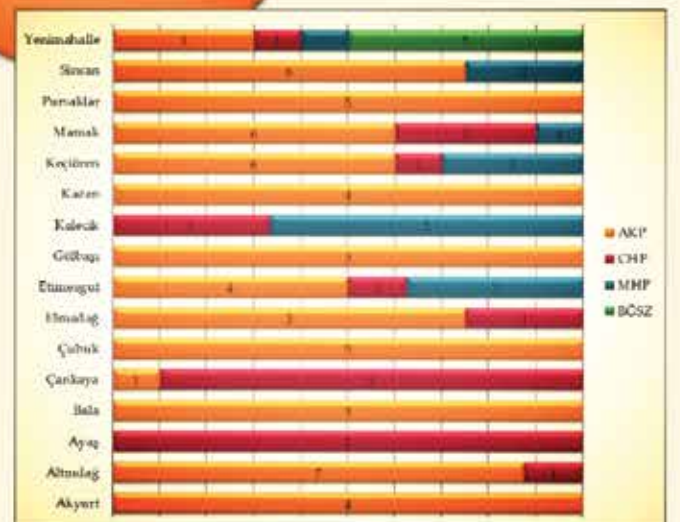
61

20

17

5

AKP
CHP
MHP
Bağımsız





Bir Kent Nasıl Öldürülür

Yazı ve Görseller: Gülistan Aydoğdu

Ben beş yaşımda geldim Ankara'ya; o tarihten beridir bu kentte yaşıyorum. Yaklaşık 48 yıl oldu. Ayrılmak mı? Hiç aklımdan geçirmedim. İzmir'i, İstanbul'u, daha başka pek çok kenti gezdim, ama her şeye rağmen benim yerim Ankara.

Çocukluğumdan hatırladığım ne çok şey var Ankara'ya dair. Ayakkabı, elbise alınacaksa doğruca Ulus'a gidilirdi. Basma veya pazen elbiselikler Sümerbank'ın –satıldı- hala Ulus'ta bulunan mağazasından alınırdı annem tarafından evde dikilirdi. Ben daha moda olanını isterdim (kısa kollu ve kısa olsun), ama annem başımı kakalaya kakalaya bildiği gibi dikerdi. Çünkü yazın köye giderdik ve köyde kısa kollu, kısa elbise giyilmezdi. Dedem kollarımızı ve bacaklarımızı çalı (kapı önlerini, ahır ve avluyu süpürmek için kendi yaptıkları dikenli süpürge) dikenli döver derlerdi. Dövmese de ki dövme olasılığı da çok yüksekti, korkudan daha fazla ısrar edemezdik. Her elbise dikilişi sırasında aynı kavgayı yaşırdık annemle.

Ayakkabılarımız; kışın cıvılatte adı verilen siyah lastik yazın ise renkli naylonlardan yapılan küçük topukları da olan ayakkabılardı. Bunları Samanpazarı'nda hala bulmak mümkündür. Bu günler benim bayramımdı. Ulus'a gitmek, renk renk küçük dükkanlara bakmak, kalabalıklar arasında şaşkın, ilgiyle etrafı seyretmek, bazen de annemi ya da babamı gözden kaybederek paniklemek.



Ankara'nın en kalabalık, en canlı, gece-gündüz ışıklı ve en yaşayan yeri Ulus'tu. Şimdi bazı akşamlar Misket otobüsü ile geçiyorum Ulus'tan. Kızılay'da ışıklar içerisinde cıvı cıvı yaşıyorken, Ulus'ta saat 5-6 da mağazalar ve işyerleri kapanıyor, insanlar koşar adım evlerine yetişme derdine düşüyor. Saat 8-9 gibi Gençlik parkı, Lunapark sessiz ve karanlığa gömülmüş oluyor.

Gerçi park demeye de bin şahit ister. Gökçek'ten sonra başlayan

yeşil düşmanlığı sonucu Ankara'nın en eski yeşil alanı olan Gençlik Parkı beton binalarla yok edildi. Saat 10'da yukarı doğru dönen otobüs "yürüyen merdivenler" adıyla anılan Ulus Çarşısı'nın önünde kalan gecikmiş beş altı yolcusunu da alır ve Dikimevi'ne kadar yolcu ya var ya yok denecek kadar az yoluna devam eder. Eskinin en canlı yeri olan Hisar Caddesi'ne çıkan Bentderesi'ndeki genelevlerin yıkılması, orada çalışan seks işçilerinin sokaklarda, izbe yerlerde, sosyal güvenlik ve can güvenliğinden yoksun çalışmaya zorlanmasıyla ışıkları kararmış, sadece dolmuş duraklarına terk edilmiş durumda.

Eskinin en canlı ve ışıl ışıl alışveriş merkezi olan Anafartalar Caddesi'ndeki dükkanlar toptancı olmuş. İlk Adliye Binası olan tarihi yapı, Kültür Bakanlığı sinema bölümü olmuş. Cadde karanlığa gömülmüş ve sokak lambaları bile yanmıyor artık.

Işıklar Caddesi, bayrakçılar olduğu yer, kalenin altına düşen Hisar Caddesi ve Çıkrıkçılar Yokuşu'na kadar olan mahalle TRT nin ilk kadın spikeri Jülide Gülizar'ın, -yanlış hatırlamıyorsam- Uğur Mumcu'nun da anılarında büyük yer tutan, gençliğinin geçtiği bir mahalle. Şimdi o eski binalar restore edilmek yerine kaderine terk edilmiş durumda. Böyle birkaç tane daha eski ve korunması gereken binalar var, bunlardan birisi de Hal'ın yanındaki Erzurum Otel tabelası duran yapı.

Durum mu; yirmi yıldır kök salan ve artık kronik kanserli hücre, ur haline dönüşen Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in, tüm itirazlara rağmen Başbakan'ın izinden giderek "Onlara mı soracağım ne yapacağımı, kim ne derse desin, onlar da kim oluyor birkaç çapulcu, kendini bilmez, dış güçlerin oyuncağı, hepsi bana darbe yapmaya çalışanlar" diye diye, yenileme ve restorasyon çalışmasından anladığı tek tip binalarla rant alanına çevirdiği Hacıbayram ve çevresi, Avizeciler Sokağı, Hamamönü ve birbirinin aynı TOKİ konutlarına dönüşen şehir. Restorasyon çalışması güya turizm amaçlı yapılmış. Kûlahıma anlat sen bunu! Bu kadar suni ve rant kaygısıyla yapılan bu yerlere bir akşam gidip bakın bakalım. Turizmin, turistin T'si var mı? Gece alabildiğine karanlık, ölü, ürkütücü yerlerdir buralar. Bazen düşünüyorum nasıl bu kadar ölüme mahkum edilir bir kent merkezi? İnsanları sürülüp çıkarılmış, sadece duvarlar, binalar ile yaşamdan kopmuş,



insanlardan soyutlanmış bir kent merkezinden söz ediyoruz. Geride kalan kısımlar ise İsmet Paşa. Çiğçin, Aktaş gibi yerler ise, gerçekten artık oradan ne ekonomik ne de bedensel olarak ayrılacak mecali kalmayanlara bırakılmış durumda. Hiçbir hizmet yapılmadığı içinde mezbelelik olmuş. Bir an önce oralarda kalan son insanların ölmesi, yok olması bekleniyor ki rantta dönüştürülebilsin.

En iyi başkan; kendine ve çocuklarına rant sağlayan başkandır.

En iyi başkan; kenti yağmalayan, yeşile tahammülü olmayan, bulvarları yeşillikten yoksun, sokakları karanlığa mahkum edendir.

En iyi belediye; yeşili katledendir.

En iyi başkan; kentliyi, insanı, insanca yaşam alanlarını yok sayarak çocuklarının yedi sülale yiyip bitiremeyeceği kadar kenti AVM'lere peşkeş çekendir.

En iyi başkan; tek yeşili "Ben en çevreciyim" diyerek başkanlık konutuna Orman Çiftliği'ni kurban edendir.

Son söz; **kent öldü yaşasın rantıye.** Yeşil mi? O da ne ki, her tarafa "yeşil ışıklar" yaptık, yeşil saatlerle donattık size de yaranılmıyor" diyendir. Yaşlanan, kesilen ağaçların yerine suni poşetler içerisinde çiçeklerle göz boyayandır. Ankara hiç bu kadar ölmemişti. Yirmi yılda bir kent nasıl karanlıklara gömülür? Nasıl insansızlaştırılır, ıssızlaştırılır? Bilmeyenler bilenlere sorsun.

Ya da en iyisi, Başbakan ve onun başkanına, Gökçek'e baksınlar!

Eski -Yeni başkanınız hayırlı olsun, Ankara ölmeye devam!..





Roboskili Aileler Ankara'daydı

Kara/Keçi

08 Şubat Cumartesi günü Roboski'den gelen ailelerin katılımıyla Tayfa Kitapkafe'de bir söyleşi gerçekleştirildi.

28 Aralık 2011 tarihinde Türkiye'nin Irak sınırından bulunan on-beş numaralı sınır taşı mevkiinden "terörist(!)" bir grubun sızmakta olduğu istihbaratıyla düzenlenen hava saldırısında hayatlarını yitiren -çoğu çocuk- **34 vatandaşımızın yakınlarından Mercan Ana, Veli Encü, Zeki Tosun, Reber (Hikmet) Alma, Ferhat Öncü'nün katıldığı etkinlikte saldırının Türkiye siyasi tarihindeki yeri, saldırıdan sonra yaşanan gelişmeler, hukuki sürecin işle(me)yişi ve dördüncü yılına giren saldırının anısını yaşatmak üzere Roboski'de kurulmaya çalışılan müzeyle ilgili çalışmalar konuşuldu.**

Medyanın genel olarak bölgedeki gelişmelere ve özel olarak Roboski'ye yarıltıcı bilgiler verdiğini belirten aileler, Türkiye'nin batısına seslerini doğru şekilde duyurabilmeleri için bu gibi etkinliklerin önemli olduğunu belirtti. Söyleşide Roboski'nin doğru bir şekilde anlaşılması açısından önemli bir kaç mesele üzerinde duruldu.

İlk mesele "sınır" ve "kaçakçılık" konusuydu. Türkiye ve Irak arasında çizilen ulusal sınırının gerçek hayatta hiç bir zaman tam anlamıyla geçerli olmadığını akılda tutmak gerekiyor. Medyanın "kaçakçılık" olarak yansıttığı hadise, ancak sınırın çizilmesinden sonra merkezi ulusal hükümetler tarafından güvenlik kaygısıyla sorun edilmiş fakat gerçekte yüzlerce yıllık toplumsal ilişkilere dayanan iktisadi bir etkinlik. Reber Alma'nın şu sözleri bu durumu özetliyor:

"Benim öz halam hala sınırın karşı tarafında. Ben mazot için gitmesem bile halamı görmek için giderim. Onlar da gelir. Orada Sınır dediğimiz dikili bir taş. Tel bile yok. Otlattığımız hayvanlar bile sınırı geçiyor. 'Kaçak' otlanıyor."

Dolayısıyla, sınırı ihlal eden Kürtler değil. Onların; dilsel, tarihsel, iktisadi, kültürel ve toplumsal coğrafyalarını parçalara bölen sınırlar. Diğer yandan, bu iktisadi etkinliğin sınırlara rağmen devam ettiği, sınırların geçimi daralttığı bölgede güvenlik güçlerinin akraba topluluklar arasındaki ticarete müdahale etmediğini de not etmeli. Bir aile üyesi, istenirse sınırı geçmekte olanların kimler olduğunun isim isim bölgedeki karakoldan öğrenilebileceğini söylemesi, bu zımnı anlaşmanın kapsamına işaret ediyordu. Fakat merkezden gelen emir yerelden bir inisiyatifin kullanılmasının önüne geçmiş. Hava saldırısı sonrasında ise çocuklarını kurtarmaya çalışan köylülere izin verilmediği gibi bölgeye de herhangi bir sağlık birimi gönderilmemiş. Bu nedenle ölü sayısının arttığını söyleyen ailelerin dile getirdiği bir diğer önemli kaygı **katliamda kimyasal silah kullanılıp kullanılmadığının araştırılmamış olması.** Saldırıda hayatlarını kaybedenlere sarılan, öpen aile üyelerinin yüzünde yaralar olduğu belirtilirken, şu anda saldırının olduğu mevkide bir yol çalışmasının sürmekte olduğu da söylendi. Bu soru işaretini giderebilecek son izlerde böylece silinmiş olacak.

Tüm bu çerçeveden bakınca devletle olan zımnı sözleşmenin saldırıyla birlikte tek taraflı olarak sonlandırılmış olduğu anlaşılıyor. Peki ama neden? Bu soruya cevap vermek zor. Fakat katliamın yaşandı günü takip eden haftalardaki şaşkın suskunluk, saldırı ayrıntılarının açıklanmasının aylar bulması ve daha önemlisi emri kimin verdiği sorusunun aradan geçen üç yıla karşın halen cevapsız kalması Türkiye siyasi tarihine aşına kimseler için oldukça çok şey anlatıyor. Nitekim bir katılımcı **Roboski'yi (2011), Reyhanlı (2013), Sivas (1993) ve Maraş (1978) Katliamlarıyla ilişkili olarak değerlendirirken; bir diğeri ise 1943 yılında Van'ın Özalp ilçesinde 33 kişinin hayvan kaçakçılığı yaptıkları ithamıyla Orgeneral Mustafa Muğlalı'nın emriyle kurşuna dizilmesini hatırlatarak Roboski'nin** münferit bir hadise olarak düşünülmemeyeceğine dikkat çekti.

Devletin tarafgirliğini ele veren bir diğer önemli mesele ise saldırıdan bu yana hem köy hem de aileler üzerindeki siyasi baskının devam ediyor olması. Söz gelimi, köyden 80 kişi hakkında sınırı ihlal ettikleri gerekçesiyle açılan dava halen devam ediyor. Davaya sebep olan sınır ihlali ise Katliam'ın 500. gününde annelerin ilk defa olarak çocuklarının öldüğü mevkiiyi görmek ve karanfil bırakmak üzere on-beş numaralı sınır taşının güneyine geçmiş olması. Diğer yandan Türkiye'nin

batısına ya da bölge illerine seyahat ederek Roboski saldırısını gündemde tutmaya çalışanlar da bu baskıyı hissediyor. *"Devleti neden küçük düşürmeye çalışıyorsunuz"* ise güvenlik güçleriyle karşılaştıklarında en sık duydukları soru. Diğer yandan ölenlerin tümünün sivil olmasına karşın dava ısrarla askeri mahkemelerden alınıp sivillere devredilmediği gibi, takipsizlik kararıyla sonlandırıldı. Oysa ki Ergenekon Davası'nda askeri uygulamalarda sivillerin hedef alınmış olduğuna işaretlerle tam tersi bir tutum sergilenmişti.

Devletin, üzerine düşen sorumluluğu yerine getirdiği gibi bir kanaat oluşturmaya çalışması aileleri üzen bir diğer mesele olarak dile getirildi. Bir yanda bir kısım medyanın *"ölmelerdi zaten yargılanacaklardı"* çizgisinde, sorumluları görünmez kılarak ölenleri mücrim kılan dili; diğer yandan, Başbakan Erdoğan'ın 22 Mayıs 2012 tarihinde gerçekleştirdiği Pakistan ziyareti esnasında sarf ettiği *"Hatayı da özü de açıkladık. ... Bir hatanın, hatamızın olduğunu söyledik. Allah aşkına tazminatla tazminat"* sözleri ailelerin oldukça zoruna gitmiş. Bir aile üyesi kırıncılıklarını *"Kürdistan'ın çocukları para ile satılamaz"* diyerek dile getirirken, ailelerin Emine Erdoğan'a *"Biz bütün bu paraları toplayıp sana versek sen bize çocuğunun bir parmağını verir misin?"* sorusunu yönelterek tazminatı geri çevirdiklerini hatırlattı. Çözüm süreciyle oluşan çatışmasızlık iklimini kale-kol inşaatlarıyla değerlendiren hükümetin **Roboski'yi aydınlatmak gibi bir amacı olmadığına inanan ailelerin tek beklentisi ise gerekli kamuoyu baskısı yaratılarak sorumluların açığa çıkarılması. Böylece gelecekte benzeri saldırıların olmasının önüne geçilmiş olacağını düşünüyorlar.**

Tam da bu noktada Gezi Direnişi'nin şafağında tüm memleketi saran Haziran Kalkışması, doğu ve batıyı birbirinden ayıran gayri-resmi sınırı aşındıran ve iki toplumu birbirine yaklaştıran toplumsal bir uyanış olarak önem kazanıyor. Haziran Kalkışması sürecinde Lice'de gerçekleştirilen kalekol inşaatı karşıtı gösterilerde hayatını kaybeden Medeni Yıldırım için Kadıköy'de düzenlenen yürüyüşü hatırlatan bir aile üyesi, yönetim anlayışında nobranlaşan iktidara karşı vicdanların ortaklaşmasının önemli bir set vazifesi göreceğini belirtti.

Bir katılımcının Başbakan Erdoğan'ın Mısır'da gerçekleşen darbeye karşı düzenlenen gösterilerde hayatını kaybeden Esmâ'nın ailesini telefonla aramasını hatırlatarak, benzeri bir yakınlığın kendilerine gösterilip gösterilmediğinin sorulması üzerine söz alan bir aile üyesi tıpkı çapulcular gibi kendilerinin de çok fazla seslerini çıkarmamaları konusunda tehdit edildiklerini söyledi.

Roboski Müzesi Girişimi: Doğu ve Batı arasında bir vicdan köprüsü.



Ailelerin Ankara'ya gerçekleştirdikleri ziyaretin asıl sebebi ise **Roboski Müzesi Girişimi**'nin Danışma ve Seçici Kurul Toplantısı'na katılmaktı. Girişimin/Derneğin tarihçesi çok eskiye uzanmamakla birlikte önemli.

Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu (SGDF) üyesi gençler, saldırının birinci yıldönümü olan 28 Aralık 2012 tarihinde bölgeye gerçekleştirdikleri ziyarette ailelere yönelttikleri "Sizin için ne yapabiliriz?" sorusuna "Roboski'nin unutulmaması için bir yapı" cevabını aldıklarında bir mekan kurma fikri oluşuyor. Bu fikrin üzerine, Ankara'da sivil toplum üyesi kişi, kuruluşlar ve **Roboski** için Adalet Girişimi ile bir araya gelinerek Roboski Müzesi Girişimi kuruluyor ve 23 Aralık 2013 tarihinde Ankara'da düzenlenen bir basın açıklamasıyla müze çalışmalarının başladığı kamuoyuna duyuruluyor. Girişim, kurumsal kimlikler göz ardı edilmeden kişilerin bireysel katılımlarına açık.

Kasım 2013'te kurulan Girişim, 23-25 Kasım ve 27-29 Aralık 2013 tarihlerinde olmak üzere Roboskili ailelerle buluşmak ve görüşleri üzerinden bir yol haritası oluşturmak üzere bölgeye ziyaretler gerçekleştirdi. Roboskili aileleri temsilen bazı aile üyeleri ise Kasım ve Aralık'ta çeşitli toplantılara katılmak üzere 3 kez Ankara'yı ziyaret ettiler.

Sürece gelince; Şubat ayının sonuna kadar Müze'yle ilgili proje yarışmasının seçici kurul çalışmaları tamamlanacak ve çağrısı yapılacaktır. Bahar sonuna kadar tamamlanması planlanan yarışma süreci ardından yaz boyunca sürece yoğun bir çalışma ile Müze'nin 2014 sonbaharına yetiştirilmesi umuluyor. Bu süreç hepimizin katılımına ve desteğine açık. Katkı sunmak isterseniz bunu nasıl yapabileceğinizi öğrenmek, ilgili kişilere ulaşmak ve derneğin çalışmalarını takip edebilmek için roboskimuzesi.org adresini ziyaret edebilirsiniz.





Gezi Direnişinden İktidar ve Kent İlişkisine Bakmak

Mert Anıl Eren

Gezi isyanları neslimizin daha önce tanıdık olmadığı boyutta bir sosyal hareketler bütünüydü. Birçoğumuz böyle bir şeyi beklemediğimizi ve aniden ortaya çıkan bu hareket karşısında ne kadar büyük bir şaşkınlık yaşadığımızı söyledik. İktidar ise bunun aylar ve hatta yıllardır planlanan bir süreç olduğunu ifade ederken tek bir konuda belki de haklıydı: gezi isyanları bir kopuştan ziyade yıllardır süregelen, biriken huzursuzluğun bir sonucuydu.

Muhafazakar ideolojinin hegemonyası ile beraber dur durak bilmeden ve gittikçe daha şiddetli bir şekilde yıkıcılaşan neoliberalizm, Türkiye’de son yıllarda ciddi bir toplumsal huzursuzluğun ortaya çıkmasının taşlarını döşemiştir. Gezi isyanlarını farklı birçok başlık altında incelemek ve yorumlamak mümkündür, zira Gezi’yi getiren süreçte beden siyasetinden kimlik siyasetine, kentsel siyasetten gündelik hayatın bastırılmasına, tüketim alışkanlıklarına karışılmasından çalışan sınıfların ekonomik durumlarında süregelen bozulmalara kadar birçok faktör rol oynamıştır. **Hepimizi şaşırtan bu isyanın ortaya çıkması ile bir kavramla daha açık biçimde yüzleşmeliyiz: Kamusalılık.**

Kamusallıktan kastımız nedir? Bu kavram ile hem kentsel kamusal mekanları hem de bireyin toplumsallığını idare eden kurumsal ve siyasal süreçleri ifade ediyoruz. Bu kavramı temele alarak Gezi’ye baktığımızda Türkiye’de son yıllarda değişmekte olan ve giderek daha da otoriterleşen bir siyasetin altında daralmakta olan bir kamusalılıkla karşılaşyoruz.

Kadınların bedenleri ile ilgili politikalar ve söylemler (üç çocuk konusu, doğum kontrole açılan ideolojik savaş ve kadına şiddette görülen korkutucu artış), LGBTİ bireylerin karşı karşıya kaldığı düşmanca tavır, şiddet ve en iyi durumlarda bile içerisinde bırakıldıkları yadsınma durumu, alkollü içeceklerin tüketimine dair getirilen düzenlemeler(!), Kürt halkının yıllardır yaşadığı sistematik baskı ve zulüm, Tekel İşçileri’nin direnişi ile beraber kristalleşmeye başlayan ve her daim var olmuş olan sınıfsal çatışma, Cumhuriyet ve aydınlanma ideolojisine yöneltilen saldırı, dini inanca etnik kökene referansla toplumu kutuplaştıran bir siyaset, en son da kentsel kamusal alanların talanına karşı gelen bir hareketin devlet şiddeti ile yok edilmeye çalışılması sonunda büyük bir eylemler zinciri başladı.

Tüm bu baskıların yanı sıra toplumun, “kamu” tanımının dışında bırakılmaya başlayan bu kesimleri açısından bir temsiliyet sorununun da ortaya çıktığı aşikar. Temsili demokrasinin kurumları ve parlamento, bu kesimlerin ihtiyaç ve isteklerinin ifade edilmesinde ve giderilmesinde başarısız olmuştur. Muhafazate yer alan partilerin zayıflığı ve vizyonsuzluğu, içerisinde sıkıştıkları dar ve sığ siyasi anlayışlar sebebiyle kendisinin ihtiyaçlarına burjuva temsili demokratik sistemi içerisinde yer bulamadığını fark eden toplumların isyan etmesi kadar normal bir durum yoktur. İşte bu siyasal alandan dışlanan kesimler gündelik hayatın politik olduğunu fark etmişler ve bilinçli olmasa dahi kentin bu mücadeledeki önemini ortaya çıkarmışlardır.

Kentin ve kentsel siyasetin ise bu eylemlerde kurucu unsur durumuna gelmesi son derece doğaldır. Kent, sosyal süreçler doğrultusunda şekillenen bir alan olmasının yanı sıra tüm bu sosyal süreçlerin mekanı olarak kurucu bir öge durumundadır. Siyasal kamusalılığı baskılayan muhafazakar, neoliberal iktidar için de kentler sadece iktidarlarını uyguladıkları bir alan olmakla kalmaz aynı zamanda bu iktidarlarının da kurucu unsurlarından bir tanesi olarak öne çıkarlar. AKP’nin muhafazakar ideolojisinin verdiği hegemonik güç ile uyguladığı neoliberal ekonomi politikası için kent önemli bir ölçek olarak öne çıkmaktadır.

İktidar ve Taş

Richard Sennett’in, Ten ve Taş eserinde “iktidarın taşta ihtiyacı vardı”[1] derken kastettiği, bugün net bir biçimde karşımızdaki tablodur. Kent ve yukarıda değindiğimiz siyasal kamusalılığın dönüşümü arasında nasıl bir ilişki vardır? Öncelikli olarak H. Tanık Şengül’ün bir tespiti hatırlamamız yerinde olacaktır. AKP iktidarında kent mekanının hızlı bir biçimde

Foto: Can Mengilibörü



metalaştırılması ve kent mekanının muhafazakarlaştırılması projesine vurgu yapan Şengül “... mekanın hızla metalaşması şiddet ve otoriterliği esaslı biçimde tetiklemektedir. Bu tetiklemenin gerisinde; a) Mekanın meta olarak üretiminin hızla endekslenmesinin doğrudan bir sonucu olarak demokratik süreçlerin “hız kesicilikleri” nedeniyle askıya alınması, b) Metalaştırmanın kurumsallaşmış piyasa mekanizmaları aracılığıyla mümkün olmadığı, dirençle karşılaştığı ya da yüksek maliyet yarattığı durumlarda ilkel birikim ya da el koyma yoluyla birikim olarak ifade edilen ve çoğu durumda liberal hukuk ve ahlak kurallarını bile çiğneyen zor ve şiddet kullanımının yaygın ve normalleştirilmiş uygulamalar haline getirilmesi, c) Metanın mantığına uygun olarak mekanın yeniden üretimin değil, şiddete dayanan bir yaratıcı yıkıcılığın hedefi haline gelmesi vardır”[2] ifadeleri ile kent mekanı ve iktidarın otoriterleşmesi arasındaki ilişkiyi açık bir şekilde göstermiştir. Kentsel mekanı hedef alan bu saldırı, zincirleme bir reaksiyona neden olarak siyasal bir temsiliyet krizine evrilmiştir, ve toplumun temsiliyetini güçlendiren STK’ların, siyasal partilerin, örgütlerin, meslek odalarının tasfiye edilmesi ve güçsüzleştirilmesi ile ortaya çıkan bu temsiliyet krizi, Gezi isyanlarının da temelinde yatan unsurlardan bir tanesi olarak ortaya çıkmıştır.

Sokak Başka Bir Kent İnşaa Ediyor

Gezi ile beraber başlayan eylemlerin en büyük kazanımlarından bir tanesi de kent algısında yarattığı değişimdir. Sokaklar haftalarca insanların olmuş ve belki de uzun zamandan sonra ilk kez sokak kendini gerçekleştirebilmiştir. Sokağı sadece bir sirkülasyon mekanı olmaya indirgeyen ve hatta bu sirkülasyonu da tüketim adına düzenleyen neoliberal kentleşme anlayışına büyük bir darbe vurmuştur Gezi. Sokak hayatın, yaşamın mekanı haline getirilmiş; direnişin düzensizliği ile yeni üst bir düzenin mekansal temelleri atılmıştır. Karşıdan karşıya geçmekten bile korktuğumuz yollar insan seli tarafından doldurulmuş ve barikatlarla sokağı baskı altında tutmak isteyen kuvvetler bu mekanın dışarısında tutulmuştur. TOMA ve akrepler neredeyse birer kentsel mobilya haline gelmişler ve duvar yazıları ise sokakları devasa bir forum haline getirerek yeni bir iletişimlilik meydana getirmiştir. Verilen mücadele belki de ortaya konulan iddialı hedeflere ulaşmamış gibi gözükmemektedir ancak Gezi ve sonrasında başlayan süreçte kent algısı ve sokak yeniden tasarlanmıştır. Mekan kurgusunda ortaya çıkan bu sosyal değişimin zamanla başka alanlara genişleyerek kendisini her yerde göstereceğini söylemek mümkündür.

Temelini hazırlayan etmenlerden bir tanesi olan temsili kamusalılığın krizine karşılık olarak Gezi, kent forumlarıyla farklı bir siyasetin ve kamusalılığın mümkün olduğunu gösterdi. Forumlar her ne kadar belirli konularda başarısız olmuş gibi gözükseler de yerel siyasetin önemini tekrar gözler önüne sermiş ve farklı bir yerelliğin inşaa edilebileceğini ortaya koymuştur.

Yolsuzluk ve Kent Siyaseti

Son günlerde ortaya çıkan yolsuzluk gündeminde adı geçen belirli isimlere baktığımızda durum netleşmektedir. Bazı “ufak tefek mimari i.nelikler” AKP iktidarının taşta olan ihtiyacını gözler önüne sermektedir. Kentlerimizin son yıllarda içerisinde bulunduğu “yaratıcı yıkım” süreci bunun en büyük ispatıdır. Alt sınıfların mahallelerini işgal eden ve kentsel dönüşüm adı altında sermayenin ellerine teslim eden, mülksüzleştirme operasyonunu adeta bir askeri operasyon gibi polis şiddeti ile uygulayan iktidarın karşısına çıkan muhalefetin -kimden

gelirse gelsin- kentleri ve kentsel rantı yöneten kurum ve kişileri hedef alması kaçınılmazdır.

Ancak bu noktada hafife alınmaması gereken bir zorunlulukla da karşı karşıya bulunmaktayız. Kimin yönettiği konusunda farklı görüşlerin bulunduğu yolsuzluk operasyonları sadece AKP iktidarı açısından kentlerin önemini ortaya koymamış, egemen söylem içerisinde Gezi ve bu operasyonları yapanların da aynı başlık altında değerlendirilmesine neden olmuştur. Bunun nedenlerinden biri açık bir şekilde iktidarın her türlü muhalefeti “dış mihrak” olarak addetmesidir ancak hafife alınmaması gereken bir diğer neden ise kendi hegemonyasını ve iktidarını tehdit eden her iki eylemin de hegemonyasının temel dayanaklarından biri olan kentsel rantını hedef tahtasına koymasdır.



Bu, direnişin kendisini içerisinde bulunduğumuz süreçte izlediğimiz operasyonu yöneten veya yönetebilecek kesimlerden ayrıştırması gerekliliğini ortaya çıkartmaktadır. Bu noktada ileri doğru atılacak adımları tartışırken belki de Gezi’nin bize bıraktığı ve arkamızda kaldığını düşünmememiz gereken mirasları da tekrar canlandırmak gerekmektedir. Kent forumlarının tekrar canlandırılması ve yaklaşan yerel seçimler öncesinde mevcut sisteme alternatif oluşturacak farklı bir yerel siyasetin inşasına devam edilmesi önemli bir adım olabilir. Düşmanınım düşmanı dostumdur şiarı benimsememeli ve her iki iktidar odağına karşı mücadele gerek söylem gerek eylem düzeyinde devam ettirilmelidir.

[1]Sennett, R. ; Ten ve Taş. Metis Yayınları.

[2]http://haber.sol.org.tr/devlet-ve-siyaset/direnisin-ardindan-gezi-parki-baskaldirisi-ertesinde-kent-ve-siyaset-haberi-77713

Foto: Fahri Aksirt





AZALTTIKLARIMIZ

Editör: Kübra Ceviz

Hazırlayanlar: Arif Şentek, Can Mengilibörü, Emine Onaran İncirlioğlu, Fahri Aksirt, Hatice Kapusuz, İrfan Akalp, Mehmet Öz, Murat Dirican, Murat Sevinç, Nurşen Şenol Güllüoğlu, Özlem Mengilibörü, Sümeyra Ertürk, Tanju Gündüzalp, Vedat Gün

Teşekkürler: Cem Eroğul, Ferda Balancar (Hrant Dink Vakfı), Funda Şenol Cantek, Kayuş Çalıkman Gavrilof, Natali Avazyan, VEKAM

Ankaralının dilinde mahalle mahalle dolaşan "bir zamanlar..." sözünün içinde melankolik bir azalmayı sezeriz hemen. Bu azalmanın öznesi ve nesnesi çoğu zaman bulanıklaşsa da "azalanlar" listesi oldukça nettir. Eski bir avlunun hiç açılmayan kapıları, kilitleri suskun evler, taş duvarlar, sahafta birkaç fotoğraf, akşam sohbetlerinde bahsi geçen Ermeni ablalar, Yahudi bakkallar, düğünler, yemekler, suskunluklar, sesler, yüzler, gözler, isimler... Biz bu listenin tamamına suç ortağı oluyoruz bu dosya ile.

"Azalttıklarımız" dosyası, Solfasol gazetesinin borcudur. Ulus Baker'in deyişiyle; doğaya, tarihe, geçmişe ve geleceğe duyulan bir "ilk sorumluluktur" vicdan. Bu dosyayı açmamız, bütünüyle dostluktan, kentin bir arada yaşamak demek olduğunu bildiğimizden, çoğaltmanın, çoğalmanın tadını aldığımızdan. Yokluğun acısını yaşadığımızdan olsa gerek; bize (Ankaralılara) özgü melankolimizi "yok ettiklerimizimizin vicdanı" üzerinden değil de en fazla -olsa olsa- gidene özlem ile yaşamak istediğimizden yapıyoruz bu dosyayı.



Fotoğrafta, Yahudi Mahallesi, havra, hamam, Kız Lisesi, Anafartalar Caddesi, Çocuk Esirgeme Kurumu binaları ve Gazi Mektepleri görülmektedir. (VEKAM Arşivinden)

"Azalttıklarımız" dosyası, Elçin Aktoprak'ın "Azınlık Kimdir" çerçeve sunuşu ile başlıyor, Nurşen Güllüoğlu ve Mehmet Öz'ün yazıları sizi içimizde azalanların sesine, bize ve komşumuzun sessizliğine yönlendiriyor. İlerleyen sayfalarda, Murat Sevinç ile kent-kimlik söyleşilerinde başka kentlerden başka özlemleri okuyacaksınız. Arif Şentek, İrfan Akalp ve Fahri Aksirt ise Ankara'da azalttıklarımızın peşine düşerek "neredeler?" diye soruyorlar. Bir daha, usanmadan soralım: "Bir zamanlar..." burada olanlar neredeler sahi? Ermeni asıllı şair Zahrad belki cevabını verebilir bize: "Mahallede on kedi varsa: Biri sensin/Yüz kedi varsa: Biri yine sen- Ama bu kez yüzde birsin -/Oysa okşadığım - tek bir kedi -/ O kedi: Yüzde yüz sensin"

Kübra Ceviz

Azınlık Kimdir?

Elçin Aktoprak



GemijianAilesi.1914
(Natali Avazyan Twitter Adresinden)

Azınlık kimdir? Çok tartışılır bu soru Türkiye'de. Sadece Türkiye'de mi, dünyada. Cevabı çoğu zaman tarafların önemli bir kısmını tatmin etmeyen bir soru olduğundan, uluslararası hukukta da bir tanım gayretine girilmez. Azınlık hakları vardır ama 'azınlık kime denir'in cevabı net değildir. Türkiye'de de devlete göre Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi azınlıkları Lozan'da belirlenen gayrimüslimlerdir; ama bu lacivert alanın dışında Kürtler vardır, Çingeneler vardır, Araplar vardır, vardır da vardır. Bu var olanların bir kısmı kendisine azınlık der, bir kısmı demez. Çünkü sadece devlet değil, halklar da "azınlık" kavramına pek hoş bakmazlar. Sanki kullansalar değer kaybedeceklermiş gibi bakarlar bu kavrama. Oysa utanması gereken kendileri değil, onları azınlıkta bırakanlardır.

Azınlık çoğunluğa ve/veya hakim söyleme, iktidara karşı dezavantajlı konumu üzerinden tanımlanırsa eğer, kadınlardan eşcinsellere, çocuklardan muhaliflere pek çok toplumsal kesim de azınlıktır. Azınlık olmak kötü bir şey değildir; kötü olan azınlığın sosyal, kültürel, ekonomik alandaki dezavantajlı durumunu devam ettirmektir; devam ettirendir. Kötü olan "öteki"ni öcülendirendir.

Bu sayıda Solfasol'un konusu Ankara'daki gayrimüslimler; yani Türkiye'nin resmi azınlıkları. Türkiye imzaladığı pek çok anlaşmaya bir yorum beyanı koyarak, "bu anlaşmada azınlıklarla ilgili bir madde varsa, sadece gayrimüslimlere uygulamam başkaları için istemeyin" der ama Lozan'da tanınan pek çok hakkı da kendisi ihlal etmiştir ve eder.

Türkiye'de gayrimüslimler "kurucu öteki"dir. Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne geçerken bir ulusal kimlik ve üst kimlik olarak Türk kimliği inşa edilirken ilk ötekileştirilenlerdir. Bu süreç cumhuriyet tarihi boyunca devam etmiş; Kürtler, Çerkezler gibi Osmanlı döneminde Müslüman olmaları nedeniyle millet-i hakime içinde yer alan halklar Türklük çatısı altında asimilasyona tabi tutulurken, gayrimüslimlerin Türk kimliğinden dışlanmaları devam etmiştir. Üstelik bu dışlama pratiği Kemalistinden muhafazakarına tüm Türk milliyetçileri için geçerlidir. Bu zihniyetin ördüğü Türkiye tarihinde 1915'ten Trakya Olayları'na, Varlık Vergisi'nden 6/7 Eylül'e, Hrant Dink ve Rahip Santoro cinayetlerinden Zirve Yayınevi katliamına gayrimüslimlere yönelik her zor aynı "ötekileştirici" iklimin ürünüdür.

Yüzyıllardır bu topraklarda yaşayan halkları misafir olarak gören, her olayın ardında Ermeni, Yahudi, Rum lobisi arayan zihniyetlerin iyileşmiş hali de gayrimüslimleri bir renk olarak görmek olmamalıdır. Kayuş Hanım'ın röportajında çok güzel dile getirildiği gibi, gayrimüslimlere geçmişten kalan antika bir dekor muamelesi yapmak da ayıbı devam ettirmektir.

Bu nedenle yazıları okuyunca göreceksiniz ki, utanması gereken sadece azınlık yaratıcılar değil, bu inşa projelerini sorgulamadan bir ülkeyi ve bir kenti tarihsel bütünlüğünden kopararak yaşayan herkeştir aynı zamanda.

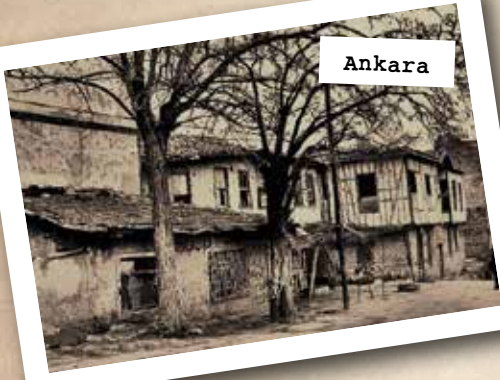


Varnik

Nurşen Şenol Güllüoğlu

Küçük kardeşimin ödü kopardı ondan, laf aramızda ben de ürkerdim. 24 haneli, 4 katlı ve oldukça bakımsız apartmanımızın merdivenlerinin temizlik günlerinde ürkek bir yarasa gibi görünürdü sahanlıkta. Neredeyse iki boyutlu denecek kadar zayıftı, seyrelmiş ve kırılmış saçlarına sardığı siyah örtü ve her daim üzerinde taşıdığı eskimiş, uzun, siyah giysi zayıflığını ve ürkütücülüğünü arttırırdı. Çukura kaçmış gözleri ve frengi nedeniyle kaybettiğini çok sonra anlayacağım burnunun yerindeki dipsiz bir kuyuya benzeyen burun delikleri görünürdü. Ayazın açık merdiven sahanlıklarından bıçak keskinliğinde vurduğu kış günlerinde, henüz ağarmamış sabahlarda görünürdü süpürgesi, kovası ve soğuktan çatlayıp kızarmış iskeletimsi elleriyle. Okula gitme saatimdi ve bakmamaya çalışsam da içimden bir şey dürterdi. Başımı çevirdiğimde beni süzdüğünü fark eder, paldır küldür inerdim merdivenlerden. O'nun bizden bizim O'ndan ürktüğümüzden daha çok ürktüğünü o yaşlarda idrak edemiyordum. O apartmanda "öcü" yerine kullandığımız "Varnik"ti. Biz apartmancak O'nun "öcü"süydük aslında, bilmiyorduk.

Kat malikiydi, sitedeki pek çok aile gibi büyük Hatip Çayı taşkınında sele giden evinin yerine verilmişti oğlu Cıray'la oturduğu ve odalarını bekâr öğrencilere kiraya verdiği zemin kattaki daire kendisine. Asıl adı Jirayr olan oğul yaşını başını almış bir adam olsa da hiçbir işte dikiş tutturamadığı, karısı da kendisini terk edip kaçtığı için annesiyle otururdu. Kimse Jirayr demezdi ona, daha doğrusu Jirayr diye bir isim olduğunu bile bilmezdi, "Cıray" demek daha kolaydı hem. Zaten Varnik'in de aslında "Veronik" olduğunun farkında değildiler, farkında olsalar bile romanlarda, filmlerde şuh, sarışın, havalı güzellere konmuş Veronik adını yakıştırmazlardı ki ona, "Varnik" iyiydi, karardı, O'na yeterdi.



Ankara

Konuşmazdı kimseyle pek, çok ender duydum bir mağaradan gelirmişcesine hisırtılı, yükseltse kızacaklarmış gibi kısık sesini. Bir kez annem soğuktan morarmış ellerine acıyıp merdivenleri silerken takması için kauçuk bir eldiven verdiğinde teşekkür etmişti duyulur duyulmaz, eldivenleri bir kenara koyup yine çıplak elle işine devam etmişti. Geçim zorluğu çekiyordu ve apartman yönetimi bunun

farkındaydı, üç-beş kuruş karşılığında

merdiven süpürüp silme işini ona havale etmişti,

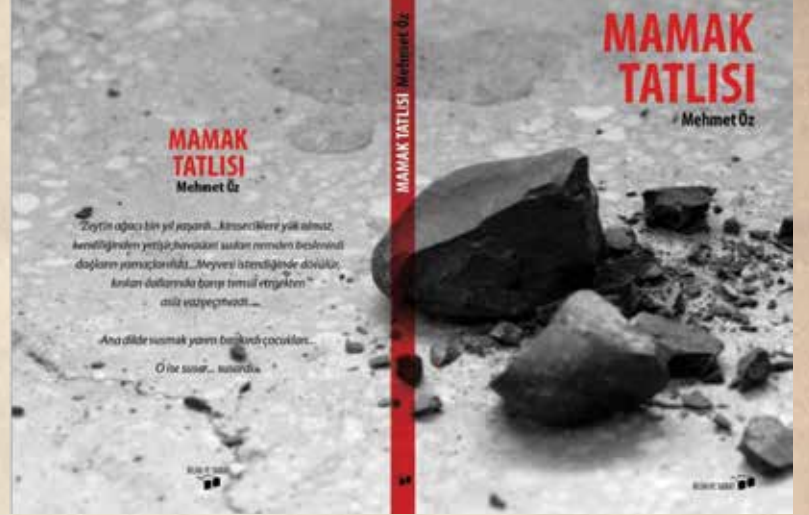
apartmanda başka kimse yanaşmazdı zaten buna. Ses etmeden kabul etmişti, memnun olmuş muydu bilinmez. Sonraları her biri mahallenin bir kızıyla evlenecek kiracılarından gelen paraya ekleyip, belki biraz daha iyi bir sofa kuracaktı. Biz o evden taşınana kadar hep süpürüp sildi o bakımsız merdivenleri, sanırım bizden sonra da devam etti. Çok zaman sonra öldüğünü duydum.

Oysa bir süre oturduğumuz ve anneannemin de oturmaya devam ettiği diğer bloktaki Ermeni komşularla ilişkiler çok farklıydı. Varnik'e asıl ismi "Veronik" bile layık görülmezken Ağavni Hanım öyle benimsenmişti ki "Avniyanım" oluvermişti taşındığının haftasına. Çünkü görece zengindiler, çünkü başında kocası, evinde yetişkin çocukları vardı, kabul için gerekli şartları taşıyordu yani. Çoğunluğu dul ve muhafazakâr kadınlardan oluşmuş komşuları ne eşi Ohannes'ten kaçmış, ne mutfak penceresine dizilmiş boş şarap şişelerinden rahatsız olmuş ne de evlerine teklifsizce girip çıkmaktan çekinmişti. Görünürde Ağavni (Avniye) Hanım da aynı ölçüde rahat ve teklifsizdi ama Cengiz Topel'in öldüğü Kıbrıs olayları sırasında komşuların konuşmasından kulağıma şunlar çalınmıştı:

"Pek korkuyorlar ayol başımıza bir iş gelirse diye, e haklılar da, Kıbrıs'ta bizimkilere bir şey olursa intikam alırlar diye ödleri patlıyordur. Torunlarına da ondan Türk ismi koydular zaten"

Öteki olmak; sınıfsal konumları dışlanmalarını bir ölçüde engellese de, doğup büyüdükları ülkede yabancı kabul edilmek zor zanaattı kısacası ve zaman değişse de kafalar değişmiyor, herkes ne yazık ki **Avniyanımın şansına sahip olamıyordu...**

Eski Ankara
(Natali Avazyan Twitter Adresinden)



Seni Bi Benzetirim Daha Kendime Gelemem..!

Mehmet Öz

"O gün , dedelerinin Ankara taşından yaptığı kuyu başını öptüklerini...Bu ceviz ağacını babam, bu dut ağacını amcam, bu ayva ağacını anam dikti...dercesine koştuklarını, biraz kalabilmek için babasından aldıkları izni, teşekkürlerini, annesinin çay getirmeye gittiğinde babasının: ' Ermeni olduğunuzu söylemeyin..' dediğini duymuştum Levent. 5-6 yaşlarında olmalıydı, henüz okula başlamamış, bütün mahallede girmedik delik, karıştırmadık taş bırakmamıştı. Evlerinin arkasında, derenin yamacındaki mağarayı biliyor, 29 oyma basamaktan oluşan ve sonu küçük bir kuyuyla biten saklambaç alanını çok seviyordu. Merdivenlerin iki yanı erzaklar için oyulmuş, birkaç parçada gümüş çatal bıçak bulunmuştu. Dayısı, alfabeyi çözdüğü bir günün sonunda onu nerede bulacağını bildiğinden bulmuştu. Onları da bulmuşlar... Yıllar öncesi meşeler saklarmış bu mağarayı da... O dayısından neden saklandığını biliyordu, peki bu insanlar neden saklanmıştı? Saklambaç oynama iznini dayısından koparmayı da bilmişti. Fransa'dan gelen Ermenilerin izni birkaç saat içinde bitmiş, geride ve Levent'in kulağında: "Biz bu toprakları çok sevmiştik..!" sözü kalmıştı" (1)

Aynadaki adam bağıırıyordu: **"Seni bi benzetirim bi daha kendine gelemezsin...!"** Seni... Seni de...

Ama kendini bir türlü bulamıyor, kendini arıyordu. Kimilerine göre kuzeyden Kafkaslardan, kimilerine göre Balkanlardan, kimilerine göre ise ta Orta Asya'dan geliyordu kökleri... Dili parsellenmişti çoktan. Biraz Farsça, biraz Arapça, sonrası Fransızca...

Aynadaki adam bağıırıyordu: **"Seni bi benzetirim bir daha...!"**

Yıllar öncesi alınmıştı karar: Ya herkes birbirine-birine benzeyecek ya da gidecekti bu topraklardan.

"Her şey vatan içindi." 1915'ler, 1937-1938'ler, 1955'ler..

"Ne mutlu diyene." olmuş, ne çok mutlu olamamışlardı sonunda.

Bir şeye benzetilme çabasında kültürlerini, dillerini, becerilerini bırakmışlar; daha çocukluklarında aynı önlük, aynı kolalı yakada yitirmişlerdi renklerini... Siyahlar ve beyazlar vardı artık... Korku hepsini bir güzel 'birleştirmiş', bir güzel 'benzetmişti' işte.

Seni bi güzel benzetirim diyen adam 'başarmıştı.'

Oysa, binlerce ticaret erbabı Yahudi, on binlerce yaşam ustası Rum, yüz binlerce yapı ustası Ermeni, ana dilinde eğitim şansı bulmuş milyonlarca Kürt ile ne çok mutlu olabilirdi Türk.

Ne de olsa az değerlidir, belki de bu yüzden azaltmışızdır değerlerimizi.

(1) Mamak Tatlısı, Mehmet Öz, 78.sayfa, Bilim ve Sanat Yayınları, 2013 Ankara

Yahudi mahallesi, havra, hamam, Kız Lisesi, Anafartalar, Çocuk Esirgeme Kurumu, Gazi Mektebi
Kaynak: Vekam arşivi



“O sıralar Ankaralı Ermeniler üç sınıfa ayrılıyor. Birincisi zengin Katolikler, ikincisi o zenginlere hizmet veren orta halli Katolikler ve bir de İstanos kökenli Gregoryen Ermeniler. Tabakhane ve Hacıdoğan'da ekonomik durumu çok iyi olmayanlar, Hacıbayram'da ise durumu daha iyi olanlar otururdu.”

Ankaralı Ermeniler
Konuşuyor kitabındaki
tanıklıklardan

1916 yangınından önce Hisarönü Işıklar Caddesi



“Museviler ... Hoca Hindi Gayrimüslimin Mahallesi'nde toplu olarak yaşarlardı. Çocukluğumuzda arkadaşlarla birlikte özellikle kış aylarında geceleri bu mahalleye gelir, Yahudi evlerinden sokağa uzanan soba borularını paçavralarla tıkdık. Neye uğradıklarını bilmeyen Yahudi aileleri de sobalarının niçin tüttüğünü merak eder, bir türlü düğümü çözemezlerdi. Bu o dönemdeki eğlencelerden birini teşkil ederdi. Yahudilerin burada eskiden kalma bir Sinagogları bulunurdu. Sinagog'un karşısında da kendilerine ait okulları yer alırdı.”

Ahmet Hızal'dan aktaran
Kemal Bağlum, Beşbin Yılda
Nereden Nereye Ankara

Hristiyan

“Ankara olmuştur Firdevs kümesi o evi sa
Ankara

“Çıkrıkçılar Yokuşu'nun sol taraftaki başlangıç yerinde bir Ermeni burada bir tiyatro işletiyordu. getirirdi. Tiyatroya müslüman erkekler de giderdi yandı.”

Fuat Börekçi'den aktaran Kemal Bağlum, Beşbin



1916 yangınından hemen önce Hisarönü Ermeni Mahallesi

Geriye

Hazırlayan: Özle



1916 yangınından sonra kaleden Hacı Bayram Camii tarafına bakış.
Kaynak: Ankara Posta Kartları ve Belge Fotoğrafları Arşivi, Belko



İstanos'da çamaşır yıkayan kadınlar
Fotoğraf: Maynerd Owen Williams

“Sürülme her yerde eşit olarak tüm nüfus sürülüyor. Bazen yavaşça çalışılıyor. Bazı yerlerde kilitli çalışılıyor. Bazı ustaları vb. bırakılıyor. Bazılarını gösteriyor. Bazı yerlerde yavaşça mutasarrıfı, Konya ve Ankara davranıyorlar. Her yerde az çok”

Osman Köker, Birzamanlar Yayıncılık'ta yönetmeni, Bianet söyleşisi

“Ankara'nın yakın çevresinde, 30 km batıda, yalnızca Ermenilerin ikamet ettiği İstanos[da] ... Ermenice konuşan 3142 kişilik nüfusun iki kilisesi, bir Protestan ibadethanesi ve toplam 500 öğrencilik mevcuduyla iki okulu vardı. İstanos, 17. yüzyıldan beri bilhassa Ankara keçisi kılından yapılmış kumaşları, halı dokumacılığı, nakış işçiliği ve deri boyama ve işçiliğiyle tanınırdı.”

Raymond H. Kevorkian'ın
Giriş yazısı, Ankaralı
Ermeniler Konuşuyor

“İstanos'u güzel anlatırlardı. Anlattıklarından aklımda kaldığı kadarıyla, İstanos, içinden dere akan, yeşillik, bağlık, bahçelik bir köymüş. İstanoslular görgülü insanlardı. ... Güzel masalar hazırlar, şık giyinirlerdi.”

Ankaralı Ermeniler Konuşuyor kitabındaki tanıklıklardan



Tiftik tüccarları, 1905
Fotoğraf: Orlando Carlo Calumeno Koleksiyonu

“Ankara keçisinin kıllarından elde edilen tiftik işi de Ermenilerin elindeydi. Tiftiği dokuyarak “sof” adı verilen bir kumaş elde ederlerdi ve bu da Osmanlının önemli ihracat mallarındandı. Bu işin de merkezi Ankara yakınlarındaki İstanos kasabasıydı.”

Osman Köker, Birzamanlar Yayıncılık'ta yayın yönetmeni, Bianet söyleşisi

“17. yüzyıl ortalarında İstanos'a gelen Evliya Çelebi kasabada kırk yılda bir düzenlenen, üç gün üç gece süren şenliklerde yetmiş cambazın sarp kayalıklar arasında gerilen iplerde hayret uyandıran gösterilerini anlatır.”

Erman Tamur, Suda Suretimiz Çıkıyor



İstanos'un adı 20. yüzyıl başlarında "Zir"e dönüştürüldü.

195
Hatı
alın
Da

Kayn
Fa



Kardeşler Okulu (Ecole chretiennes des 'Freres')
Kaynak: Vekam arşivi



Yahudi mahallesinde bulunan havra
Kaynak: Vekam arşivi

“Erzincan'ın falanca köyünde insanlar, Müslüman, Kürt, Ermeni bir arada yaşarken, bir gün asker geliyor ve "Ya öleceksin ya da öldürecekisin" diyor. Tamamen politik, Allah herkese vicdan versin.”

Ankaralı Ermeniler Konuşuyor kitabındaki tanıklıklardan

Kızıl Manastır önündeki Manastır Köprüsü
Kaynak: Fotoğraflarla Dünden Bugüne Ankara



da Cebeci'de otururken bahçeli bir evde yaşadık. Alt katımızda kiracılarımız vardı. Nasıl da, öğrenmişler bizim aslında Müslüman olmadığımızı. Bir sabah, evde kıyamet koptu. Alttaki Teyze bağıyor: "Siz gavurmuşsunuz. Biz bilseydik, sizin evinizi tutmazdık." Tavuklarımız, erimiz vardı; onlara zarar verdiler. Kirayı da ödememeye başladılar. Biraz da bunlardan dolayı tıp İstanbul'a geldik.”

Ermeniler Konuşuyor kitabındaki tanıklıklardan

nde bir de tiyatro bulunurdu. ...Kocamanoğlu Kocamanoğlu zaman zaman İstanbul'dan truplar . Tiyatro, 1917 Ankara yangınında tamamen

Yilda Nereden Nereye Ankara

Kalanlar

em Mengilibörü

k uygulanmadı. Bazı yerlerde üzde 5 gibi bir oran bırakılmaya durumdaki zanaatkarlar, inşaat rı kendilerini Müslüman eticiler, örneğin Kütahya valileri oldukça koruyucu ok farklı uygulamalar oluyor.”

ayıncılık'ın kurucusu ve yayın



Kızıl Manastır (Garmir Vank)

“Kızıl Manastır Meryem Ana'ya adanmıştı ve Ermeni Apostolik cemaati piskoposluğu olarak kullanılıyordu. Kızıl Manastır'ın çok eski olan kilisesi 1758'de baştan aşağı restore edilmiş, horanı (mihrabı) Kütahya'dan getirilen çinilerle dekore edilmişti. Ayrıca kütüphanesinde 300 Ermeni ortaçağ elyazması bulunuyordu. Bu koleksiyon, yapının ateşe verildiği 1915'te hasar görmeden kalmış olup o zamandan beri yeni başkent bakanlıklarından birinin mahzeninde muhafaza edilmektedir.”

Raymond H. Kevorkian'ın Giriş yazısı, Ankaralı Ermeniler Konuşuyor

“Manastır civarında Hristiyan mezarlığı bulunuyormuş, Ankara'ya gelip de, ölen bir çok ünlü kişiler bu mezarlıkta yatıyormuş.”

Kemal Bağlum, Beşbin Yilda Nereden Nereye Ankara

Kızıl Manastır (Garmir Vank) arkada, öndeki büyük bina Sarı Kışla, sıralı ağaçlar Çubuk Çayı hattını belirliyor.
Kaynak: Erman Tamur arşivi



Ankara Musevilerinden Kozmeto'nun Değirmeni, önde Hatip Çayı, 1928
Kaynak: Koray Özalp arşivi



Kasapyan Evi, sonradan Çankaya Köşkü

“Bugün Çankaya'daki Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nün bulunduğu arazi, ...250 yıl önce Edward isimli bir İngiliz tüccarı tarafından satın alınmış. ...8-10 yıl oturduktan sonra ev ve arazi uzun süre elden ele geçmiş. Son olarak da Kasapyan isimli bir Ermeni bu araziye talip olmuş. Belediye de bu alanı, 1914 yılında kendisine satmış. ... arazi yeniden Belediye'ye kalmış. Bulgurluzade Mehmet Bey araziyi 9 bin liraya Belediye'den satın aldı.”

Bahri Kınacı'dan aktaran Kemal Bağlum, Beşbin Yilda Nereden Nereye Ankara

“1923'te kurulan Ankara Ticaret ve Sanayi Odası'nın otuz kurucusundan biri de "Değirmenci Kozmeto"dur. 50'li yıllara ait fotoğraflarının açıklamasında adı Bozkurt Un Fabrikası olarak belirtilmiştir. Bugün civarda oturan yaşlı insanlar yapıdan "Yanık Değirmen" olarak söz etmektedir.”

Erman Tamur
Suda Suretimiz Çıkıyor

“Atatürk, o günün şartlarında bile çok mütevazı olan bağ evini, manzarasının güzelliği, şehirden uzaklığı ve sakin olması nedeniyle tercih etmiştir. Ruşen Eşref ve Ankara Müftüsü Rifat Börekçi'nin çabalarıyla (Ankaralılarından toplanan paralarla) Bulgurluzade Mehmet ve Rifat Beylerden satın alınan ve 30 Mayıs 1921 tarihinde Ankaralıların bir hediyesi olarak kendisine verilen evi Mustafa Kemal Atatürk aynı gün milli orduya bağışlar.”

Sema Şentürk, Atatürk Müze Köşkü, Gezgin Gözüyle Ankara

7'deki selden sonra o Çayı menfez içine rken Kozmeto'nun değirmeni sot arkada yangın geçirmiş bir yıkıntı halinde

ak: Devlet Su İşleri atiyetlerini Gösterir Fotoğraf Bülteni





Cem Eroğul ile Kent Yaşamı Üzerine Söyleşi

Söyleşi: Murat Sevinç (9 Ocak 2014, İstanbul)

Solfasol Gazetesi'nin okuru Murat Sevinç, bizim için İstanbul'da kent ve kimlik üzerine iki söyleşi yaptı. İlki Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin emekli hocası Prof. Dr. Cem Eroğul ile. Eroğul, İzmirli bir aileden geliyor. 1964 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Yüksek lisansını Paris'te, doktorasını SBF'de tamamladı. 1980 darbesi sonrasında, çok sayıda meslektaşları gibi memuriyetten atıldı. Yıllar sonra Danıştay kararı ile Fakülte'ye döndü. Emekli olduğu güne dek SBF Anayasa Kürsüsü hocalığı yaptı. Yaşamını İstanbul'da sürdürüyor.

Murat Sevinç: Hocam, sizdeki kent algısını öğrenmek istiyorum. 'Şehir insanı özgürleştirir.' ifadesi, burjuvazinin tarihsel mekânı oluşu, yüzyıllar içinde yaşadığı dönüşüm vs. Bildiğiniz, yıllarca başkaca bağlamlarda anlattığınız konular bunlar. Siz İzmir, Ankara ve İstanbul'da yaşadınız ve sonuçta İstanbul'da karar kıldınız. Sizce kent nedir?

Cem Eroğul: Şehir tarihsel olarak neyse, benim için de o. Tarihsel olarak şehir, köy yaşamından farklı olarak, köye göre çok daha yaygın ve renkli insan ilişkilerinin ortamı; ikincisi, sanatsal entelektüel ihtiyaçlarını az çok karşılayabilecek bir çevre. Örneğin yaz kış Bodrum'da yaşayamazdım. Çünkü yeterince geniş, farklı, renkli etkinlik olanakları yok. İnternet işi çok kolaylaştırmış olsa da, özellikle kültürel etkinliklerden yoksun kalıyorsun.

M.S.: Türkiye'de 81 il var ama herhalde 81 şehir yok. Siz ne düşünürsünüz?

Cem Eroğul: Yok tabii. Çünkü özellikle dini tutuculuk nedeniyle, pekâlâ şehir olabilecek yerleşim yerleri artık boşucu mekânlar haline getirilmiştir. Örneğin, Ankara, İstanbul, İzmir ve belki Adana, Eskişehir, Bursa gibi az sayıda yerleşim yeri dışında az çok sanat, edebiyat meraklı olan, entelektüel zevkleri olan, buna uygun bir çevre arayan bir insanın bulunduğu hissetmeden yaşayabileceği yer yok Türkiye'de. Eskiden böyle değildi.

M.S.: Eskiden şehir denilebilecek yerin sayısı daha mı çoktu?

Cem Eroğul: Tabii ki. Çok daha fazlaydı. Çünkü bu yalnızca bir boyut sorunu değil, bir "hava" sorunu. Ben gençken, kadın eli sıkımayacak denli gerici olan kaymakam yoktu örneğin. Böyle yöneticilerin varlığı bile, kimi yerleri yaşanmaz kılmaya yeter.

M.S.: Peki yaklaşık 45 yıl yaşadığınız Ankara sizin için ne ifade ediyor şu anda?

Cem Eroğul: 1960'da geldim 2010'da ayrıldım Ankara'dan. Bu elli yıl içinde Ankara'nın gerçekten şehir özlemine yanıt verdiği dönem, 1960-1971 arasıdır. 1971 darbesinden itibaren sürekli kötüye gitmiştir Ankara. Son olarak Gökçek'ten sonra ise yaşanmaz hale gelmiştir.

M.S.: O dönem sizi Ankara'ya bağlayan neydi?

Cem Eroğul: Devlet tiyatroları çok gelişkindi, bale o zaman başlamıştı, CSO konserleri...

M.S.: Hâlâ var bu saydıklarınız.

Cem Eroğul: Doğru, var ama Kızılay'da piyasa, kızılı oğlanlı grupların serbestçe Cebeci'den Kızılay'a yürüyebilmeleri, tedirgin olmadan yürüyebilmeleri... Şimdi bu hava yok ne yazık ki. Tabii, Ankara deyince çok da genelleylemem doğrusu. O söylediğim yılların özgürlük havası, Ankara'nın benim yaşadığım kısmı için geçerliydi. Ulus'tan, Altındağ'dan söz etmiyorum. Nihayetinde Çankaya ilçesi benim andığım. Cebeci, Kızılay vs. Bir de Bahçelievler dahil buna tabii. Böyle bir Ankara'ydı o.

M.S.: Şehir algınızda özellikle 'farklılıklara' vurgu yaptınız. Bu kavram içinde eşit yurttaşlığın önemi büyük. Çeşitlilik ise bunun bir parçası. Türkiye için daha özel olan bir durum, azınlıkların da bu çeşitliliğin bir parçası olması. Daha doğrusu olması idi.

Cem Eroğul: Tabii ki. Ben bunu yakından biliyorum; İzmir nedeniyle. İzmirliyim biliyorsun.

Alsancak'ta, çarşıda, kasapla ya da balıkçıyla Rumca konuşulması çok istisnai bir şey değildi. Bu yalnızca Gayrimüslimlerin varlığıyla da ilgili değildi. Giritliler örneğin. Müslüman Giritliler Rumca konuşuyordu. Özellikle İzmir'de, aşağı yukarı Osmanlılar ile birlikte o topraklara yerleşmiş ve çok büyük olasılıkla İtalyan cumhuriyetlerinden, özellikle Ceneviz'den (Cenova cumhuriyetinden) kaynaklanan bir nüfus vardı. Bunlar özellikle tütün, kuru incir, kuru üzüm ticaretiyle ve taşımacılıkla, toplumda özgül bir ağırlık sahibi olmuşlardı. Bu da tabii Müslüman Türk burjuvazisi için bir rol modeli oluşturuyordu. Ek olarak, söz konusu azınlık Türkiye'nin Batı'ya açılan penceresi olma rolünü de oynuyordu. Batılı yaşam tarzının Müslüman bir topluma yumuşak bir biçimde taşınmasının aktarma kemerleri rolünü oynuyorlardı. İstanbul ise çok değişikti. İstanbul'da Osmanlı'nın fethinden beri yerli halkın bir bölümünü oluşturan Gayrimüslim bir azınlık vardı ve bunlar Lozan'da mübadele dışında tutuldu.

M.S.: Bu insanlar İstanbul'a damgalarını vurdu.

Cem Eroğul: Tabii İzmir'le karşılaştırılmayacak ölçüde etkili oldular İstanbul'da. Türk klasik müziği, tiyatro ve hat'a Kemal Atatürk'ün imzasına kadar. Atatürk'ün imzasını yapan bir Ermeni biliyorsun. Adamcağız sabaha kadar çalışıyor, üç öneri sunuyor ve Atatürk birini seçiyor. (Şimdi her yerde gördüğümüz "K. Atatürk" imzası bu.) Çünkü hattat var bizde, ama kaligrafiyi (Latin harflerine ilişkin güzel yazı sanatını) yalnızca Gayrimüslimler biliyor. Terziler, müzik aleti yapım ustaları vs. Gayrimüslimlerin topluma kattıkları zenginliklerdir. Yalnızca bunlar da değil; yaşam tarzı da çok etkiliydi. Bu azınlıklar içinde Musevilerin özel yerini de görmek lazım. Çünkü İttihat ve Terakki'den beri (Tekin Alp vs.) Türk burjuvazisinin demokratik devriminde Musevi unsur çok önemli bir rol oynamıştır. Her yönden zenginleştirici katkıları olmuştur. (Bu arada Nazi'lerden kaçıp Türk üniversite yaşamına ışık getiren hocaları özellikle hatırlamak gerek.) Benim yaşadığım yerler, İstanbul ile İzmir. Ama örneğin Büyük Tehcir'den sonra, Ermenilerin ayrılmasıyla Anadolu'nun birçok yerinde bir dizi zanaat kolunun yok olduğu bilinir. Azınlıkların genellikle fark edilmeyen bir başka katkısı ise yabancı dillerin topluma temasını sağlamalarıydı. Geçim derdinde olanlarını düşünmek gerekir özellikle. Bunlar, en çok yabancı dil dersi vererek gelir elde etmeye çalışırlardı. (Gerçi yalnız yabancı dil değil. Örneğin ben küçükken böyle bir Gayrimüslim hanımdan piyano dersi almıştım.) Kısacası, Gayrimüslimlerin aracılık ettiği bir kültürel iletişim söz konusuydu.

(**Not:** Söyleşinin tam bu satırında, İstiklâl Caddesi'nin çok yakınında bulunan sohbet ettiğimiz mekânın önü, kahraman polis gücü tarafından gaz bombalarına maruz bırakılmaya başlandı.)

Dediğim gibi, özellikle yabancı dil konusundaki katkıları çok büyüktür. Ama işte, ne yazık ki çok geniş ölçüde yok edildiler.

M.S.: Özel yaşamınıza dair söylemek istedikleriniz varsa, dinlemek isterim tabii.

Cem Eroğul: Benim anneannem Gayrimüslim azınlıklardandı. İzmir'deki evimizde, Türkçe dışında, Rumca ve Fransızca öğrenme şansını yakaladım. Rumca'nın kaynağı, zamanında Midilli'den göçmüş, anneme dadılık yapmış ve başka dil öğrenmemiş bir emektarın evde bulunmasıydı. Emektarımız başka bir dil bilmediği için mecburen öğreniyordun Rumca'yı. Bu benim için büyük bir şans oldu. Fransızca ise, anneanne tarafımın Gayrimüslim azınlıklardan olmasından kaynaklanıyordu. Herkes dil için perişan olurken, ben bu sayede fıstık gibi üç dille büyüdüm. Keşke bir de İngiliz olsaydı evde!



İşte bu olanakları ulusçuluk yok etti. Bu vesileyle bir şeyi belirtmek isterim. Biliyorsun ben Öz Türkçeciyim. Öz Türkçecilik ulusçulukla birleştirilmektedir. Bu büyük bir yanılgıdır. Nitekim Türkiye'de milliyetçiler Öz Türkçe düşmanıdır. Gerçekte, yanılığının kaynaklarından biri Atatürk'tür. Atatürk, hem ulusçu hem de aydınlanmacı bir devlet adamıdır. Öz Türkçecilik Atatürk'ün aydınlanmacı tarafının mirasıdır (kalıtıdır). Ancak Atatürk, dil siyasetinde, aydınlanmacılığın yanı sıra milliyetçilik akımına da ödün vermiştir. Örneğin Güneş Dil "teorisi", doğrudan doğruya milliyetçi bir eğilimin ürünüdür. Nitekim Falih Rıfkı Atay, Atatürk'ün Öz Türkçecilik'ten vazgeçmek için Güneş Dil teorisine sarıldığını savunmuştur. Bence Atay bu görüşünde yanılmaktadır, ancak Güneş Dil teorisinin Türkçecilikle bir ilgisi olmadığı da bir gerçektir. Açıklayayım: Güneş Dil "kuramı" diyor ki, dünyada tüm diller Türkçe'den çıkmıştır. O zaman da Öz Türkçe'ye gerek yok demektir! Bunları şunun için söylüyorum. Milliyetçiliğin azınlıklara, yabancı dillere düşmanlığın kaynağı olduğu doğru. Özellikle 1960'lardan itibaren başlayan 'vatandaş Türkçe konuş kampanyalarıyla' insanlar ürkütüldü, kaçırıldı vs. Öz Türkçeciliğin de milliyetçilikten kaynaklandığı düşünülür; oysa bu düşünce yanlıştır. Söylemek istediğim bu.

M.S.: Şu anda konuştuğumuz yer İstiklal Caddesi'ne çok yakın ve siz burayı çok seviyorsunuz. Sizin İstiklal'i sevmenizde, anlattıklarınızın payı nedir?

Cem Eroğul: Tabii ki payı var. Cihangir, İstiklal, kozmopolit ortam, hepsinin simgesi de Galatasaray'dı benim için. Çok istemiştin bu okulu, ama olmadı; Saint Joseph'e gönderildim. Galatasaray'ı çok istemiştin, çünkü çok renkliydi burası. Bu renkliliğin kaynağı da Gayrimüslimlerdi. Örneğin domuz pirzolası pişiren bir yer dahi vardı hemen şurada, Fischer, hemen şu yolun üzerindeydi. Şu anda hâlâ var bildiğim kadariyle, Gümüşsuyu'nda olmalı. Ama artık domuz pirzolası sattığını sanmıyorum. Meyhaneleri, Rum mezeleriyle bambaşka bir ortam vardı burada. Şimdi yıkılan Tepebaşı Gazinosu'nun da etkisi vardı bu havada. Kırk yıl sonra buraya geldiğimde ise, hiçbir şey kalmadığını gördüm. Gayrimüslimlerden bir şey kalmadı. Örneğin, bir terzi dükkânı, bir kumaşçı göremiyorum artık. Belki bir iki pastanede Gayrimüslimlerin mirası yaşıyordur. Dönüm noktası aslında 6-7 Eylül'dür ve sonrasında ise Kıbrıs sorunu çerçevesinde, 1960'larda İnönü iktidarı döneminde uygulanan baskıdır. O zaman, buradaki insanları, devlet politikası olarak, kaçırdılar. 6-7 Eylül'de 'kaçırmak' diye bir hedef yoktu belki, ancak İnönü iktidarı döneminde vardı. Oturma izinleri yenilenmedi vs. Mübadeleden muaf tutulmaların birçoğu Türk vatandaşlığına geçme gereksinimi duymamıştı. Bu tarihlerde vatandaşı olmayanların kalmalarına izin vermiyip bunları kaçırdılar. Vatandaş olanların yaşamını da cehenneme çevirdiler.

M.S.: Son söz?

Cem Eroğul: Sanıyorum bu, şu anda, çok daha geniş bir sorunun parçası. Dünya çapındaki, dar anlamda sığınma, geniş anlamıyla göç olgusunun bir parçası. Örneğin Almanlar, Norveçliler vs. Türkiye'de mahalle kuruyor artık. Dolayısıyla Gayrimüslimler yeniden geliyorlar demektir! Bana göre, bu sorunların kökten çözümü, devleti ve devlet sınırlarını ortadan kaldıracak, insanların değişik milliyet ve dindeki, renkteki insanlarla karışma gereksinimlerini engellemeyecek bir dünya düzeninin kurulmasıyla olur. Ama tabii çok zor bir şey bu. Yine de, üretim ilişkileri bir kez değiştiğinde, kâr için üretim ortadan kalktığına, bu da mümkün olabilir. Hem de, bugünkünden çok daha sağlıklı olur. Örneğin şu anda Bodrum'a gelen bazı İngilizlerin amacı ne? Bodrum'da komisyonculuk yapıyorlar bu insanlar. En adisinden bir kâr düzenini, ha bizim muhterem büyük emlakçılar, ha göçüp gelen İngilizler sürdürmüş, ne farkı var? Böyle bir 'geliş' bize katkı sağlamıyor. Doğaya, insana verdiği zarar, yurttaşın verdiği zarardan az değil. Hat'a bunların pazarlama olanakları daha fazla olduğundan, bazen daha da zararlı oluyorlar. Çeşitli dinlerden, milliyetlerden, renklerden insanlar kaynaşsın derken, bunu kastetmiyorum tabii. Kafayı bu tür farklılara takmayan gerçek bir insan kardeşliğini kastediyorum.

M.S.: Teşekkürler, yordum sizi.

Cem Eroğul: Ben teşekkür ederim.



Kayuş (Çalıkman Gavrilof) Hanım ile Söyleşi

Söyleşi: Murat Sevinç (10 Ocak 2014, Cumartesi, İstanbul)

Murat Sevinç'in Solfasol için yaptığı kent ve kimlik söyleşilerinden ikincisi Kayuş Hanım ile. Kayuş Çalıkman Gavrilof, İstanbullu bir Ermeni. Eşitlik ve Demokrasi Partisi (EDP) içinde aktif siyasete katıldı. 2014 yerel seçimlerinde HDP İstanbul Adalar Belediye başkan adayı. Doğduğu günden bugüne İstanbul'da yaşıyor.

M.S.: Sevgili Kayuş Hanım, sizin şehir algınız ile başlayalım.

Kayuş Gavrilof: Bir merkez etrafında gelişen büyük bir mekân. O merkezde kültür ve sanat yaşamı var, endüstri var. Tabii benim için olmazsa olmazlardan biri sinema. Bütün güzel şehirler ya deniz kenarında ya da ortasından bir nehir geçiyor. Haliyle benim için de şehir, deniz demek. Denizin uygarlık ve esnekli getirdiğini düşünüyorum. Kültürel zenginlik için, deniz büyük bir faktör. Örneğin, bir özel ilgi alanım olan Ermeni minyatürlerine bakınca genelde soğuk renkler görürüm. Oysa Kilikya Krallığı döneminde motiflerinde renkler, desenler coşuyor; denizin etkisi olduğunu düşünüyorum bu renklilikte. Şehir, benim için merkezi olan bir yerdir. İstanbul'da merkez var mı artık emin değilim. Los Angeles'e gidince fark etmiştim. Bana hiç de şehir gibi gelmemişti. Bir merkezi yoktu. Yalnızca çok büyüktü. İstanbul'da bir merkez varsa eğer, orası benim için Taksim'dir.

M.S.: Taksim ne ifade ediyor?

Kayuş Gavrilof: Gezi parkını bir yana bırakalım. Beyoğlu'nda çok güzel bir düzenleme yapılmıştı önceden. Bir kere, ağaç vardı. Art Nouveau binalar, nefis yapılar. Ama tabii restore edilirken kurallara uyulmadan yapıldı. Önce ağaçları yok ettiler. Sonra Demirören, Emek vs. Böyle bir kültürleri yoktu bu işleri yapan insanların. Tabii niyetleri de yoktu. İsteselerdi, bilen insanlardan yardım alabilirdilerdi, pek çok kurum var. Ama niyetleri yoktu. Taksim, Beyoğlu, Pera, Müslüman olmayan azınlıkların tarihsel izlerini barındırıyor. Niyetleri, bana kalırsa, bu izi silmekti. O binalarda sosyal açıdan orta sınıf olan azınlıklar yaşıyordu. O insanların hatıraları vardı. Kaçırılanların yerine o kültürden olmayan insanlar gelip yerleşti. Yeni yerleşimciler; Kürtler, Romanlar vs. birbirine düşürülmeye başlandı; semt çökertildi. İnsanlar hızla çekilince bu kez ucuza mekân kapatmak mümkün oldu.

M.S.: Şehir farklılıkları barındırıyor. Farklılıklar, eşit yurttaşlık temelinde yaşıyor mu peki?

Kayuş Gavrilof: İstanbul, eşit yurttaşlık temelinde örgütlü bir şehre hiç benzemiyor doğrusu. Taksim'i hiç görmemiş ve görmeyecek çocuklar var. Şehrin hali hazırdaki yapısı, o insanlara bu fırsatı sunmuyor. İstanbul'un büyük sorunlarından biri de bu. Senin olmayanı, ona bir şey katmadan, yalnızca tüketiyorsun. Bu da şehri, şehir olmaktan çıkarıyor. Tabii o farklılıkların ısrarla görmezden gelinmesi durumu da var. Biliyorsun, Balyan ailesi İstanbul mimarisinde çok önemli bir yere sahiptir. Dolmabahçe sarayı vs. Ama üç dört yıl öncesine dek bu Sarayı gezdiren rehberler, 'İtalyan Balyani ailesi' diyerek gezdiriyordu. İnanabiliyor musun? Bu durumda bir insanı, böyle bir kimlikle (Ermeni) şehre bağlayan nedir? Benim için tek bağ İstanbul kaldı. Anne tarafım yedi göbek İstanbullu. Bu kadar bağım olmasa, sevmesem, beni istemeyen bir yerde ne işim var? Bu nedenle kendimi şehirle; İstanbullu olarak tanımlıyorum. Babamın babası Geyveli. Babam Romanya'da doğmuş. 1929'da. Cumhuriyet sonrası gittikleri Romanya'dan tekrar İstanbul'a, Ortaköy'e dönüyorlar babam çocukken. Ben bu nedenle kendimi hep Boğaz çocuğu hissettim. Büyükdereyim. Anneannem Kartal'dan. Kadıköy bu yüzden çok önemli benim için. Ama Pera'nın yeri başka benim için, İstiklal'in. Jan ile Yeniköy'de evlenip Kurtuluş'a taşındık. Tüm bu mekânlar çok önemli benim için.

M.S.: Sizin için İstanbul'un rengi denilmesi benim canımı çok sıkıyor. Ne düşünüyorsunuz?

Kayuş Gavrilof: Hiç sorma. Daha dün gelip her şeyi tüketen birileri bana, yani tüm yaşamını burada geçiren birine dekoratif unsur muamelesi yapıyor. Oysa ben, her şeyini sahipleniyorum. Böyle sözler nedeniyle, bir vücudun habis uru gibi hissediyorum bazen. Yok sayılıyoruz. Sadece nefes alıp vermeye imkân veren bir sistem kurulmuş. Kanun, eşitlik vs. yalan aslında. Ne rengi, ne çeşnisi Allah aşkına? Ermenileri bu şehre olan katkısı, Kültürel katkısını gör önce onu bil, inkâr etme! Mimariyi İtalyanlaştırdın, tiyatroyu Türkleştirdin, maksat burada hiç Ermeni yaşamamış gibi bir tarih kurgulamak ve şehrin yapısını bu kurguya göre yeniden düzenlemek (berbat etmek!) Daha Güllü Agop'tan önce 19.yüzyılın ortaları gibi, bu şehirde Ortaköy'de, Hasköy'de evlerde tiyatro yapıyor insanlar. Şairler, yazarlar, genç sanatçılar... Bu dönem ayrıca Ermeniler için bir uyanış dönemidir de. Zaman içinde bu etkinlikler kurumsallaşıyor. İlk kadın tiyatrocusu Fani takma adlı bir Ermeni mesela. Sonra, çeşni, dekorasyon muamelesi görüyorsun.

M.S.: Dil çeşitliliği meselesi?

Kayuş Gavrilof: Şehirdeki dil çeşitliliğinde Ermeni ve Rumlar önemli. Dil çeşitliliği şehre zenginlik katan en önemli unsurlardan biridir. Bir de azınlıkların batı dillerine verdikleri önem de



var, onlar, eğitimin önemine, gerekliliğine inanmışlar, bunu çabuk fark etmişler. Yurt dışında eğitime de çok önem veriyorlar Örneğin adam ziraatçı, hemen çocuğunu yurt dışına gönderiyor, şarapçılık vs. öğreniliyor. Tabii yabancı dilleri de öğreniyorlar. Buraya o dil ve eğitimle geliyorlar. İşte bunlar yok olunca koskoca bir kültür de yok oluyor. Diller yok oluyor. Bir de tabii zanaatlar zaafa uğruyor. Çoğu zanaatlar giderek yok oluyor ya da el değiştiriyor, ama bu el değiştirme el emeği üzerinden gerçekleşmiyor aksine sermaye üzerinden gerçekleşiyor. Örneğin kuyumculuk. Artık büyük kuyumculuk şirketleri kuruldu. Ermeniler bu şirketler karşısında kendi atölyelerini kapatıp bu şirketlere fason iş yapmak zorunda kalıyorlar. Yani 6-7 Eylül'de hızla el değiştirme varken, şimdi bu işler, yavaş ve kansız oluyor! Bir arkadaşım var. 'Ben evime plastik pencere çerçevesi takmayacağım' dedi. Epey aradıktan sonra Ermeni bir usta (dülger) bulduk. Bunlar çok önemli mesleklerdi. Ustalık çok önemliydi...

M.S.: Sizin mutfak çok başarılı. Şehir yaşamı için dışarıda yemek çok önemli.

Kayuş Gavrilof: Ermeniler'in iyi yemekleri olduğu algısı hep vardır. Ama şöyle bir gerçek de var. Ermeniler bir şeyi üretmeye başlar; sonra Türkler yavaşça ele geçirir, sahiplenir. Yukarda anlatmaya çalıştığım tiyatro veya kuyumculuk örneğinde olduğu gibi, Örneğin şimdi bir 'Topik'imiz var. Son yıllarda çok meşhur oldu bu, korkarım birkaç sene sonra milli yiyeceğimiz diye onu da sahiplenirler. Son yıllarda bir iki yer açıldı. Günlük mutfak yemeği yapan da var. İki üç meşhur lokanta Beyoğlu ve Cihangir'de...

M.S.: Son olarak ekleyeceğiniz bir şey var mı?

Kayuş Gavrilof: Birkaç yıl önce Arte'den gelmişlerdi bir söyleşi için. Onlara şunu söylemiştim. Benim için Kadıköy, Kartal Anneannem demektir; Samatya ve Balat dedem demektir; Boğaz demek kendim demektir. Şişhane'ye giderken Haliç'i görürüm. Mavi deniz... Eğer bir de güneş yansırırsa ve kenarından yeşil görünüyorsa kalbim pıt pıt atmaya başlardı. Artık atmıyor. İstanbul, 'benim' olmaktan çıkıyor. Bunu bana hissettiriyor. Artık sevgilim İstanbul değil. Eskiden hiçbir güç beni buradan alamazdı. Arık böyle hissetmiyorum. Bunu başardılar.



Fotoğrafta, Namazgahtepeden, Yahudi Mahallesi, Anafartalar caddesi üzerinde bulunan, Çocuk Esirgeme Kurumu görülmektedir.Arka planda Anadolu Medeniyetleri Müzesi (Mahmut Paşa Bedesteni Kurşunlu Han), Hanlar, Ankara Kalesi surları, Saat kulesi görülmektedir.

Fotoğrafın sol alt köşesinde Fransızca "Angora-Vue generale prise en 1928.No.322" yazılıdır. (VEKAM Arşivinden)



Kartpostalda, Konya sokak ile Işıklar caddesinden Ankara Kalesi yangından sonra görülmektedir. Hisar Parkla Dış kale surları yangından sonra görülmektedir.

Kartpostalın, sağ üst köşesinde eski Türkçe "Ankara Kale civarı" yazılıdır. (VEKAM Arşivinden)

ANKARA KALESİ

Kentin bir çok yerinden görülmesi nedeniyle Ankara'nın simgesi haline gelen kalenin, ilk yapım tarihini kesin olarak bilmiyoruz. M.Ö. 2. yüzyılda Galatlar zamanında varolduğu bilinir. Roma, Bizans ve daha sonraki dönemlerde ilaveler yapılmıştır. İç ve dış kale olmak üzere iki kısımdan oluşur. Kalenin bugünkü görünümü Selçuklulardan kalmaz. Osmanlılar zamanında onarım görmüştür. Ankara taşı (bazalt)'dan yapılmıştır. Bentderesi'ne bakan, kuzey Kalenin önem arz eden kapıları, Dış Kale Kapısı ve Hisar Kapısıdır. Bunların dışında Genç Kapı, Zindan Kapı, Parmak Kapı, II. İzzettin Keykavus Kapısı bulunmaktadır. Hisar kapısı üzerinde ilhanlılara ait bir yazıt bulunmaktadır. (VEKAM Arşivinden)





Ankara'nın "Gâvur" Tarafı

Arif Şentek

Alışılmıştır, her ne kadar Tanzimat fermanı "artık gâvura gâvur denmeyecek" diye özetlenmişse de bugün bile İzmir'e "Gâvur İzmir" denir ve İzmirli bu lafa pek alınmazlar. Geçtiğimiz yüzyılın başlarında İzmir'de nüfusun 1/60'ını Müslüman olmayanlar oluşturuyordu, herhalde "gâvurluk" buradan geliyor.

Aynı yıllarda Ankara'da da hatırı sayılır bir oranda Müslüman olmayan nüfus yaşıyordu. Nüfusun üçte biri Ermeni, Rum ve Yahudi'ydi. 1893 sayımına göre Ankara kent merkezindeki toplam nüfus 32.000 dolayındadır. Bu nüfusun 1.500 kadarını Rumlar, 7.500 kadarını Ermeniler, 500 kadarını da Yahudiler oluşturuyordu.

Müslüman olmayan nüfusun kentteki toplumsal ve ekonomik yaşamdaki payının sayısal oranlarından daha fazla olduğunu söylemek yanıltıcı olmayacaktır. Bu zenginlik yapılı çevrede de kendini gösteriyordu. Sadece Ermenilerin oturduğu mahalleler oluşmuştu ve bu mahallerdeki binalar varsıllığı yansıtıyordu.

O tarihlerde kentte bulunan

dini yapıların sayıları nüfus oranını doğruluyor. Ankara kent merkezinde geçtiğimiz yüzyılın başlarında 10 kilise, 5 manastır ve bir sinagog bulunuyordu. Ankara'nın çevre yerleşimlerinde de önemli oranlarda Ermeni yaşıyordu. Örneğin Sivrihisar'da 30.000 dolayındaki nüfusun 3.600'ü, Zir (İstanaz) 'da bulunan 16.500 dolayındaki nüfusun 2.200 kadarı Ermeni'ydi.

Kent Tarihinde Bir "Boşluk" Ve Müzmin Hastalıklarımız

Bu rakamsal bilgilerden sonra gelelim "toplumsal bellek kaybı", "resmi / gayri resmi tarih çatışması", "ötekileştirme" gibi başlıklar altında toplayabileceğimiz müzmin hastalıklarımıza... Burada, "soykırım" mıydı, yoksa "tehcir" miydi türünden tartışmalara girecek değiliz ama bir gerçek var, yukarıda rakamlarla özetlediğimiz tablo 1920'den sonra ortadan yok oluyor.

Bu yok oluş birden bire olmuyor, kısa ama acımasız bir süreç izliyor. İçinde "tehcir", "katliam", "zorunlu göç", "etnik temizlik" vb. denilebilecek tartışmalı olaylar var. Resmi tarihçiler ve onların izinden gidenlerin söylemleri "biz onları kesmeseydik onlar bizi keseceklerdi" diye özetlenebilir.

Ankara'da yüz yıl önce yaşanan olayları, örneğin İngiliz işgali altında çete baskınlarını, sonra Topal Osman'ın yaptıklarını, Alişan Beyin bodrumundan çıkan

silahları, İstanbul ve diğer kentlerden toplanan Ermeni aydınların Ayaş'a getirilmelerini, yollarda, örneğin Bağlum yakınlarında saldırıya uğrayıp öldürülenleri mutlaka belleğimize kaydetmek gerekir. Ancak, bu olayları tek tek anlatarak değil, hepsini nesnellik süzgecinden geçirerek bir araya getirdiğimizde Ankara kent tarihindeki boşluğu tamamlayabiliriz.

Nedense çoğu tarihçi, Ankara'nın Roma çağını, daha sonraki yüzyıllarda tiftik ticaretini, sof üretimini, Ankara'nın velilerini, kadı sicillerini, tahrir defterlerini anlatır da sonunda arada bir boşluk kalır. Resmi tarihçilere göre yakın dönem Ankara tarihi Mustafa Kemal ve arkadaşlarının 27 Aralık 1919'da gelmeleriyle başlar. Öncesi bulanıktır.

1916 Yangını Ve Yangına Körükle Gidenler

Yazılı tarihteki boşluk, kentin fiziksel dokusunda da kendini duyurur. Kalenin eteklerinde, Hisarönü - Çıkrıkçılar Yokuşu - Saraçlar Çarşısı - Atpazarı bölgeleri ile Anafartalar Caddesi arası ve çevresi doğal gelişimi içinde bir kent dokusundan beklenen devamlılığı göstermez. Buralarda şimdi bulunan yapılar, Adliye binası, Çocuk Esirgeme Kurumu binası, Atatürk İlköğretim Okulu gibi Cumhuriyet dönemi yapıları bir boşluğa yerleşmiş gibidir. Boşluk tanımı doğrudur. Zamanında bu alanda yer alan ve önemli bir bölümü varlıklı Rum ve Ermenilerin konut ve işyerlerinden oluşan doku, 1916'da yaşanan büyük bir yangın sonucu ortadan kalkmıştır.

Yangın sonrası, Cumhuriyet'in ilk yılları, kale etekleri



Yangın 13-14 Eylül 1916 günü başlamış ve üç gün sürmüştür. 1030 ev, 935 dükkân, 7 kilise, 2 cami, 6 mescit, 3 hastane ve bazı resmi binalar yanmış, kentin yarısı yok olmuştur.

Toplumsal Tarih dergisinin Kasım 2012 sayısında yayınlanan "1916 Ankara Yangını" başlıklı makalesinde Taylan Esin, Yunanistan'a göçmüş ailelerden Ankara doğumlu iki Rum'un tanıklıklarıyla yangını ayrıntılı olarak anlatmaktadır. O tarihlerde Ankara'daki yaşamları konusunda da bilgiler veren tanıklar, yangının kasıtlı olarak çıkarıldığı kanısındadır. Yangının yayılmasına yetkililerce müdahale edilmediğini, hatta yanan binalara su yerine gazyağı atıldığını söylemektedirler.

Falih Rifki Atay'ın Yorumları

1916 Ankara yangını, 6 yıl sonra 9 Eylül'de İzmir'de yaşanan yangınla benzerlikler taşır mı? Veya daha önce 1895 Diyarbakır yangını ile ortak noktalar var mıdır? Osmanlının son günlerindeki bu "Harik-i Kebir" (Büyük Yangın) olaylarına ilişkin Falih Rifki Atay'ın "Çankaya" kitabından birkaç satırı aktarmakla yetinelim şimdilik:

"Gâvur İzmir karanlıkta alev alev, gündüz tüte tüte yanıp bitti... İzmir'i niçin yakıyorduk? Kordon konakları, oteller ve gazinolar kalırsa, azınlıklardan kurtulamayacağımızdan mı korkuyorduk? Birinci Dünya Harbi'nde Ermeniler tehcir olunduğu vakit, Anadolu şehir ve kasabalarının oturabilir ne kadar mahalle ve semtleri varsa, gene bu korku ile yakmıştık... Bu kuru kuruya tahripçilik hissinden gelme bir şey değildir. Bir Avrupa parçasına benzeyen her köşe sanki Hristiyan veya yabancı olmak, mutlak bizim olmamak kaderinde idi."

Ankara Ermenileri Şimdi Neredeler?

İrfan Akalp - irfanakalp@yahoo.com

1908 Temmuzunda Abdülhamid'in Mutlakîyet rejimi yıkılıp İkinci Meşrutîyet ilan edilince, halk buna 'Hürriyetin İlanı' demişti. Anadolu'nun her yerinde olduğu gibi Ankara halkı da Müslümanı, Hristiyanı, Ermenisi ve Yahudisiyle hep beraber meydanlara çıkmıştı. Namlusu havaya dönük silahlardan sıkılan kurşunlar eşliğinde davullar çalınıp, halaylar çekilmişti. Atılan temel sloganlarsa, Fransız devrimindeki gibi, "hürriyet, eşitlik ve kardeşlik"ti. Herkes gibi Ermeniler arasında da müthiş bir ümit doğmaya başlıyordu. Zifiri karanlıktan gerçekten çıkılıyor muydu?

Klasik Osmanlı döneminde, itibar ve gelir bakımından en önemli sektörler olan tarım, askerlik ve devlet yönetimi Müslümanların elindeydi. Zanaat ve ticaret gibi, bazı yerlerde ayıp sayılan işlerse, başta Ermeniler olmak üzere gayrimüslimlere terk edilmiş durumdaydı. Kapitalizm geliştikçe gayrimüslimlerin uğraştığı bu önemsiz sektörler önem kazanacak, Müslümanların dikkatini çekmeye başlayacaktı.

Ankara keçisinin kıllarından elde edilen tiftik işi Ermenilerin elindeydi. Tiftiği dokuyarak "sof" adı verilen bir kumaş elde ediyorlardı. Osmanlının önemli ihraç mallarından olan bu işin merkezi Ankara yakınlarındaki -şimdi adına 'Yenikent' denilen- 'Kasaba-ı Zir Nahiyesi' ile

Sincan'ı içine alan Istanaz kasabasıydı. Her yıl, her biri 150 okka olan 600 deve yükü sof, başta Fransa, İngiltere ve Hollanda olmak üzere dünyaya ihraç ediliyordu. Dört bin Ermeni nüfusun yaşadığı kasabada o tarihte iki Kilise, bir Protestan ibadethane, 500 öğrenci mevcuduyla iki de okul vardı. Ermenilerin Ankara'daki varlığı eskilere dayansa da 15. Yüzyılın başında Memlüklerin hakimiyeti altına giren Kilikya(Adana)'dan kaçan Ermenilerin buraya gelmesiyle kayda değer bir artış göstermişlerdi. İstanaz, keçi kılından kumaş üretimi, halı dokumacılığı, nakış işçiliği, deri boyama işçiliğiyle tanınıyordu.

1914 yılında Ankara sancağında yaşayan Ermeni nüfus, 28.858 kişiydi. Bu nüfusun yarısı Ankara merkezinde ikamet etmekteydi. Yüzde 70'i Katolik olup ekonomik durumu iyi olan Ermeniler, 11.206 kişilik nüfuslarıyla Hisarönü mahallesinde yaşarken, daha yoksul olan işçi-emekçi Ermeniler, Hacıdoğan, Tahtakale ve Hacıbayram mahallelerinde yaşamaktaydı.

1710'a doğru Fransız seyyah Tourneford Ankara'da, aralarında meşhur Surp Harç Kilisesi'ninde bulunduğu 7



kilise sayıyordu. 1738 itibarıyla Katolik hane sayısı 1200 iken Surp Kleman, Surp Pırgıç, Surp Boğos-Bedros kiliseleri ile bir de katolik piskoposluğun merkezi olan Katedral

bulunmaktaydı. Bunlardan başka rahibeler tarafından idare edilen manastır ile şehre yarım saat uzaklıkta, şimdiki basınevler semtinde bulunan, 15.yy'dan beri Ermeni Apostolik cemaati piskoposluğu olarak kullanılan, ünlü Kızıl Manastır vardı. Manastırın kütüphanesinde 300 Ermeni Ortaçağ Elyazması eser bulunuyordu. 1915'in hemen öncesinde başta Hisarönü Mahallesi olmak üzere Ankara'da eğitim altyapısı oldukça gelişmişti. Katoliklere ait altı kurum (1200 öğrenci), Apostoliklere ait üç okul ve kolej (400 öğrenci), iki meslek okulu, iki çocuk yuvası, Protestanlara ait iki yapı vardı. Toplamda bu okullara devam eden öğrenci sayısı 2000'in üzerindeydi.

Güzel olan her şey gibi uzun sürmedi bahar sarhoşluğu. Sonyaz çabucak gelip çatmıştı. 1913 Balkan harbiyle İmparatorluğun göz bebeği Selanik, Manastır, Makedonya ve çevresi, tek kurşun atılmadan elden çıkivermişti. Dört yüz yıl sonra evlerini, tarlalarını, köylerini bırakıp yeniden Anadolu'ya dönüyordu Balkan Müslümanları. Zaten devletin elinde kalan topraklar, Muğla ve Kırklareli dışında hemen her yerinde Ermenilerin yaşadığı Anadolu değil miydi? Artık buralarda nüfus, sadece Türk-Müslüman unsurlardan oluşturulacak, Anadolu baştanbaşa bütün Hristiyan unsurlardan temizlenecekti.



Refik Halit Karay'ın Tanıklığı

1916 Ankara yangınının bir başka tanığı yazar Refik Halit Karay'dır. 1939 yılında yayınlanan "Deli" adlı kitabında yangını şu sözlerle anlatıyor:

"Ankara yangınının görmeyenler, Roma'nın nasıl yandığına, o dehşete, o kıyamete akıl erdiremezler. Bir meydanlığa rast geldim, Ankara Ermeni'lerinin zenginliğine delil olarak orada muvakkat bir abide kurulmuştu. Yangından kaçırılan yüz kadar piyanonun sıra sıra dizildiğini gördüm. Üstelerine seçme, pahalı halılar serilmişti. Birden kocaman bir yanık kütük geldi, aralarına düştü; söndürmeye koşacak adam yoktu. O kütük bir kundak gibi çeyrek saatte kalmadı piyanoları tutuşturdu. Hem nasıl tutuşturmak? Gaz dökmüş, benzin serpmiş gibi... İnsan gibi inleye inleye, teller ateş gibi kızarak bembeyaz dişleri sıcaktan etrafa pıtır pıtır serpilerek ne feci ve ne tuhaf yanıyorlardı..."

"Ankara'nın en kibar mahalleleri, en büyük çarşısı, serveti, refahı çoktan kül kesmişti. Yolda saçları dağınık, gözleri ürkmüş ve güzellikleri atmış genç kızlara rast geliyordum; ellerinde yangından kurtardıkları eşya vardı: Lavanta şişeleri, pudra kutuları, kurdele ve dantel parçaları, kadife muhafazalar..."

Meydana Yığılan 100 Piyano ve Çankaya Köşkü

Karay'ın yukarıya aktardığımız satırlarında önemli bir ayrıntı var. Yazar, yanan binalardan toplanarak bir meydana yığılmış 100 kadar

Aleksan Topalyan ve oğulları şirketinin ünlü mağazası. Bu taş bina halen gayet sağlam duruyor. Etnoğrafya Müzesi'nin arkasından Samanpazarı'na giden yokuşta

piyanodan söz ediyor. Bu, o tarihte kentin o bölgesinde yaşayan ve çoğunluğu Ermeni veya Rum olan toplumun varsıllığını ve kültür düzeylerini göstermesi açısından önemlidir. Bugün acaba Ankara'da piyano sayısı ne kadardır? Veya kaç kişiye bir piyano düşmektedir?

Ankara üzerine yazılanların çoğunda 19. yüzyılda kentin ekonomik ve toplumsal açıdan önemini yitirdiği, hatta çöktüğü, giderek büyükçe bir köye dönüştüğü anlatılır. Başkent böyle bir mirasın üzerine kurulmuştur denir. Ancak Refik Halit'in anlattıkları, kuruluşun birkaç yıl öncesine kadar kentin öyle pek de yoksul olmadığını gösteriyor.

Ankara'da Ermeni varlığının ve varsıllığının bir başka kanıtı Çankaya Köşkü'dür. Bilindiği gibi bugün Cumhurbaşkanlığı köşkünün bulunduğu yerdeki ilk bina bir bağ evidir ve kuyumcu Ohannes Kasapyan'a aittir. Yeni Cumhuriyetin ilk cumhurbaşkanı için Ankara'da uygun bir konut arandığında ilk sahibi bir Ermeni olan bu ev bulunabilmiş. Ermenilerin kenti terk etmesinden sonra el konulan bağ evini önce Ankara eşrafından Bulgurluzadeler almış, onlardan da bedeli karşılığı "Riyaset-i Cumhur"a geçmişti.

BİR TEZ ÇALIŞMASI: "ANKARALI ERMENİLER 1910 -1920"

Geçtiğimiz aylarda basında, Türk Tarih Kurumunun YÖK'ten, üniversitelerde Ermenilerle ilgili konularda yapılmakta olan tez çalışmaları hakkında bilgi istediği haberleri yayınlanmıştı. Olur ya, devletin âli menfaatlerine aykırı bir şeyler yazılır. Önceden tedbir almak gerekir. Tarih Kurumu bu telaşında haklıdır, çünkü 1915'in yüzüncü yılına doğru konu akademik çevrelerde revaçtadır. Son birkaç yıl içinde üniversitelerde Ermenilerle ilgili



"Tehcir"e tabi tutulan Ermenilerin götürülmesi

yapılmış tez sayısı 180'i geçmiştir. Bu tez çalışmalarından biri de Rümeysa Karakaş Tahiroğlu'nun Sütçü İmam Üniversitesinde yaptığı "Ankara Ermenileri 1910 - 1920" konulu yüksek lisans çalışmasıdır.

Tahiroğlu'nun çalışmasından ben çok yararlandım. Kuşkusuz tezde, resmi söylemlere ters düşmemeye dikkat edilmiş, hatta bu söylemler pekiştirilmeye çalışılmış. Öte yandan tezde hiç yabancı kaynak kullanılmamış olması veya konunun öznesi Ermenilerin görüşlerine yer verilmemesi bir diğer önemli eksiklik. Ancak yaşanan olaylara ilişkin yerel kaynaklardan bilgi ve sayısal verilerin derlendiği bu çalışmadan, yapılabilecek başka çalışmalarda en azından bir kaynak taraması olarak yararlanılabilir.

"Sessizliğin Sesi: Ankaralı Ermeniler"

Ankaralı Ermeniler konusunda yeni çalışmaların yapıldığını görüyoruz. Geçtiğimiz günlerde Hrant Dink Vakfı tarafından "Sessizliğin Sesi" dizisinin üçüncü kitabı olarak yayınlanan "Ankaralı Ermeniler Konuşuyor" adlı kitap bu çalışmalardan biri. Ferda Balancar'ın derlediği kitap, hayatta kalan ve bir bölümü halen Ankara'da yaşayan az sayıda Ankaralı Ermeni'nin anlattıklarıyla gerçekleştirilmiş bir sözlü tarih çalışmasının ürünü.

Kitapta, bir zamanlar binlerce aileden oluşan bir toplumun nasıl eriyerek bugünlere geldiğini, hangi acı ve sıkıntılardan geçtiğini birinci ağızlardan öğreniyorsunuz. Okul sıralarında, Ankaragücü'nün maçlarında, hatta camide yanı başınızda

olan, çoğu zaman adlarından fark edemeyeceğiniz bu insanların anlattıkları, kent tarihinin canlı birer parçası. Kimi dedesinin, kimi ninesinin başına yüzyıl önce neler geldiğini zorlanarak anlatıyor. Her şeye karşın hayatta tutunabilmişler ve bugün



Başka bir tehcir fotoğrafı

aktardıkları yaşam öyküleri Ankara kent tarihinin boş kalan bir bölümünü anlamlandırmaya yardımcı oluyor.

Ankaralıların, kentin tarihi ile ilgilenenlerin aradan 100 yıl geçse de kentin yakın tarihindeki o gölgeli boşluğu nesnellik ve açık yüreklilikle doldurmaları, geçmiş ile yüzleşmeleri gerekiyor. Umarız yeni çalışmalar, yeni etkinlikler bu eksikliği giderir.



Ankara civarında topluca öldürülen Ermeniler

Gökyüzüne bağdaş kurmaya hazırlanıyordu kara bulutlar.

Sisle duman el ele vermiş, bulutlardan çatılara, çatılardan kerpiç duvarlara, oradan avlulara iniyorlardı. Gelip kapıya dayanmıştı Emperyalist Paylaşım Savaşı; başka yerler gibi Ankara'da da yüzlerce asırlık tarih yakılıp yıkılacaktı. Avuç içi kadar Ankara'nın Rumları gibi Ermenileri de tedirgindi şimdi.

Sonunda korkulan oldu. Tehcir kararı verilmişti. Emir yukarıdan geldi. Sömürgecilik dersinden sınıfta kalan müttefik Almanya onay verip göz yumdu. Kimin aklına gelirdi ki Ermenilerin binlerce yıldır yaşadıkları evlerinden sökülüp atılacakları ve dünyanın dört bir yanına Kasım rüzgarı önündeki yapraklar gibi savrulacakları. Vali Hasan Mazhar Bey, Dahiliye Nezareti'nden gelen tehcir emrini yerine getirmeyi reddediyordu. "Ama bu haksızlık!" diyordu. "Hani tehcire tabi tutulacak Ermeniler sınır boylarında yaşayanlar olacaktı, oysa Ankara Ermenilerinin hiç bir şeye karışmışlığı yoktur bu güne kadar, yan yana iç içe yaşayıp gitmişizdir!" diyordu. Bu nedenle İttihat ve Terakki Merkez Komitesi, 1915'in Temmuz ayında Vali Mazhar Bey'in görev ve yetkilerini derhal sonlandırıp, en etkili üyelerinden Atıf (Kamçı) Bey'i Ankara'ya yolluyor, onun yerine göreve getiriyordu.

Önce İstanbul'da 24 Nisan 1915 günü, Ermeni toplumunun aydınları, yazarları sabaha karşı toplandı evlerinden. İstikamet Çankırı ve Ayaş hapishaneleriydi. Sonra her yerde olduğu gibi Ankara Ermenileri de olanlardan nasibini alacaktı. Ermeni halkı evlerinden alınıp tren istasyonuna götürülürken, kararlık geleceklere endişeyle bakan güvercinleri andırıyorlardı. Bazıları

otuzarlı guruplar halinde Kayaş'a, Gölbaşı'na doğru bilinmez yolculuklara çıkartıldılar. Bazı yerlerde kilit durumdaki zanaatkarlar, inşaat ustaları vb. bırakılıyordu. Bazıları kendilerini Müslüman gösterip canını kurtarıyordu.

Hisarönü Mahallesi günlerce süren yangınla baştanbaşa yanıp kül oldu. Kızıl Manastır ateşe verildi. O tarihte reji memurluğunda görevli Mehmet Necip Bey, 27 yaşındaki Vali Atıf Kamçı için şöyle diyordu: " Bu valinin gaddarlıkları akıllardan silinemez. Atıf Bey eşi görülmedik bir soğukkanlılık namzetidir." Ermeni katliamları konusunda Alman Ordusu çok bilgiliydi. Yaşananların hepsi, doğrudan katilmasalar da Alman subaylarının gözleri önünde oluyordu.

İttihat ve Terakki, bindiği dalı kestiğinin farkında değildi. Anadolu'dan Müslümanları sürgün ettiğinde ekonomi nasıl çökerse, Hristiyan unsurları sürdüğünde de aynı şeyin olacağını ya bilmiyor ya da bilmemezlikten geliyordu. Şehirler, kasabalar farklı unsurlardan oluşuyor, Müslümanlar tarım yapıyor, Rumlar ticaretle uğraşıyor, sanayiye yönelik üretimi ise Ermeniler ellerinde bulunduruyordu. Burada herhangi bir unsuru çıkardığınızda diğer unsurlar yaşasa bile çıkarılanın yetenek ve tecrübesine kısa sürede kavuşamadığı için ekonomi çöküyordu. Ege'de inciri Müslümanlar yetiştiriyor, Ermeniler, Rumlar bunu onlardan alıp işliyor, ihraç ediyordu. Diğer bir örnekse taş işçiliği idi. Ermeniler ortadan kaybolduğunda konakların tamiri, yenilerinin yapılması imkansız hale gelmişti. Erzurum mebusu Hoca Raif Efendi anılarında şehirde çeşmelerin musluğunu tamir edecek tek bir usta kalmadığını yazıyordu. 1920'lerin başında üretim tamamen gerilemiş durumdaydı. Üretim yapılsa bile bunu ihraç edecek, dışarıyla bağ kurabilecek bir sınıf kalmamıştı.

1918'den itibaren Ermenilerin eski yerlerine dönmeleri yönünde kararlar çıkıyor, bazıları memleketlerine dönüyordu. Ancak bu sefer başka sorunlar yaşıyorlardı. Üç dört yıl çok kısa bir süre değildi. Ermeni malları çoktan yağmalanmıştı. Toprağı geri almak bir sorun, onun üzerindeki hasatın kime ait olduğu ayrı bir sorundu. Sadece mal mülk de değil, tehcir sırasında Ermeni kadınları esir edilmiş, Müslümanlarla evlendirilmiş, çoluk çocuğa karışmıştı. Ermeniler geri döndüğünde de esir edilmiş, evlendirilmiş kadınlarıyla bir arada olamayacaklardı. Hadi, kadınlar geri katıldı, çocukları ne olacaktı? Anne Ermeni, baba Türk Müslüman. Çocuk kimde kalacaktı?

Ankara, yeni kurulan Cumhuriyet'in Başkent'i ilan edilip, bir model şehir olarak kurgulanınca Müslüman olmayan unsurların burada yaşaması giderek zorlaşıyordu. Cumhuriyet Türkiye'si sürekli olarak göç alıyor ve gelenlerin bir kısmı Ermeni köylerine yerleştirilip köyün arazisi bunlara veriliyordu. Okulunu kapat, kilisesini yık, toprağını başkasına ver. Yeni bir hayat kurma umuduyla İstanbul'a veya yurtdışına göçmenin dışında bir yol kalmıyordu Ermenilere. Taşradaki Ermeni okullarının kapatılması 1924'te Tevhit-i Tedrisat kanunuyla tamamlandı. Bugün Türkiye'de Ermeni nüfusu yüzde 9'dan on binde 9'lara düşmüş durumda bulunuyor.

Bugün Ankara Ermenilerinin izini sürdüğünüzde dört ayrı kimlik altında yaşadıklarını görüyorsunuz: Birinci gurup, Ermeni olarak doğup, yaşamını Ermeni kimliğiyle yurt dışında sürdürüyor. İkinciler, Ermeni kimliğini gizleyerek az da olsa Ankara'da Ayşe, Fatma, Ali Ahmet isimleriyle yaşıyorlar. Üçüncüler, Müslümanlaştırılmış Ermeni olarak yaşamlarına devam ediyorlar. Dördüncü ve son gurupsa Müslümanlaştırılmış Ermeni olarak doğduktan sonra Ermeni kimliğine yeniden dönmüşler.



Bir Zamanlar

Fahri Aksirt

"...Anne karnında başlar suçluluğum
Yüzyıllar önce azınlık doğmuşum
Biraz konaklama az bir soluklanmadan
Hududa konmuş yollara itilmişim..."
(Uzayıp Gider Liste, 1988, Beki L.
Bahar)

Masallar böyle başlar ya; "bir zamanlar" ben de böyle başlıyorum. Masal mı hikaye mi bilemedim üstelik. "Ankara Yahudi topluluğu çoğu zaman bin kişiyi aşmayan bir topluluk oluşturmıştır. 1935-1955 yılları arasında bu sayı aşılmıştır. İki-üç bine çıktığı olmuştur. Ayrıca şu cümleleri okuyup da günümüzü düşündükten sonra maalesef sonu pek de iyi bitmiyor. "İki bin yılında on, on beş aile ya var, ya yoktur."

Bir zamanlar Yahudiler de varmış Ankara coğrafyasında. Hatta 20.yüzyılın ortalarına kadar bir Yahudi mahallesi de varmış Ankara'da. Bu mahalleye çocuk yaşta gelip yıllarca Ankara'da yaşayan Beki L. Bahar kaleme almış 'Efsaneden Tarihe Ankara Yahudileri' isimli kitabıyla bu cemaati ve Yahudi mahallesini.

Bir sorunun peşine düştüm ve onu aradım bu kitabın satırlarında!

Beki L. Bahar, Ankara'ya geldiği ilk günü ve gözlemlerini şu cümlelerle aktarıyor:

"Ankara... Ankara'ya olan sevgim ve geçmişine olan merakım kuşkusuz çocukluğumla ilgili. On yaşındayken İstanbul'dan gelip tek bir gece geçirdiğim Yahudi mahallesinde sabah uyandıgımda pencereye koşmuş, değişik bir görüntüyle karşılaşmıştım. Oluklu kiremitten damlar, basamak basamak geliş güzel uzanan damlar... Konuk olduğumuz ev köşe başındaydı. İkinci ve üçüncü kattan görülen mavi göğün altında dalga dalga kırmızılığını yitirmiş kiremitten bir deniz... İstanbul u düşünüp buruk buruk bakarken, aşağı katlardan bir genç kız -Tamar Levi- seslendi: 'Ermana... ermana... Misafiri olduğumuz teyzemin kızına sesleniyor ve ona yardıma gelmek istiyordu. İlk olarak duyduğum bu çok sevecen kelime, 'kardeş' anlamına gelen bu sesleniş mi sevdirdi bana bu kenti ve insanlarını?... " diye bir soruyla başlar söze sanki aynı sorunun cevabını ararcasına ve devam eder: "Ankara Yahudileri, sokak çeşmelerinden eve su taşıyan, kömür odun kıran, ateş yakan, ev işlerine yardım eden nasırlı elleri, alınları dövme kısırsal kesimden gelmiş bu kadınlara 'bacı' sözcüğünden



(Recai Irmak Koleksiyonundan)

Kartpostalda, Hristiyan Kardeşler Okulu öğrencileri görülmektedir. Kartpostalın altında Fransızca " Ecole chretiennes des "Freres" (Hristiyan Kardeşler Okulu) yazılıdır.

(Kale'yi sağınıza alarak Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin önünde duruyor ve tam karşınıza bakıyorsunuz. İşte 1927 Yangını'nda yanan binaların arasında bulunan bu mektep orada imiş.) (VEKAM Arşivinden)



Yahudileştirdikleri, yaşça küçüklüğü kadar sevgiyi de belirten 'ka' ekini ekleyerek 'baciika' diye seslenirlerdi. Bacı yani kardeş. 1940'larda mahalle bacikalardan geçilmezdi. Kış zamanı artan bu gurbetçi yardımcılara mahalle halkı acır, yaptırarak işi olsun olmasın yemek verirdi.

Bacının, kardeş -ermana- olduğunu bilirler miydi? Bilemeyeceğim. Ama 'baciika' diye seslenişleri buyurgan değil sevecendi. Ankara Yahudi Mahallesi'nde karşılaştığım soydaşlarım, bütün dünyası İstanbul ve Bursa'dan ibaret olan 10 yaşında bir çocuk olarak beni çok etkilemişti.



Tek katlı avlulu, yığma taş bir yapıdır. (VEKAM Arşivinden)

Aynı gün Atatürk Bulvarı'nda inşaatı henüz tamamlanmış olan Ercan Apartmanı'na taşındık. Balkondan görünen, ortasındaki küçük çamlarıyla tertemiz, pırıl pırıl, gelişli gidişli asfalt bulvar, bulvara açılan Tuna Caddesi'nde akasyaların gölgelediği iki katlı bahçeli evler, ufka set çeken Elmadağ'ın görkemi, Hacettepe'nin o zamanlar el değmemiş güneş kavruğu sarı ön sırtları, Zafer Meydanı'ndaki Atatürk heykeli beni büyülemişti. Yıl 1937-1938 idi ve ben çok sevdim o Ankara'yı..."

Yağmur duaları:

"Kuraklığı ile ünlüydü Ankara... Hastalıklara, ölümlere, göçlere neden olan, uzun süren kuraklıklar... Bu gibi durumlarda müftülük harekete geçer, yağmur duasına çıkma kararı alırken, kitap ehli diğer din adamlarının bulunması için de haber salınırdı. Hocalar, papazlar, hahamlar önde yan yana halk arkada, yaya olarak sur dışına çıkılır, mezarlıklarda dua edilirdi. Bayram geceleri ve cuma akşamları, sinagogdaki duaya çocuklar da katılırdı. Dua bitince ellerinde mumlar taşıyan büyükler, onları evlerine bırakırdı. Bu bile başlı başına bir şenlik, bir törendi. Kuraklık korkusu, yağmur ümidi içinde nisan ayına rastlayan Hamursuz

Bayramı'nın son gecesi erkekler sinagog dönüşü kapının eşiğinde "yeşil bir yıl" dileyerek eve girerler ve ev halkıyla bayramlaşırlardı."

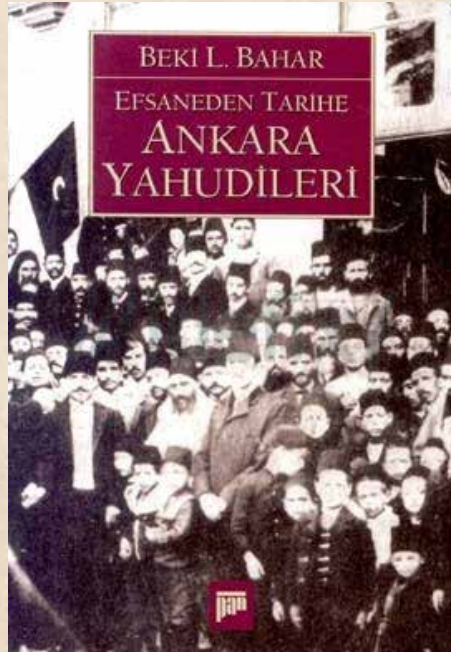
Hamam geleneği:

"Yahudi Mahallesi'nin bir ucundaki Şengül Hamamı, özellikle Yahudi hanımlar için olmazsa olmaz bir hamamdı. Gelinlerin düğün gününden bir gün önce yıkanma töreninden geçmeden evlenmelerine izin verilmezdi. Gelin bir havuz içine sokulur, 40 tas su dökülür, dualarla dileklerle Yahudi geleneğine uygun bir tören yapılırdı. Hamamın mermer kurnaları, oymalı bakır muslukları dile gelse de, geleneksel törenleri, mutlu gelinleri, bebek özlemi çekip de sıcaktan medet uman hanımları, daha nice hikâyeleri anlatabilse."

Bir zamanlar mahallenin şenlikli, güzel günleri vardı: Bayramlar:

"En güzel ve canlı günler milli bayram günleri olurdu. 1938 yılında sınıfımızın bayram süslemesi öylesine değişik ve anlamlıydı ki hala unutamam.... O sene kalbimiz hasta Ata için çarpıyor, sabah okul yolunda ve ders öncesinde gazetelerde okuduklarımızı ve radyoda verilen en son sağlık haberlerini yorumluyor, umutlu olmaya çalışıyorduk."

"Milli bayramların güzelliği, coşkusu Yahudi mahallesinden Yenişehir'e göğün başladığı yıllarda bile yaşanırdı. Sokaklarda en ufak bir çöp parçası görülmez, pencereleri bayraklar, kırmızı-beyaz krepon kâğıdından yapılmış saçaklar ve ışıklandırmalar süslerdi. Sabah sabah bayramlık



BEKI L. BAHAR
EFSANEDEN TARİHE
ANKARA
YAHUDİLERİ



Kırma çatı olan bir saçakla son bulmaktadır. (VEKAM Arşivinden)

giysileri içinde küçük çocuklar, sokakta ellerindeki küçük bayrakları sallayarak gezinir ve büyüklerden birinin onları ana caddeye resmi geçit seyretmeye götürmesini beklerdi. Babalarımız bizlere çikolata, balon alır gibi küçük tahta çubuklara tutturulmuş bayraklar alırlardı..."



Avlu kapısı çift kanatlı, tabanı taş döşeme ana giriş kapısı çift kanatlı, muhtemelen sonradan ilave rüzgarlıklı bir girişle çift kapılı oluşturulmuştur. (VEKAM Arşivinden)

Atatürk'ün Ankara'ya Gelişi

"Mustafa Kemal ve yanındakiler parasız gelmişlerdi. Ankara Müdafa-i Hukuk Cemiyeti halktan, memur ve subaylardan para toplayıp Kurtuluş Savaşı için Ankara'da yapılması gereken hazırlıklara ve tanıtımlara büyük katkıda bulunur. Ankara Yahudileri de paraca katkıda bulunurlardı."

Biz Ankaralıları

"Biz Ankaralıları derken kendimi de katmış oluyorum. Ankara doğumlu değilsem de, yaşamımın kırk yılı aşkın süresi orada geçtiğinden, kendimi Ankaralı hissettiğimden ve kişiliğim kentin kendine özgü o çok sevdiğim havasından oluştuğundan, kendimi Ankaralı sayıyorum.

...İsrail'de ise o kadar çok Ankaralı vardır ki, her yıl aynı tarihte ancak bir parkta ya da ormanlık bir piknik yerinde bir araya gelerek eski bir Ankara gününü canlandırıp eğlenirler. O gün oyunları şarkıları seğmenleri bozacılarıyla geçmişte kalan bir Ankara gününü canlandırıp yaşamak mutlu eder onları."

Yahudi Mahallesi

"Yahudi mahallesini terk ediş, gelenek, görenek ve kendine özgü seslenmeleri farklı olan Ankara Yahudilerini çok değiştirdi,... Ankara'dan göç etmeleri ise onları yok etti."

Bu cümleler benim peşine düştüğüm sorunun -nedir aidiyet?- cevabını da fısıldamıyor mu? Ne dersiniz!...



Yüksek pencere üstü kemerli, demir parmaklıklıdır. (VEKAM Arşivinden)



küçücük bir pencereden şavkır ekmek
bir çıkmaz yerde arza açık evraka kapalı
dönedururlar makûs talihleriyle labirentte

zulüm tiranın elinde hep bir demir çubuk
adımlarında dörtnala yağız öfke
nem yerde, hem gökte hayt huyt
cop ve gaz, fosfor çok çabuk

Her perşembe gelir, dedeler nineler
yorgun gözyaşlarıyla, hâlleri perişan
kanar kırk gözden yaraları
Akar yürekleri ırmaklar misali
111 hafta 777 günden beri
dağa taş, kurda kuşa sorarlar adaleti
Adalet, bir absürte vicdanlarsa delâlette

sen, ne kaygısız bir anasın ey!
dağların doruklarında ateşler altında
aç susuz gölgesinde kurşunların
ağır aksak, ebedi yoksullukta
körpecek gencecek çocukların

ates ki, sevgiyi öfkeyi simgeler
tutuşturtu harında gençlerin ruhu
sen neyi imler, neyi gizlersin ruhsuz ana!

ner perşembe gelir, analar babalar
nâlleri nâlan, benzer gözleri hâra
sağır kalplere feryat figan nâra
duymaz saltanatın ödünc sultanları
111 hafta 777 günden beri
kür vicdanların sandukasında adalet
adalet, firar bu ülkede doksan yıldan beri

ne bahtları ne tahtları mezarlıkları bile
benzemez roboskê'nin karacaahmet'e
mısmıral dökmüşse de necip fazıl
senfonileriyle hasan izzet karacaahmet'e
dönmüş yazları kışa, solmuş gülleri
ağlar roboskê'nin bülbülleri
varoşlardaki çocuklara benzer duruşları

ner perşembe gelir, bacılar kardeşler
halleri yaman, yanakta firarî gözyaşları
direngen yürekleriyle bıçkın bakışlı
ellerinde perşembe bildirileriyle
111 hafta 777 günden beri
köşe bucak, handa sarayda ararlar adaleti
adalet, yitirmiş bu topraklarda köklerini.

Abdurrahman Adıyan



"çok küçük ya da çok değersiz olan hiçbir şey yoktur!
bir şey iyi yapıldığında, sonsuza değin yapılmıştır."

merhaba,

ben ne bu memleketin 6 yıllık çalışanıydım ama artık işsizim. yalnız sevdiğim ve "yapabildiğim" işlerin beni daha iyi birine dönüştürebileceğini sonunda anladım. bunun için 28 yıl gerekti.

şimdi üniversiteye yüksek lisansımı yapmak için afla geri dönüyorum. ama bir yandan kiramı, faturalarımı ve kredi borçlarımı ödemem gerekiyor. bunun için de çalışmalıyım.

bizim, patronlara ihtiyacımız yok; birbirimize ihtiyacımız var! aşağıda sıraladığım şeyleri sizin için, hayatınızı kolaylaştırmak için yapabilirim. siz de benimkini kolaştırabilir misiniz? bana ihtiyacınız varsa, bunu söyler misiniz?

birlikte yaşadığınız **evcil hayvan dostlarınızla** ilgilenebilirim. (evimi şahane bir
cavalier king charles spaniel ile paylaşıyorum, siz isteyken ev arkadaşlarınızla
ilgililenmesini isterseniz; kendilerini aksam almak üzere, bana bırakabilirsiniz. ya da
yalnızca gezdirilmeye ihtiyaçları var ise, bu iş için arayabilirsiniz! (sabah bırakıp aksam
almalı kreş hizmeti: günlük 20 TL; tek seferlik gezdirme hizmeti 5 TL)

Yaşlı ve yalnız akrabalarınızı gün içinde ziyaret edip onlara kitap okuyabilirim. (bu iş için para almak hiç içime sinmiyor ama saati 10 TL)

ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine **ingilizce özel ders** verebilirim. -bu alandaki yeterliliğimi öğrenmek isterseniz arayabilirsiniz.- (saati 40 TL)

herkesin düşündüğünün aksine; önce korkunun kendisi gelir, sonra korkulacak şeyi seçeriz.

Çünkü kendi düş'lerime, yeteneklerime ve doğallığıma hükmeden patronlardan daha çok ihtiyacım var!

sizin **bana** ihtiyacınız var mı? dostlukla* (0506 0000 0000)

[illegible]



Cebeci: Çayır - Saha - Stad

Bariş Karacasu

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 5 Haziran 2013'te aldığı bir kararla Cebeci [İnönü] Stadı'nın bulunduğu alanda plan değişikliğine gitti. Neredeyse yüz yıldır spor alanı olarak kullanılan yer, konut ve ticaret alanına çevrildi. Yapılan ilk açıklamalarda Cebeci Stadı'nın yıkılarak yerine daha küçük bir stad yapılacağı söylenmişse de görünen o ki hesap başka.

Cebeci Stadı, Fenerbahçe Stadı ve Alsancak Stadı'yla beraber memleketin hâlâ aynı amaçla kullanılan en eski ve köklü spor alanlarından biri. Önceleri "Silahtar Ağa Sahası", sonraları bir ara "Papazın Çayırı", meşrutiyetin ilanından sonra "Union Club Sahası", cumhuriyetin erken dönemlerinde ise "İttihat Spor Sahası" olarak adlandırılan Fenerbahçe Stadı, şimdilerde kerameti kendiden menkul bir şahsın adını taşıyor. Alsancak Stadı ise 20. yüzyılın başında Punta Sahası olarak bilinen alanda yer alıyor. Başlarda, Yunanistan'a göçmek zorunda kalan -armasında yer alan tarihe göre bu topraklarda kurulup da hâlâ faal olan en eski kulüp- Panionios'un sahası iken daha sonra pek çok takımın kullandığı bir saha oldu. Bu dönemde küçük bir ahşap tribün inşa edilerek futbol sahasına dönüştürüldüğünü biliyoruz.

Cebeci Çayırı da bu iki alanın, Ankara'daki muadili. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Cebeci ile kent merkezi arasında kalan bu düzlük, zamanla pek çok sporun icra edildiği bir spor alanına dönüşmüştür. Nizami bir futbol sahası olmayan Cebeci Çayırı'nda futbolun dışında atletizm, cirit, güreş müsabakaları yapıldığını da biliyoruz. 20'li yıllarda daha sonradan Ankaragücü Stadı olacak, yaklaşık olarak bugünkü Tandoğan Meydanı'nın olduğu yerde bulunan İstiklâl Meydanı'na İstiklâl Sahası yapılıncaya Ankara'da ilk nizami sahasına kavuşmuştur. Ve ne yazık ki uzun yıllar hizmet veren bu stad, 80'li yıllarda yol yapılacağı gerekçesi ile bir gecede yok edilmiştir. Unutmadan ekleyelim 19 Mayıs Stadyumu ve etrafındaki kompleks için de pek de hayırlı olmayan planlar yapılıyor.

Ankara'nın en eski spor alanı olan Cebeci Çayırı da çok yakında spor alanı olmaktan çıkma tehdidi ile karşı karşıya. Bugün üzerinde memleketin mimari bakımdan en nevi şahsına münhasır stadyumu olan Cebeci Stadı ile pazarın bulunduğu bu alanda açıktan söylenmese de bir AVM yapılması da ihtimaller arasında. Cebeci Stadı'nın yerine resmi açıklamaya göre "rezidans" yapılacak, elbette açık spor alanı ve geniş bir açık yeşil alan olacağı da söyleniyor. Şüphesiz bir de cami eklenecek. Muhitin geleceği hakkında da ipucu da veriyor bu planlananlar. Memleket medyasında çok görünür olmasa da "kentsel dönüşüm" müsbetinin Ankara'ya ettiklerini biliyoruz. Cebeci Stadı'nın yerine yapılacaklardan elde edilecek gelir/rant ile Etimesgut'ta yeni bir stad yapılması da planlar arasında. Hatta yeri de belirlenmiş, girişimlere başlanmış.

Cebeci Stadı, ne yazık ki kaderine terk edilmiş durumda.



VEKAM Ankara Fotoğraf Kartpostal Arşivinden



Cebeci Stadı



Cumhuriyetin Başkenti ,Cilt2, Ankara, Cebeci Futbol Müsabakası

Adeta kendi kendine yıkılması için bekleniyor. Girişindeki Ankara taşından merdiven basamakları ise sökülüp götürüldü. Rivayete göre cumhurbaşkanlığı köşkündeki bir havuzun bakımında/tamiratında kullanılmışlar. Oysa olağandışı diklikteki sonradan üstü örtülen kapalı tribünü, akıllara durgunluk verecek akustiği, maç izlerken tek başınıza oyuna dahil olabileceğiniz açık tribünü, bırakın futbol maçı izlemeyi açısı nedeniyle herhangi bir şeyin izlenmesinin pek mümkün olmadığı alt tribünleri, sanki bıçakla sıyrılmış hissi veren asimetrik kale arkası tribünleri, merdivenleri ve tribün altı galerileri ile inanılmaz bir futbol mabetidir. Daha önce başka bir vesile ile dediğim gibi Alsancak Stadı ile Cebeci Stadı, memleketin stad olarak futbol izlenilecek en güzide yerleridir.

Ankara kent/spor kültürünün bu önemli alanı, çok uzun yıllardır bu sona hazırlanıyor. Görece genç yaşına rağmen gözden çıkarıldı; bakımsız ve sıvaları dökülüyor. Bugüne kadar dayanmış olması, yalnızca konunun tarafları arasındaki çekişmeyle açıklanabilir. Buradan elde edilecek gelir için birden çok tarafın geçmişte ittiğini anımsıyoruz.

Öte yandan bir grup futbol düşkünü Cebeci Stadı'ndaki maçlara gidiyor bir süredir. Ayakta tribünü dahi olan Cebeci Stadı'nın durumuna dikkat çekmek için değil, bu hainliği tarihe not düşmek için...



ISTANBUL UNITED

5 Büyükler

Yiğit Koca

'Teşbihte hata olmaz' diyerek başlayalım söze. Fikrimce; futbol ve siyaset çok benzer ülkemizde.

(Not: Kulüplerle partileri benzeterek değil, kaderlerini benzeterek yazmaktayım.)

Örneğin; Fenerbahçe Cumhuriyeti'dir AKP. Kendilerini tek görüp, sadece kendileri, çevresine yön vermek ve yönetmek isterler. AKP'nin, Cumhuriyet döneminde yapılan devrimleri unutturmaya çalışması ile Fenerbahçe'nin, Galatasaray'ın UEFA kupasını hiçe sayması arasında fark yoktur. AKP'nin seçimlerde hile yapıp yapmadığı konusu, Fenerbahçe'nin şike yapıp yapmadığı konusu gibi şaibelidir. 30 Temmuz 2008 günü, o sırada Anayasa Mahkemesi Başkanı olan Haşim Kılıç'ın yaptığı konuşmayla kapanmayan AKP ve 15 Ağustos 2011 günü, o sırada Futbol Federasyonu Başkanı olan Mehmet Ali Aydınlar'ın yaptığı konuşmayla küme düşmeyen Fenerbahçe direktan dönmüşlerdir. Son zamanlarda ikisi de buğulu dönemler geçirmektedir.

Örneğin; Galatasaray'dır CHP. Fenerbahçe tarafından en çok taşlanan kulüptür. En sıkı rekabetler ikisinin arasındadır. Deniz Baykal'ın kasetiyle toplumda gözden düşen CHP'ye benzer, 2010-2011 sezonunda küme düşme mücadelesi veren Galatasaray. Ancak daha sonra değişen yönetimlerle Galatasaray bütün olarak, CHP kısmen yükselişe geçmişlerdir. Her ikisi de Avrupa görüşlüdür.

Örneğin; Beşiktaş'tır MHP. Büyükler arasında, diğerlerinin daha ılımlı yaklaşıklarıdır. MHP'nin millet sevgisi, Çarşı'nın Beşiktaş'a olan sevgisidir. Meclisteki yerleri de birbirile örtüşmektedir. Beşiktaş Avrupa Ligi'ne, MHP meclise girecek güce her zaman sahiptir fakat kendilerinden daha güçlü kitlelere sahip olan iki rakipleri vardır. AKP ve MHP'nin aynı tarafta bulunması da Yıldırım Demirören'in Fenerbahçeli olması gibidir.

Örneğin; Trabzonspor'dur BDP. Trabzonspor'un 2010-2011 sezonu şampiyonluğu ile Kürdistan birbirine benzer.

İkisi de resmi olarak gerçekleşmemiş olmasına rağmen Trabzonspor kendisini şampiyon, kürt halkı ise o bölgeyi Kürdistan ilan etmişlerdir. Her ikisi de; biri kupa biri toprak için hala mücadele etmektedir.

Ve son olarak; renktaş olan Genç Parti'yle Sivasspor'un zorladığı kürsüyü daha sonra Bursaspor bütün Anadolu takımları adına almıştır. Anadolu'nun güzide ve köklü kulüplerinden bazıları olan Gençlerbirliği, Antalyaspor, Gaziantepspor kısmen İşçi Partisi'dir. Zorlu rakiplerdir fakat diğer büyüklerin arasında kendilerine yer edinmeyi başaramamaktadırlar. Kayserispor ve Kayseri Erciyesspor, BDP ve HDP gibidir. Hamza Hamzaoğlu'nun Akhisar Belediyespor'u, Bülent Ecevit'in DSP günlerine benzer. Ve son olarak; Bursaspor'u şampiyon yapan Ertuğrul Sağlam'ın şu an Eskişehirspor'u çalıştırması bir nevi Mustafa Sarıgül hikayesidir.



Galeri Nev

Necle Rüzgar / Fauna
24 Ocak – 1 Mart

Ankara Galerisi Nev yeni yıla Necle Rüzgar'ın "Fauna" sergisi ile başladı. Daha önceleri resim, fotoğraf ve video ile çalışmış olan sanatçı, bu defa toplumsal durumların bireyler üzerindeki etkilerini çatışmalar/karşıtlıklar üzerinden sorunsallaştırırken yeni bir mecra tercih ediyor. "Fauna" sergisi, Necle Rüzgar'ın son dönemde gerçekleştirdiği ve ilk kez sergilenecek olan heykeller ve yerleştirmelerden oluşuyor. Polyester dökümlerin yanı sıra, ayakkabı ve taş gibi hazır/bulunmuş nesnelerin de boyanarak üretildiği realist heykeller, izleyiciye tanıdık ama aynı zamanda yabancı bir dünyanın kapılarını aralıyor. Gerçek boyutlu hayvan ve kadın figürlerinin davetine kapılarak girdiğimiz bu son derece masalsi dünya, figürlerin nefes alıp vermeye müthiş yakın olmalarıyla anlam değiştiriyor. Etin mücevherleştiği, taşın etleştiği, canlı bedenlerin taşlaştığı, deri ayakkabıların ise ete büründüğü eserlerle karşılaşmak hayranlık, şaşkınlık, tedirginlik, utanç, irkilme ve arzuyu bir arada duyuruyor.



Torun

Özgür Atlagan & Onur Gökmen
15 Şubat – 8 Mart

Özgür Atlagan ve Onur Gökmen'nin yerleştirmeleri Torun'da görülebilir. Serginin açılış metni şöyle: "Aziz milletim, bugün burada, dün bozkıra kurulan kent ve bunun üzerine sürekli kurulan yenisi, kurulu kentin bir bozkır olarak yeniden kurulması ve bunun üzerine yeniden bozkır kentin kurulmasını ileriye götürememizi kutlamak için bulunuyoruz. Parlak cepheleriyle köpüren şantiye deryamızda çağdaş şehirci şehirler kurarak başladık işe. Bugün aydınlık cephelere açılan bu kapıyı huzurunuzda bir kez daha açmanın gururunu yaşıyoruz ve soruyoruz: Deneyin sonuçları, zemin kata, yer yüzüne nasıl sirayet eder?"

Değerli kardeşlerim, bazı şeyler değişir; merdiven merdiveni çıkar ve koridor koridoru kat eder. Ancak bazı şeyler de gelişir ve zamanı gelince merdiven koridoru çıkar. Bir mahalle büyüklüğünde bir hangarın içinde gibiyiz. İşte bu yüzden yolumuz, bahtımız açık olsun, rahmet ve bereket üzerimize yığılsın diyoruz."

Cer Modern

Müphem, Sarhoş, Köpek!
Alper Aydın, Baran Çağınlı, İlker Çelen, Serkan Demir, Erdal Duman, Fırat Engin, Elif Varol Ergen, Engin Esen, Şinasi Güneş, Bora Gürdaş, Aslı Işıksal, Mustafa İlhan, Ekin Kılıç, Deniz Cemal Koşar, Sılcacın Köşeler, Umay Yılmaz Kutay, Aykut Öz, Seval Şener, Ali Şentürk, Erinç Ulusoy
21 Ocak – 1 Mart

CerModern'in yeni güncel sanat alanı HUB Sanat Mekan, altıncı sergisinde Kitschen Güncel Sanat İnişiyatı'nın "Müphem, Sarhoş, Köpek" sergisine ev sahipliği yapıyor. Sergi, yakın dönem siyasi belleğimiz üzerine farklı sanat disiplinlerinden bir araya gelen başkentli sanatçıların gözünden izleyiciye aktarılıyor. Kitschen sergiyi üç metafor üzerinden ilerletiyor: Bunlar, 'Müphem, Sarhoş ve Köpek' kelimeleridir. Bu üç kelimenin bu coğrafyada yaşanan yakın dönem siyasi hayatını mercek altına aldığını ve alt göndermelerinin yakın dönem siyasi deneyimlerimize, pratiklerimize yönelik olduğunu ifade ediyorlar. Sergi, bu tema çerçevesinde yaşanan tüm tartışmaları belleğimizde taze tutmak ve bu tartışmaları ileriye dönük dip dalgaları olabildesini sağlamayı amaçlamakla beraber, farklı sanat inisiyatiflerinden katılımcıları, akademik kökenli ya da serbest çalışan sanatçıları da bir araya getirmeyi hedefliyor.

Kav Sanat

Altan Çelem
5 Şubat – 1 Mart

Altan Çelem'in 50'ye yakın tuval üzerine yağlıboya çalışılmış eserinden oluşan sergisi KAV Sanat Galerisi'nde görülebilir. Figüratif gelenekten gelen sanatçı oluşturduğu modern tema ve çizgilerle resimlerinde tezatlık oluştururken, konulara eklediği mizahi anlayış ile eklektik bir yapıya ulaşmayı hedefliyor. Resimlerinde gündelik hayat kesitleri ile popüler kültür unsurlarını birlikte yorumlayan Altan Çelem, arabalar ve kent trafiği, deniz ve havuz sahneleri

gibi dinlence ve tatil manzaralarına ilişkin sahnelerle kendine özgü bir dünya sunuyor. Sanatçı, doğrudan bir yansıtmacılıktan uzak, karmaşık ve uyumun iç içe geçtiği modern hayat manzaralarında, sıradanlığın derinliklerine işaret ediyor. Günlük hayatın nesnelerini, eşyaları, durum ve ilişkilerini, kente ve modern hayat algısına yönelik ironik bakışıyla yeniden kurguluyor.



Demet Kaya Güngörür,
kay4 Kız, 28x29x14 cm,
Kandira taşı, 2013



Neslihan Kıyar, İsimsiz, 120x120 cm,
Tuval üv. Karışık teknik, 2013



Nadide Acar Karaca, İsimsiz-2,
40x30 cm, Tuval üzerine
yağlı boya, 2014

Kav Genç Sanat

Demet Kaya Güngörür, Nadide Acar Karaca, Neslihan Kıyar
/Genç Etki 10
5 Şubat – 1 Mart

Sergide Demet Kaya Güngörür, Nadide Acar Karaca ve Neslihan Kıyar'a ait eserler yer alıyor. Demet Kaya Güngörür heykellerinde yarattığı kadın formlarıyla, dönemin önemli sorunlarından 'kadın ve kimlikleri' konusuna farklı bir bakış açısı getiriyor. Kadınların yaşadıkları zorluklar ve kimlik bunalımlarına yol açan nedenlere gönderme yapıyor. Nadide Acar Karaca, resimlerinde dış mekân tasvirini ortadan kaldırarak, figürü daha da belirgin kılmaya çalışıyor. Resimlerini hiçbir "an"ın yinelenemeyeceği gerçeğinden hareketle, tekrarı güç bir spontanelik ve malzemenin tesadüfî etkilerini süzerek, eleyerek ve ekleyerek oluşturuyor. Neslihan Kıyar ise, tuvallerinde görülen yorumsal kadın figürlerinin yanında amorf formlar, Kibele/Ana Tanrıça gibi ilkel modern ilerleyen zaman diliminde, bilinmezlik ile olasılık arasındaki gri alanda mitolojik kültür katmanlarının izlerini sürüyor. Resimlerindeki espri yüklenmiş kurgusal tombul figürler, aynı zamanda bilinene yapılan bir saldırı olarak da algılanabiliyor.

ANKARA'DA ŞUBAT SERGİLERİ

Özgür Ceren Can - ozgurcerencan@gazetesolfasol.com

Galeri Soyut

Ekrem Kahraman / Açık Adres
14 Şubat – 5 Mart

Yurt içi ve yurt dışında pek çok kişisel sergi açan, ulusal ve uluslararası koleksiyonlarda resimleri bulunan sanatçının eserleri Galerisi Soyut'ta görülebilir. Ekrem Kahraman küreselleşmeyle birlikte tüm insanlık ve çağdaş uygarlık değerleri de ahlaki, sanatsal ve kültürel olarak önemli ölçüde derin bir krize girmiş durumda olduğunu ileri sürüyor ve "Açık Adres"i şöyle anlatıyor: "Artık masumiyet çağı kimliklerimizi, adreslerimizi ve ütopyalarımızı kaybettik. Oysa tanıklarımız var, daha dün oradaydık. Fakat şu an neredeyiz, kimlerleyiz, neyiz bilenlerimiz pek az! Aramızda kaybettiklerini 'artık hükümsüzdür!' diye ret ilanları verenlerimiz bile var. Hayatın sokaklarında sahte yüzlerimiz, kimliklerimiz ve adreslerimizle dolaşmaktayız... Oysa elimizde açık adres var ve kaybetmişimiz ne varsa o adreste... Bir zamanlar sahip olduğumuz her değerli şey aklımızda ve gönüllerimizde kayıtlıydı. Şimdiyse hangi vatandaşlık, hangi IBAN, hangi vergi numaralarıyla ile kayıtlıysak onlarla dolaşıyoruz. Cep telefonlarımız, e-maillerimiz, bilgisayarlarımız var fakat çoğumuzunki bir sonraki aramaya kadar çoktan değişmiş oluyor ya da ulaşılmaza düşüyor. Sözüm ona güncel dijital teknolojilerimiz, iletişim kanallarımız arttıkça ilişkilerimiz artacağına daha da kopuyor..."

Ziraat Bankası Kuğulu Sanat Galerisi

Şirin Koçak / Seramik Sergisi
10 Şubat – 28 Şubat

Uşak Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümünde öğretim görevlisi olan Şirin Koçak Türkiye, Letonya, Romanya, Mısır, Slovenya, Gürcistan, Arjantin, Hırvatistan, Portekiz, Slovakya, Litvanya, Avusturya, Pakistan, Fransa, Kore, Rusya Federasyonu, Bulgaristan, Tunus, ABD'de uluslararası seramik sempozyumları, bienal, workshop, seminer ve sergilere katılmıştır. Sanatçının eserleri uluslararası koleksiyonlarda yer almaktadır.

Galeri Akdeniz

Filinta Önal / Heykel Sergisi
7 Şubat – 1 Mart

Hacettepe Üniversitesi G.S.F. Heykel Bölümü mezunu olan Filinta Önal, Mersin Üniversitesi G.S.F. Heykel Bölümü'nde ve Bilkent Üniversitesi B.U.P.S.'ta öğretim görevlisi olarak çalışmıştır. Sanatçının yurtiçi ve yurtdışında çeşitli diplomatik anıtsal projeleri bulunmaktadır. Çeşitli bienal, sempozyum, fuar ve karma sergilere katılan sanatçının dokuz kişisel sergisi bulunmaktadır. Engin Turgut, Şair Ahmed Arif'in oğlu olan Filinta Önal'ı şöyle anlatıyor:

"... Taş terbiyecisidir o. Taşı bir sanat nesnesine dönüştürmek için gönderilmiştir yeryüzüne. Ateşin sönmeyen çocuğudur o. Kalbinin sıcaklığıyla eritir soğuk bir demiri bile! Damıtılmış, rafine edilmiş muhteşem imgelerin dışavurumudur bu. Anadolu'da bulunduğu taşları binlerce Kibele'ye dönüştürmesini bilen, hayal gücüne yetiilmeyen, taşın vicdanını hep kalbinde taşıyan, taşla aşkla can veren bir yeryüzü sanatçısıdır Filinta Önal."





Galeri Nev yeni yıla Necla Rüzgar'ın "Fauna" adlı sergisi ile başladı. Necla Rüzgar, 2004 yılında, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nden sanatta yeterlilik derecesini almış, aynı bölümde Doçent olarak görev yaparken, aralarında İstanbul, İzmir, Diyarbakır, Berlin, Zürih ve Seul'un bulunduğu kentlerde resim, fotoğraf ve videolarını sergilemiş bir sanatçı. Eserleri son olarak Akademi der Künste, Berlin'de ve National Museum of Contemporary Art Bükreş'te sergilenmiş.

Galeri Nev'deki "Fauna" adlı sergisinde sanatçının son dönemde gerçekleştirdiği ve ilk kez sergilenen heykelleri ile yerleştirmeleri yer alıyor.

Necla Rüzgar ölü bedenlerin biraradalığı ile kurduğu "Fauna" ile Galerî Nev'i bir tür "Ölüm Emanetçisi Dükkanı"na dönüştürmüş: miskin ve gamsız bir çırağın köşeye süpürdüğü küçük ölü kuşlar, yakut misali parlatılmış et parçaları, bir çift ölü ayakkabısı belki de ayakkabı ölüsü ile karşılaşabileceğiniz tekinsiz bir yere... Bu tuhaf yerde, sınırlanabilir ölüm alanlarında katılmış insan ve hayvan bedenleri özenle teşhir edilerek rehin tutuluyor gibiler.

Bilirsiniz jeopolitik konumunu çocuklara ısrarla bellettiğimiz Fauna'mızda biz; ölü bedenlerle aramızda aidiyet ilişkileri yoksa ölümlerden korkmamaya ve ölüme kadercî bir tutumla teslim olmaya eğilimliyizdir. Yaşadığımız bu kadim coğrafyanın her köşesinde ölüm ve yıkım kol geziyor günlük rutinimizi bozmadan sürdürebilmeyi beceririz. Kaygan balıklar ölü kadının kanını emedursun kahvehane masalarında tavla sandıklarına zar atmaya devam ederiz. Haber bültenlerinde savaşlar, talanlar, cinayetler hatta kıyametler akıp giderken çaydanlıklar fokurdar. Şahit yazılmamaktır tek derdimiz.

İşte ezeli hüsrânlarımıza rağmen bu devrik hayata tutunma hevesimiz yüzünden, Necla Rüzgar'ın heykellerinde ve yerleştirmelerinde canlılığın alametleri olan kan ve damar gibi

Fauna'da Küçük Ölü Kuşlar Necla Rüzgar Sergisi / Galerî Nev

Özgür Ceren Can



detaylar, etin koyu kırmızı rengi, soluk kadın teni, parıldayan balık pulları neredeyse cezp edici. Sükunet ve nurun eşlik ettiği ölüm yalıtılmış bir estetik deneyime dönüşüyor. Diğer taraftan sanatçı, ruhunun gözeneklerini hayata karşı tı kayabilmeyi başaramamış insanlara bir kurtuluş vaadi olarak emanetçilik olanağı sunuyor. Bedenlerimizin yükünü üzerimizden atabilme olasılığını düşündürüyor. Kısa süreli zihinsel bir yolculukta, tortulardan oluşmuş bedenlerimizi bu emanetçiye bırakıp özgürleşebiliyoruz. Ancak zihinlerimizi doldurup taşan o büyük hüzünden kurtulabilmek mümkün gözüküyor. Çünkü Binbir Gece Masalları'nın ve Dede Korkut Hikâyeleri'nin artık anlatılmadığı bu coğrafyada gerçeklerinin acılığı ile övünüp duran hayat, **Fauna'nın köşesindeki küçük ölü kuşlar gibi bizi de süpürür.**

Hüzünün sağaltıcı etkilerinden faydalanabilmek ve kendi biricik Ölüm Emanetçisi deneyiminizi yaşayabilmek için Necla Rüzgar'ın Fauna'sını görmeyi isterim. **Sergi; yaşam ve ölüm hakları, adalet ve vicdan gibi bıçak sırtı mevzularda da gündelik hayatımızda kaybettikleri itibarlarını iade etmek için iyi bir fırsat olabilir.**



Kafanızı Kaldırın!

Amatör Astronom - Özgür Cengiz
ozgurencengiz2008@hotmail.com - www.astronomigunlugu.blogspot.com



Şekil 1 : M31-Andromeda Galaksisi, Onu görmemizi sağlayan ışığın bundan 2.000.000 yıl önce yola çıktığını biliyor musunuz?

Şubat Ayı Gözlem Tavsiyeleri:

Yaklaşmalar: 2 şubat günü Mars - Spica yıldızı yakınlaşmasına tanıklık edeceğiz. 8 Şubat'ta ise Ay-Aldeberan yakınlaşması var. Ay'ın yaklaşımını bununla kalmıyor. 20 Şubat'ta Mars ile, 22 Şubat'ta Satürn ile, 26 Şubat'ta Venüs ve son olarak da 27 Şubat'ta Merkür ile yakınlaşıyor.

Gezegenler: Merkür, Şubat ayının ortasına kadar gözlem için uygun konumda olacak. Venüs ise ay boyunca ufka yakın bir konumda seyir imkanı sunuyor. Kızıl gezegen Mars ve Satürn ise ay boyunca gece yarısından sonra izlenebilir. Jüpiter de izleme süresi kıalsa da gökyüzünde izleme imkanı verecek. Uranüs ve Neptün bu ay Güneş ile aynı doğrultudalar. Uranüs gün batımından sonra 1,5 saat boyunca gözlenebilir de Neptün gözlem şansı tanımıyor.

Amatör Astronomun Galaksi Rehberi -7

Zaman ve Mekan içinde yolculuklar, insan aklını en çok kurcalayan konulardan biridir. Ama aslında biz her gün uzay - zaman dokusunun içerisinde algılayamadığımız

seferlere çıkıyoruz. İçine bindiğimiz bir tren gibi Dünya, uzay içerisinde gerçekten yüksek hızlarda yol alarak güneş etrafında tur atmaktadır. Dolayısıyla biz de evrende kendimiz hiç hareket etmeden farklı bir noktaya doğru yol alıyoruz. Zamanı, "Dünya" zamanı olarak algılayıp, gündelik işlerimizi ona göre yürütüyoruz. Aslına bakarsanız, biyolojik saatimiz de içinde bulunduğumuz "Dünya" zaman-mekanı içerisinde çalışmakta. Düşünsenize 1 yılın 88 gün olduğu Merkür'de yaşasak neler hissederdik.

Zaman da mekan da evrende değişkendir. Sadece ve sadece bir tek evrensel sabit vardır, o da ışığın boşlukta yayılma hızıdır. İsteddiğimiz kadar yüksek teknolojiye sahip olalım, bu evrensel hız limitini yani ışığın hızını (saniyede yaklaşık 300.000 km) geçemeyiz. Çok yaklaşılabiriz ama geçemeyiz. Peki yıldızlar arası muazzam uzaklıkları nasıl kat edeceğiz. Fiziksel olarak ışık hızını alt edemesek de kuramın etrafından dolaşabiliriz. Şöyle açıklayalım:

Uzay, kenarlarından gerilmiş bir kumaş gibidir. Bu kumaş zaman ile dokunmuştur. Bu kumaştaki objeler, yıldızlar, gezegenler, kometler, pulsarlar vs.vs. hepsi ve hepsi, birer kütleleri olduğundan uzay zaman kumaşını kütleleri kadar eğiler. Ne kadar ağır ise o kadar çok eğilir. Bu sayede evrenin değişik yerlerinde farklı güçte çekim alanları oluşur. Elbette zaman algısı da değişiktir. Bu kumaşın bir noktasından diğer bir noktasına gitmek isterseniz, büyük mesafeler karşınıza çıkacaktır. Yıllar, yüzyıllar, milyon ve hatta milyar yıl sürecek yolculuktan bahsediyorsunuz demektir. Peki ya bir kestirme olsa? Bu kumaşı alıp, gideceğiniz noktayı, yolculuğa başladığınız noktanın üzerine gelecek şekilde katlayabilmeniz? İşte o zaman bir göz açmılık sürede muazzam

büyüklikleri yol almış olurdu. Peki bu mümkün mü? Teorik olarak evet !



Şekil 2 : «Kozmik Kumaş» Uzay-Zaman örgüsü...

Geceleri kafamızı kaldırıp yıldızlara her baktığımızda da zaman yolculuğu yaparız aslında. Örneğin bize en yakın yıldız olan Alpha Centauri'ye baktığınızda, onu görmemizi sağlayan ışık, yıldızdan çıkıp gözünüze gelmeden önce 4,5 yıl geçmiştir. Yani aslında gördüğünüz imge, Alpha Centauri'nin 4,5 yıl önceki halidir. Samanyolunun ortalarına doğru baktığınızda ise gördüğünüz, samanyolumuzun 30.000 yıl önceki halidir. Andromeda galaksisini şu andaki gördüğümüz hali aslında insanoğlu daha yürümeye çalışırken 2.000.000 yıl önce kaynağından yola çıkmıştı(!)

Işık hızı ile yol alamıyor olsak da öyleymiş gibi olduğunu düşünerek zihin jimnastiği yapmaya çalışalım şimdi de. Carl Sagan'dan bir örnek:

"Işık hızının saniyede 300.000 km olan normal değerinde değil de saatte 40 km. hızla ilerlediği bir yer düşünelim. Bir arabada olduğunuz halde ışık hızına yaklaştığınızı düşünün. (Görecelik Kuramı «Tutun ki...» «Düşünün ki...» deyimleriyle doludur. Einstein bu nedenle Almanca olan Gedankenexperiment -düşünce

antrenmanı- sözcüğünü kullanmıştır.) Süratiniz arttıkça, geride bıraktığınız cisimlerin kenarlarını önünüzde görmeye başlarsınız. Işık süratine yakın bir hızla giderken, dünya, sizin açınızdan, çok garip bir hal alır; sonuçta her şey sıkışıp küçücük dairesel pencereye dönüşür. Olduğu yerde duran bir gözlemci açısından, sizden yansıyan ışık siz uzaklaşırken, kırmızılaşır, yaklaşırken mavileşir. Eğer gözlemciye doğru ışık süratine yakın bir hızla yolculuk ediyorsanız, renkli bir ışına bürünmüş bir gölge olursunuz; normal olarak gözle fark edilmeyen kızılötesi ışın saçınız, gözle görülebilen daha kısa dalga boylarına dönüşür. Hareket ettiğiniz yönde pres altında yoğunlaşmış gibi kütlünüz artar ve geçirdiğiniz deneyim nedeniyle, zaman yavaşlar. Işık süratine yakın bir hızla yolculuk etmenin verdiği soluk kesici deneyim, zaman genişlemesi yapar."



Şekil 3: Işık hızına yaklaştıkça ışık hızına yaklaşan için değişen çevre ve evren.

Zamanın ve mekanın çevrelediği bir evrende yaşıyoruz. Bu iki öğeyi evrenimizde ayırmak mümkün değildir ve bu iki eleman, uzayımızın ilmek ilmek dokunduğu kumaştır. Zaman ve mekanın sonsuz yolcuları olan insanoğlunun ne olduğumuzu ve nereye gittiğimizi bilme şansı pek yok gibi görünür. Ama yine de bunu sorgulamaktan bizi hiçbir şey alıkoymaz...

Herkese açık ve temiz gökyüzü dileklerimizle...



Şubat-Mart'ta Ankara

14 Ocak - 28 Şubat

SERĞİ: Ben Bir Melek Değilim, Ayşe Sibel Kedik Heykel Sergisi, Atlas Sanat Galerisi, Cinnah Caddesi, No:19/1 Çankaya

07 Şubat – 01 Mart

SERĞİ: Filinta Önal, Galeri Akdeniz, Tagore Caddesi (4.Cadde) 720. Sokak Şahinler Sitesi B Blok No: 5/B Yıldız/Çankaya

12 Şubat

KONSER: Nada, If Performance Hall, Tunus Caddesi 14/A, 21.00

15 Şubat

KONSER: Cem Adrian, Jolly Joker, Kızılırmak Sokak, No: 14, Kızılay, 22.00

19 Şubat

KONSER: Jehan Barbur, Passage Pub, Bayındır Sokak, no:7/6, Kızılay-Çankaya

23 Şubat

SPOR (Futbol): Hacettepespor-Bursa Nilüfer Spor A.Ş., Cebeci İnönü Stadi, 13.30

25 Şubat

KONSER: Birsen Tezer, ODTÜ Kemal Kurdaş Salonu, 20.00

26 Şubat

KONSER: Nükhet Duru&Timur Selçuk, Bizim Şarkılarımız, ODTÜ Kültür Kongre Merkezi, 20.30

KONSER: Adam Baldych & Yaron

Herman, Resim Heykel Müzesi, 20.00

27 Şubat

KONSER: IMA, MEB Şura Salonu, Beşevler, 20.00

28 Şubat

KONSER: Orquesta Color Tango de Roberto Alvarez, ODTÜ Kemal Kurdaş Salonu, 21.00

01 Mart

KONSER: Sezen Aksu, ATO Kongre ve Sergi Sarayı, 21.00

02 Mart

KONSER: Mabel Matiz, MEB Şura Salonu, Beşevler, 18.00

14 Mart

KONSER: Mor ve Ötesi, Jolly Joker, Kızılırmak Sokak, No: 14, Kızılay, 22.00

KONSER: Miroslav Kultyshev-Liszt Piyano Konçertosu&Selva Erdener Şarkılar, CSO, Talatpaşa Bulvarı No:38 Opera , 20.00

AFSAD

(Bestekar Sokak No: 28/21 Kavaklıdere) www.afsad.org.tr

AST

(İzmir Cad. İhlamur Sokak, No:7, Kızılay) www.ast.com.tr

21-22 Şubat, 14 Mart, Halktan Biri

22-23 Şubat 15 Mart, Selamün Kavlen Karakolu

22-23 Şubat 1-2-8-9-15-16 Mart, Aslanın Buyruğu Tilkinin Kuyruğu

24-25-26 Şubat 3-4-5-10-11-12 Mart, Akademi AST

8 Mart, Dar Ayakkabıyla Yaşamak

28 Şubat 1-7-9-16 Mart, Beş Para Etmez Varyete

CERMODERN

(Altınsoy Caddesi, No: 3 Sıhhiye) www.cermodern.org

21 Ocak - 01 Mart, Sergi, Müphem, Sarhoş, Köpek!, Kitschen Güncel Sanat İnisiyatifi

13 Şubat-09 Mart, Sergi, Doğrusal Hareket, Can Ertaş

27 Şubat-20 Nisan, Koleksiyon, Gülin & Emre Dökmeci Sanat Koleksiyonu: “Aklımda Bir Delilik Var”



DOKU SANAT GALERİSİ

(Cinnah Cad. Enis Behiç Koryürek Sok. 11A-B, Çankaya Ankara)

www.dokusanat.com

06-26 Şubat, Sergi, Mehmet Kıyat, Resim Sergisi

ESKİYENİ

(Sakarya Caddesi, İnkılap Sokak 6/A) www.eskiyenibar.com

20 Şubat, Müzik, Locomondo Konseri, 21.00

KA FOTOĞRAF GELİŞTİRME ATÖLYESİ

(Güneş Sokak, 17/5 Çankaya) www.kaatolye.com

28 Şubat, Fotoğrafçı Okumaları #4, Francesca Woodman, 19.30

MAVİ SAHNE

(Park Cd. 2865. Sk. 2- E, Çayyolu Ankara) 0312 241 02 33_

www.mavisahne.com

21 Şubat, Oyun, Hiç- Neyzen Tevfik, 20.00

NEFES

(Sakarya Caddesi, Üst geçit ayağı, Kızılay) www.nefesbar.com

26 Şubat, Konser, Fuat Ergin/Siya Siyabend, 21.00

3 Mart, Konser, Motif, 21.00

Her Cuma, Alper Fidaner ile Eski45likler, 20.30

Her Cumartesi, Murat Meriç ile Eski45likler, 20.30

ORTA DÜNYA

(Kızılırmak Sokak, No:35/3, Kızılay)

PAB

(Perşembe Akşamı Bisikletçileri, Ankara)

Her Perşembe, Güvenpark, 20.00

SARKAÇ cafe

(Bayındır-2 Sokak No:62 Kızılay)

TAYFA kitapkafe

(Selanik Caddesi 82/32 Kızılay) www.tayfa.com.tr

Her Pazartesi (24 Şubat - 03-10-17-24 Mart), Tayfa Film Günleri, 19.30

Permakültür Cumartesi Buluşmaları, 14.00



SOLFASOL
Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi
Şubat 2014
34. Sayı

Ayda Bir Yayınlanır.

Editörler

Mehmet Onur Yılmaz,

Murat Dirican, Tanju Gündüzalp

Gönüllü Alan Editörleri:

Haber: Aydın Bodur, Efecan Tan,

Özge Altınyayla

Kültür-Sanat: Sibel Durak,

Özgür Ceren Can

Spor: Kübra Ceviz

Web Sayfası: Can Mengilibörü, Onur Mat

Yayına Hazırlayanlar

A. Şebnem Soysal, Akin Atauz,

Aktan Acar, Aydan Çelik, Aydan Özkil,

Ayhan Çelik, Besim C. Zırh,

Birol Özdemir, Cemre Kutluay,

Dijle Kılınç, Doğan Mirza, Ebru Baysal,

Emine Onaran İncirlioğlu,

Emrah Kırımsoy, Engin Aygün,

Enver Arcak, Erhan Muratoğlu,

Eren Aksoyoğlu, Ezgi Koman,

Fahri Aksirt, Gözdem Üner Tubay,

Gülistan Aydoğdu, Hülya Demirdirek,

M. İhsan Doğan, Mehmet Öz,

Mert Seymen Renkmen, Nermin Atıkan,

Nur Yılmazlar, Özge Akkoyunlu,

Özlem Mengilibörü, Özsel Beleli,

Selcan Kula, Selda Bancı, Selda Tuncer,

Sine Çelik, Sümeyra Ertürk,

Tuğba Dirican, Umut Güner,

Umut Koşan, Vedat Gün,

Zeynep Alica, Zeynep Ö. Yılmaz

Katkı Verenler

A. Akin Akyol, Ahmet Çinici, Ahmet Say,

Ali Sökmen, Alper Fidaner, Alper Şen,

Arif Şentek, Asena Ayhan, Atıla Çınar,

Aydan Balamir, Aysegül Çelik,

Başak Tuncer, Berivan Eliş,

Barış Karacasu, Burcu Ballıktaş,

Burcu Öztürk, Bülent Han,

Canberk Gürer, Celal Musaoğlu,

Ceren Ergenç, Ceyhan Temürçü,

Demet Gülççek, Deniz Enli,

Dilem Koçak, Eloise Dhuy,

Emre B. Altınok, Erhan Akça, Ezgi Tuncel,

Ezo Demir, Faruk Şahin, Ferdan Ergüt,

Fethi Yıldırım, Funda Şenol Canteke,

Gamze Güzen, Gizem Gürer,

Gökçer Tahincioğlu, İrfan Akalp,

Kemal Özdiil, Mahir Ünsal Eriş,

M. Ali Çetinkaya, M. Atakan Foça,

M. Emin Boyacioğlu, Melike Kuş, Mert

Anıl Eren, Mithat Sancar,

Murat Meriç, Murat Sevinç,

Murat Tanga, Necati Koçak,

Nefin Pera, Nihal Poyraz Temürçü,

Nurşen Şenol Güllüoğlu, Olcay Koşan,

Onur Bolat, Ozan Küçükusta,

Özge Çağlar, Özgür Cengiz,

Özgür Yalçın, Özhan Değirmencioğlu,

Rabia Ç. Çavdar, Remzi Altunpolat,

Ruşen Ö. Özcan, S. Erdem Türközü,

Sebati Ladikli, Seda Meşeli Allard,

Selçuk Atalay, Serdar Gülsöken,

Sevda Öndül, Sevinç Başköy,

Sinan Yusufoglu, Şehnaz Azcan,

T. Tolga Özçelik, Ufuk Altınay,

Ufuk Duruman, Yaşar Seyman,

Yılmaz Angay, Yiğit Koca

Teşekkürler

Abdurrahman Adıyan, Cem Eroğul,

Elçin Aktoprak, İMO,

Kayuş Çalıkman Gavrilof, Natali Avazyan,

Redhack, Roboski Aileleri, VEKAM

Logo Tasarım

Aydan Çelik

Grafik Tasarım

Aktan Acar, Çağrı Ürünay, Ezgi Koman,

Gülrü Höyük, Volkan Uysal

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mehmet Onur Yılmaz

Yayın İdare Merkezi

Kavaklıdere Mah. Tunalıhımlı Cad.

No:54 Kat:4 Daire: 8

06660 Kavaklıdere / ANKARA

Tel - Faks: 0 312 437 76 41

bilgi@gazetesolfasol.com

Abonelik için

www.gazetesolfasol.com

abone@gazetesolfasol.com

0 536 956 64 26

0 533 653 32 75

İstanbul Temsilcisi

Alper Şen

Tel: 0 537 683 94 70

Basım Yeri

Tarcan Matbaacılık Yayıncılık Sanayi

Zübeyde Hanım Mahallesi

Samyeli Sokak No.15

İskitler Altındağ/Ankara

Tel: (0312) 384 34 35 - 36

Fax: (0312) 384 34 37

tarcanmatbaasi@hotmail.com

Basım Tarihi

15.02.2014

ISSN: 1301-8655

Yerel Süreli Yayın

4.000 Adet Basılmıştır



Tiyatro Kulübesi'nden “Ödenmeyecek! Ödemiyoruz!”

Ankara'nın amatör tiyatro ekiplerinden **Tiyatro Kulübesi**, ünlü İtalyan yazar **Dario Fo**'nun yazdığı **Ödenmeyecek! Ödemiyoruz!** oyununun prömiyerini 6 Şubat'ta Ankara Sanat Tiyatrosu'nda yaptı.

İtalya varoşlarında geçen oyun, eşleri fabrikada işçi olarak çalışan ev kadınlarının, hayat pahalılığı ile baş edemeyip, marketlerden “*kendi belirledikleri fiyatlar üzerinden*” alışveriş yapmaları üzerine kurulmuş iki perde bir komedi. Oyunun yönetmeni mimar Ceyda Er Çelik.

Oyunun 2. Gösterimi de; 17 Şubat tarihinde Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde oldu. **Son gösterimini 1 Mart'ta saat 20.00'de Tiyatro Tempo Sahnesi'nde izleyebilirsiniz.** Ekip ve oyun hakkında detaylı bilgiyi, ekibin web sitesinden edinebilirsiniz. www.tiyatrokulubesi.com / **Gizem Gürer**



kullanımıyla ilgili hiç bir polis hakkında herhangi bir kovuşturmayla henüz başlanılmadığı anlatılıyor. Yine hükümetin basın organları üzerindeki ağır baskısı ve taraflı habercilik yapılmasını özendirmesi de raporun Türkiye sayfalarında yer aldı. Gazetecilerin, siyasi aktivistlerin, avukatların, öğrencilerin gözaltına alınması, soruşturulması ve yargıya sevk edilmeleri, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki engeller olarak açıklandı.

Yargılamadaki insan hakları ihlalleri:

Gözaltına alınanların ceza almamalarına rağmen uzun tutukluluklarla cezalandırıldığına da işaret edildi. Yine yargıdaki KCK tutuklamalarında yol alınamamış olması ve yine Erge-
nekon ve Balyoz davaları ile KCK davalarında birçok sanığın terör veya darbecilikle alakası olmamasına rağmen terör ve darbecilikle suçlanmaları ve adil yargılanma olanaklarından mahrum edilmeleri de, HRW'nin Türkiye Raporunda yer aldı. HRW, tüm bunları insan hakları kısıtlamaları olarak raporladı.

HRW raporu, 17 Aralık Yolsuzluk dosyalarının yayınlanması öncesinde hazırlanmıştı. İnsan Hakları İzleme Örgütü Türkiye Sorumlusu Emma Sinclair, 18 Ocak'ta ayrıca bir açıklama daha yaptı ve 17 Aralıktan sonra AKP hükümetinin yargıyı yürütmeye bağlama çabaları nedeniyle HRW'nin kaygılarını paylaştı. www.hrw.org/Solfasol/Abo

Etimesgut Şeker Fabrikası Arazisinde YHT Gar Kompleksi Yalanı

Ankara yönünden Eryaman'a yaklaşırken solunuzda kocaman bir ova gibi uzanan yaklaşık 320 dönümlük Şeker Fabrikası arazisinin önünden geçersiniz. Etimesgut'un elindeki son seçkin toprak parçasıdır bu! Bu seçkin toprak parçasının Optimum AVM yakınına ve Etimesgut tarafına, şimdi yan yana dikilen çok güzel animasyon fotoğraflarla süslenmiş inşaat tabelalarında, buraya Yüksek Hızlı Tren Gar Kompleksi yapılacağı ilan ediliyor.

Aslında kocaman bir yalıdır bu ve tüm Etimesgut halkı kandırılmaktadır. Ankara Yüksek Hızlı Tren Gar Kompleksi Tandoğan yakınlarında Etiler bölgesinde kuruluyor ve tarihi Gar Binası ile ilişkilendiriliyor. Eğer iptal edilmezse ihalesi bile yapıldı. Şeker Fabrikası arazisinde uygulanacak proje ise büyük bir pislik yuvasından başka bir şey değil! O güzel haberleri veren animasyon fotoğraflı tanıtım tabelaları ise AKP hükümetinin çok sevdiği ekran koruyuculardır.

Şeker Fabrikası Arazisindeki Gerçek Proje

Burada uygulanacak olan ve ihalesi yapılan proje, genel teknik şartnamede tam olarak şu şekilde tanıtılmaktadır: "YHT setlerinin güvenilir bir şekilde işletilmesi ve sürekli kullanıma hazır bulundurulmasına yönelik etkili ve kaliteli muayene ve bakımlarının yapılmasıyla ilgili olarak servis ve ağır bakımlarının gerçekleştirileceği Ankara YHT Gar Kompleksi, Ankara Etimesgut Şeker Fabrikaları arazisinde inşa edilecektir. Hem rutin periyodik bakım ve tamirler hem de ağır bakım ve tamirler bu tesislerde yapılacaktır"

Güvercinlikte bulunan büyük bir rant arazisi konumundaki Marşandiz tesisleri daha da büyütülmüş halde Şeker arazisine taşınacaktır. Arazinin Optimum AVM'nin arkasında kalan bölümünde prefabrik görünümlü tamir bakım barakaları kuruldu bile! Şimdi de rahat ulaşım sağlanabilmesi için Ankara Çayı üzerine büyük bir köprü yapılıyor.

Eryaman Halk Dayanışması olarak tüm Etimesgut halkını bu projeye karşı direniş göstermeye davet ediyoruz. Eğer bu tesisler yapılacak olursa, her şeyden önce ağır kimyasal atıklar yoluyla toprağımız, yer altı su kaynaklarımız ve havamız kirlenecektir. Büyük bir ses ve görüntü kirliliği yaratılarak çevredeki gayrimenkuller umulmadık değer kayıplarına uğrayacaktır. Kente nefes aldırın büyük bir yeşil alan Etimesgut'un elinden kayıp gidecektir.

Eryaman Halk Dayanışması, Etimesgut bünyesi içinde bulunan tüm halk dayanışmalarıyla, sivil toplum örgütleriyle ve halkın yanında yer alan tüm demokrat ve özgürlükçü siyasi partilerimizin katkılarıyla bölgemizdeki bu yakışksız projenin iptal edilmesi için tüm demokratik yollarla mücadele edecek ve tüm yasal yolları deneyerek bu büyük haksızlığa "DUR!" demenin yollarını arayacaktır.

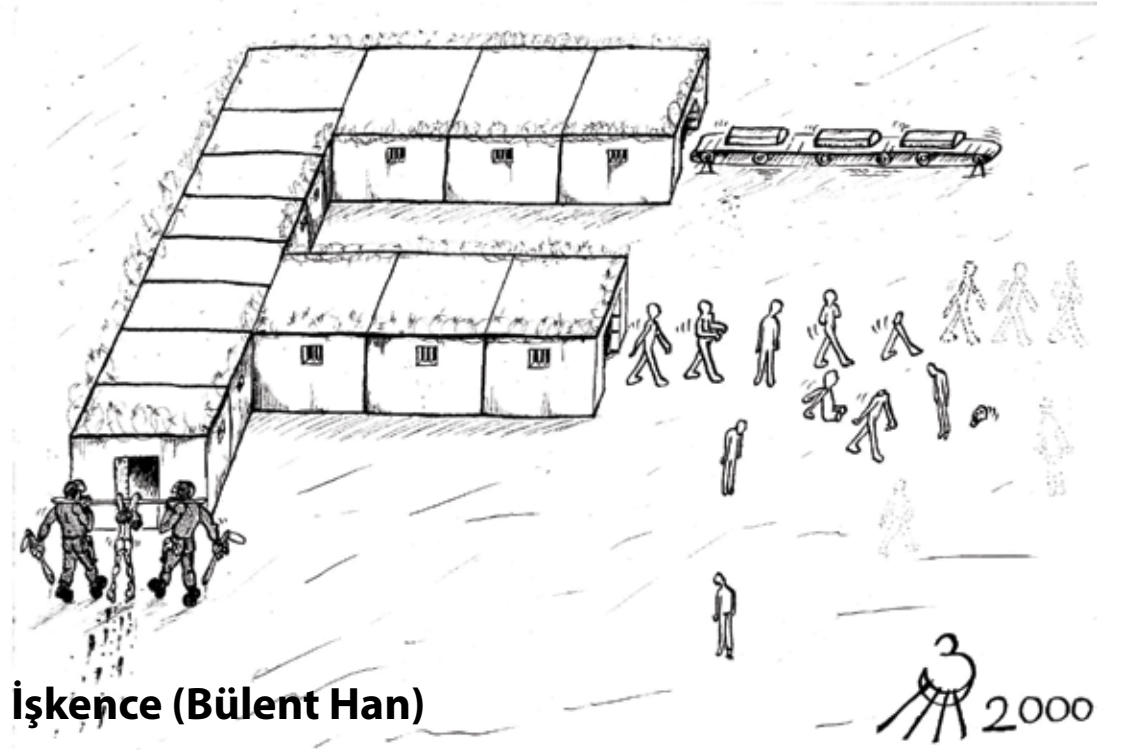
Yanımızda sen de varsan, bir fazla olduk demektir. Seni bekliyoruz!

Eryaman Halk Dayanışması

İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) Raporuna Göre: Türkiye'de Muhalefete Tahammülsüzlük Arttı, Basın Üzerinde Baskılar Var Ve Hukuk Tehdit Altında.

Önce demokratik çözüm sürecine dair saptamalar: 2013'e ilişkin olarak yayınlanan İnsan Hakları Raporunun Türkiye'ye ilişkin sayfalarında, Kürtlerle barış süreci olumlu bulunuyor. Ancak hükümetin yeterince çaba sarf etmediğine, Kürtlere dönük hak kısıtlamalarının giderilmediğine vurgu yapılıyor.

Gezi Parkı protestoları ve ağır polisiye tedbirler ve medya üzerinde hükümetin ağır baskısı ile ilgili saptamalar: Mayıs sonundan Eylül'e kadar süren İstanbul Gezi Parkı protestoları ve diğer illerdeki gösteriler sırasında polisin, şiddet kullanmayan göstericilerin birçoğunu ağır biçimde yaralaması ve altı kişinin ölümüne sebep olması vurgulanıyor. Ve ancak sadece iki göstericinin öldürülmesiyle ilgili davalarda polislerin yargılandığı; ağır yaralamalar ve aşırı güç



Solfasol'dan

Biz, Büyük bir heves ve heyecanla Solfasol'u çıkartan, Ankara'nın bağımsız ve eleştirel bir gazetesi olması için gayret gösteren, bir grup amatörüz. Künyemizi biliyorsunuz.

Solfasol'un yayınlanması ve sürdürülebilirliği bizim ve belki sizin için de çok önemli. Solfasol'u para kazanmak amacıyla yayınlamadığımız sanırsanız herkes tarafından biliniyor. Fiyat politikamızı, mali düzenimizi buna göre kuruyoruz. Reklam almamaya özen gösteriyoruz. Sponsorumuz yok. Sadece, bu gazete için emek harcayan bir grup insan var. Tek gelir kaynağımız, abonelerimiz ve gazete satışları...

Bu gazeteyi isterseniz satın almadan ve para vermeden de okuyabilirsiniz. Buna açık olmayı çok önemsiyoruz. Ancak, olanak bulabildiğiniz kadar, gazeteyi satın almanızın veya abone olmanızın, Solfasol için önemi; yaşamsal.

Solfasol'a abone olmak için, abone@gazetesolfasol.com'a bir e-posta göndermeniz yeterli. Katılım ve önerileriniz için: bilgi@gazetesolfasol.com, www.gazetesolfasol.com

Ankara'nın sokaklarında, kalesinde, üniversitelerinde, kahvelerinde, parklarında, kitapçılarında rastlaşmak üzere...